

b Délibáb

30
Fillér

*Tasnády
Ilona*

Szretisky fiók felvétele

II évfolyam 34 szám
Budapest 1928. VIII. 25
Megjelenik minden szombat

Szórakoztató könyvek

Szenes ember nyolevan tréfája

Írta: SZENES BÉLA
Ára bérmentve 90 fillér. Az összeg előzetes beküldése mellett

Bűvészet

Villman Hermann tanár Harms stb. után. Négyszáz rajzzal ellátott több mint száz mutatványt tartalmaz. Ára bérmentve 4 pengő 50 fillér

Kis bűvészet

Ez a pompás kis műköppant sok bűvészeti mutatványt és egyéb szórakoztató dolgokat foglal magában. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

Sven Hedín:

A rejtelmes India felé

India teljes leírása 2 nagy kötetben. Ára díszkötésben 12 pengő 80 fillér bérmentve

Aki az itt felsorolt nyoleféle könyvből egyszerre hármat megrendel, az itt feltüntetett árakból 10% engedményt levonásba hozhat. Ha mind a nyole művet rendeli meg egyszerre, 15% engedményt adunk és bérmentve küldjük. Okvetlenül kérjük az összeg beküldése alkalmával jelen sorainkra hivatkozni és megemlíteni, hogy hol olvasta a hirdetést

Ne tessék utánvételt rendelni, ha nem muszáj, mert ha az összeget előre beküldi, megtakarítja az utánvételezési költséget

Az itt felsorolt művek kaphatók DÉLIBÁB kiadóhivatalában, Budapest, VII. Dohány uca 12 és minden könyvkereskedésben

A hasbeszélés titka

Írta: RÓNAI VIKTOR
Ára bérmentve 90 fillér. Az összeg előzetes beküldése mellett

A tábornok mint kém

Baden Powel lovag, angol altábornagy vallomásai

A végtelenül érdekfeszítő könyvet, mely az angol altábornagy kémkedéseit ismerteti, számos kitűnő rajz élénkíti. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

Sándor Mátyás

Verne Gyula híres regénye 2 kötetben. Ára bérmentve, díszes kötésben 4 pengő 50 fillér

Bélyegalbum

Előrajzolt ábráival elsőrangú segítsége a kezdő gyűjtőknek. Ára bérmentve 1 pengő 20 fillér

II. évfolyam

Budapest, 1928 augusztus 25

34. szám

Délibáb

30
fillér

Megjelenik minden szombaton

Hajós Mici

Amerika egyik legnépszerűbb szubrett-primadonnája, aki most Pesten tartózkodik (Foto Muray)

DARNASSZUS TETEJÉN

XXVII. Emőd Tamás

— Nehéz hirtelen visszaélni magunkat a múltba — mondja *Emőd Tamás*, — Kaleidoszkopszerűen kavargó lelki-szemeim előtt a saját életem sok apró, furcsa élménye. Pillanatok alatt változik a kép. Egy-egy jelenet gyermekkoromból, amit egy biharmegyei faluban apám haterzer holdas birtokán töltöttem el. Téli szánkóink a hatalmas erdőben, ahol úgy megkergettek az ordások, szinte most is érzem tátott szájukból kiáradó meleg leheletüket, ahogy villogó szemekkel felém vicsorítottak. Azután látok egy teraszt. Ott ül pipaszó mellett *Tisza Kálmán*, a „generális” és *Csáky gróf*, mint apám vendégei, vidám mulatozás közepette. Felém villan a múltból egy szörnyű éjszakai tűz képe, amikor égett a határ. És látom magam, ahogy mászom a fára, hogy telerakjam zsebeimet madártojásokkal.

— Ebben a kis biharmegyei faluban tizennégy éves koromig — kicsapva az erdőre, mezőre, — a szó szoros értelmében vett rusztikus életet éltem. Minden fenntartás nélkül közeledtem a parasztyerekekhez, úgyhogy gyermekkorom cseppet sem különbözött az övéktől.

Első szerelmem is parasztlány volt.

— Magántanuló voltam és csak a vizsgákra jártam be Nagyváradra, amikre a nevelő készített elő. A nevelőm — most kiváló ügyvéd, — ebben az időben sok verset írt és legboldogabb óráim azok voltak, amikor költeményeit szabad volt elolvasnom. Egyszer ideadott nekem egy jogtörténeti jegyzetet, hogy másoljam le. Mikor ezzel készen voltam, jutalmul nekem ajándékozta *Makai Emil* „Tudós pro-

fessor Hatvani” című verses darabját. Ez volt az első modern könyv, amelyet életemben olvastam, mert addig csak a beregböszörményi kölcsonkönyvtár istápoltt szép régi klasszikus művekkel.

Rövidesen kívülről tudtam Makai Emil egész könyvét,

ami azt bizonyítja, hogy már abban az időben is a modern líra volt az ideálom.

— Egy nap hirtelen rámszakadt a nyomor. Apám máról-holnapra tönkrement, mert a fél vármegyének váltót írt alá. Semmink sem maradt. Előfordult, hogy még csak száraz kenyér sem volt a háznál. Beköltöztünk Váradra, ahol nagyapám házában éltem tovább. Koporsó- és sírkóraktára volt az öregúrnak, ahol sok vidám órát töltöttünk. Legkedvesebb szórakozásunk ugyanis az volt, hogy elbujtunk egymás elől egy-egy frissen mázolt koporsóba. Nagyapám szoktatott le erről a kiváló szórakozásunkról, úgyhogy jónéhányszor kötéllel vert el minket.

— Azután jött az önképzőkör, ahol

minden felolvasott versemet és tanulmányomat kegyetlenül leeseptültek.

— Lefordítottam Heine verseit és ennek utóhatásaképpen írtam egy kötetre való költeményt, ami mai napig is annak a szép váradai lánynak a birtokában van, akibe akkor szerelmes voltam.

— Ebben az időben tűnt fel a váradai lapokban *Ady Endre* és *Biró Lajos* neve. Mohón faltam minden sorukat és az uccán, mint az árnyék császárkál-tam utánuk. Az első költő, akivel összebarátkoztam, *Dudka Ákos* volt. Sokat sétáltunk együtt és ő ilyenkor mesélt nekem *Baudelaire*-ről, *Verlaine*-ről és

dekadenciáról, amik számomra mind rejtelmes új dolgok voltak. Egy ilyen sötét alkalmával találkoztunk össze Adyval, Dudka Ákos bemutatott neki engem, mint aki verseléssel foglalkozik.

Ady átölelt és jobbról balról megcsókolta az arcomat, ami eldöntötte további életemet.

— Ady Endre két csókja után nem térhettem polgári pályára és ennek köszönhetem, hogy ma is író vagyok.

— Felküldtem egy versemet „A hét”-nek. Rövidesen megjött a válasz Kiss Józseftől.

Elfogadta verseimet és egyben

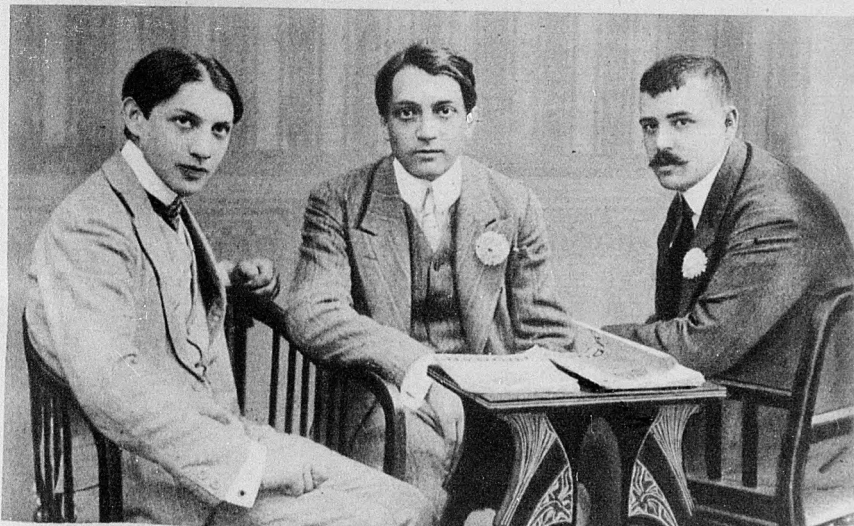
azt írta, hogy ezentul Emőd Tamás lesz a nevem,

mert családi nevem — Fleischer — nem felel meg az írói pályán. Rohantam a postára és azonnal táviratoztam Kiss Józsefnek, amelyben tiltakoztam a névmegváltoztatás ellen. Eredménytelenül, amelybe aztán lassan bele is törtedtem. A vers megjelent és apám nagy-

büszkén elvitt jutalmul a váradi Emkekávéházba. Ez nagy ujság volt a számomra, mert bár már tizennyolc éves voltam, ez volt az első eset, hogy egy kávéházat belülről is láthattam. Ez történt ezerkilencszázhatban.

— Ami ezután történt velem — a béke és a háborús esztendőkből — azon megint csak átrobog az emlékezésem. Az életemnek legnagyobb és legszebb része az Adyval együtt töltött évek hosszú sora volt. Sokszor volt hat-hét nap egymáshoz ragasztva, amelyet vidám mulatozással töltöttünk el. Zajos éjszakák Nyáray Tóni lársaságában a Pollák-bodegában, vagy a „Világ közepe” nevű kocsmában, Ady Endre híres vak cigányának muzsikaszója mellett.

— De végeztünk komoly munkát is. Megalapítottuk a „Holnap” irodalmi társaságot, amely nagy jelentősége mellett is — nem tudom hogyan, — elsikkadt *Pintér* új irodalomtörténetéből. Olyan nevek szerepeltek a „Holnap” tagjai között, mint: *Babits* Mihály, *Juhász* Gyula és *Balázs* Béla. Csupa lelkes, lángolószívű ember. A társaság a nevét onnan nyerte, hogy amikor az

Emőd Tamás, Ady Endre és Nagy Mihály 1906-ban Nagyváradon

alakuló gyűlésre Dénes Sándor lakásán összeültünk, megkértük Adyt, keressze el irodalmi körünket. — „Majd holnap“ — felelte Ady, — „mert ma nagyon álmos vagyok“. A „Holnap“ működése töltötte be ezután életemet. Városról városra jártunk és igyekeztünk híveket toborozni az új magyar lírának.

— Később, nyolcéves ujságíráskodás után, negyven koronával a zsebemben feljöttem Pestre, ahol Gózon Gyula vett védőszárnyai alá. Ő vitt el Medgyaszay Vilma kabaréjába és itt kaptam első pesti honoráriumomat is. Azóta a színházhoz ragadtam, mert láttam, hogy nincs más bázisom.

Mulhatatlan szerelmem továbbra is a versírás maradt, amitől pedig olyan nagyon messze estem.

— Mai napig is a legnagyobb gyönyörűség számomra a világon, ha néha-

Emőd Tamás

néha egy-egy csöndes, nyugodt vasárnapi délutánon megírhatok egy-egy verset — magamnak. Ennek ellenére — hogy szerelmese vagyok a versnek — ha körülnézek a könyvtáramban, be kell vallanom, hogy még mindig nincs egy rendes kötetre való költeményem.

— C'est la vie!

Szilágyi Ödön,

Igy már igen

— Hol nyaraltál? — kérdi Latabár Árpád Delly Ferenctől.

— Balatonalmádin.

— Megörültél?! — kiált fel Latabár, — Hisz éppen azt olvastam, hogy egész Magyarországon ott volt a legnagyobb meleg, 32 fok árnyékban.

— Az semmi. Azon segítettem — felelt Delly.

— Hogyan?

— *Sohse mentem árnyékba.*

A pontos ember

Kertész Dezső lakásában elromlott a csengő. Szólt tehát egy villanyszerepjónak, hogy a hibát minél előbb javítsa ki, de hiába várt Kertész késő estig, a szerelő nem jelentkezett.

— No, maga ugyan szépen rászédett — szólt bosszúsán Kertész másnap a szerelőhöz. — Egész délután hiába vártam.

— De, kérem, én pontosan ott voltam — tiltakozott méltatlankodva a megszólított. — *Több mint félóráig nyomtam a csengő gombját, de senki sem nyitott ajtót.*

Ki az okos

Az egyik kiváló drámai színészünk — mi tagadás benne, szeret kirugni a hámból. A minap is reggel felé vetődött haza.

— Hol voltál ilyen sokáig? — kérdezte a felesége.

— Okos asszony nem kérdez ilyesmit.

— De okos ember elmond mindent a feleségének!

— Tévedsz fiacskám, egy okos embernek nincs felesége.

INAS VOLTAM HONTHY HANNANÁL

Sziklay Jóska mesélte, hogy Honti Hanna inást keres.

— Nem is lehet rossz foglalkozás, ha valaki inasa lehet a mi drága Hannánknak. Ha nem lennék színész, szívesen vállalkoznék erre a feladatra. Sziklaynak igaza van.

Nem lehet rossz foglalkozás. És én nem is vagyok színész...

Másnap délután beüsitottam Honti Hanna svábhgyi villájába.

A férje fogad.

— Mi tetszik?

— Kérem engem a Sziklay művész úr küldött. Ő mondta, hogy inást keresnek a nagyságos úrék.

— Igen, csakugyan inást keresünk. Maga jelentkezni jött?

— Jelentkezni jöttem, nagyságos úr. Előkerül a művész úr is.

Mind a ketten végigmérnek tetőtől-talpig.

— Hol szolgált eddig?

— Oh kérem, én már nagyon sok helyen. Voltam inas méltóságos Széchényi grófnál, voltam komornyik Hadik gróf méltóságos úrnál, legutóbb Párizsban voltam Lefèvre márkijánál.

Honti megkérdezi:

— Akkor jól beszél franciául is?

— Éui, Madame.

— Bizonyítványai vannak?

— Vannak nagyságos uram. De azokat csak holnapután tudom elhozni, mert a csomagjaim csak holnap este érkeznek Párizsból. Tessék addig a nagyságos Sziklay művész úrnál érdeklődni. A háborúban az ő puccerja voltam.

— Hogyan, hát Jóska volt katona?

— De még milyen vitéz! Kapitány volt a művész úr és megkapta a vaskorona-rendet is. (Ezért a tippért megérdemli tőlem Sziklay ezt a gavalléros bőkezűséget.)

— És a neve?

— Tatár János.

— Hát figyeljen ide Tatár János. Én még ma este érdeklődöm Sziklay úrnál maga felől és jelentkezék holnap

reggel. Egy napos próbát tartunk. Ha megfelelünk egymásnak, nálunk jó helve lesz.

Szemtelenül megkérdezem:

— És a fizetés, nagyságos uram?

— Majd megbeszéljük holnap. Előbb a Sziklay úrral akarok beszélni...

Rohanok Sziklayhoz.

Kinevet.

Könyörgök.

Kacag.

Valósággal összeteszem a kezem.

Megígér mindent.

— De megtartja ígését, ugye?

— Jegyezze meg magának, ha egy vaskoronarendes kapitány valamit ígér, az szent!

Reggel nyolc óra.

Jelentkezem.

A szakácsné fogad:

— A nagyságos asszony és a nagyságos úr még alszanak. De meghagyták nekem, hogy maga jön. Menjen be abba a szobába, oda van készítve a ruhája.

— Milyen ruhát kapok?

— Vadász lesz.

— Bemegyek és felöltözöm. Kicsit szűk a nadrág, nem baj, legalább jobban érvényesül pompás alakom.

A szakácsnő végigmér.

— No egészen jól fest. Reggelizett már, János?

— Még nem.

Elkészíti a kávé. Megkeni vajjal a zsemlét.

— Azután a házirendet majd megtanulja. Délelőtt segít a szobalánynak takarítani, délben felszolgálja az ebédet, délután kisebb házimunkákat végez, ha vendégek jönnek, akkor felszolgál a teánál, este nem vacsoráznak itthon nagyságos úrék, úgyhogy tíz órákor akár le is fekhét.

— Gyakran jönnek vendégek?

— Elég gyakran. Ma délután is lesznek néhányan.

Takarítottam.
Nem is tudtam, hogy ilyen jól tudok takarítani.
Eltakarítottam egy kis japán vázát.
Saját találmányom: Soha többé nem lesz poros.

Tizenegy órakor felébredtek a nagyságos úrék.

— János, vigye be a nagyságos úr reggelijét.

Beviszem.

Láttam egyszer egy zsonglőrt, aki egy tálcával egyensúlyozott.

Most felhasználom ezt.

Nem történt semmi szerencsétlenség. A reggeliző asztalnál meglátom Honti Hannát könnyű pongyolában.

Jaj, de szép...

Majdnem szerencsétlenség történt a tálcával.

Segítettem felöltözni a nagyságos úrnak.

— János, tud borotválni?

Mit felelhet erre egy kiváló komornyik?

— Tudok, nagyságos uram.

— Hát akkor borotváljon meg.

Mit felelhet erre egy komornyik, aki nem egészen kiváló?

— Kérem, nagyságos uram, méltóztassék ma egyedül megborotválkozni. Holnap itt lesz az én beretvagyűjteményem, azok a kések jobban állnak a kezemhez. A Széchenyi méltóságost is mindig azokkal beretváltam.

Csengetnek.

Ajtót nyitok.

Egy ősz úr áll az ajtó előtt.

— Itthon van a nagyságos asszony.

— Itthon van kérem. Tessék befáradni.

Az ősz úr meglepetten néz rám.

— Végre. Irtam egy darabot és két hónap óta szeretném felolvasni a nagyságos asszonynak. Mindennap eljöttem és mindig azt mondták, hogy nincs itthon. Végre szerencsés napom van.

Leül és előveszi a kéziratcsomót.

— Ma végre felolvashatom a művésznőnek.

Lehet vagy ötszáz oldal.

Sűrűn gépelve.

Jaj!

A nagyságos asszony összeszidott.

Csengetnek.

Ősz úr.

— Itthon van a nagyságos asszony?

— Nincs! — és becsapom orra előtt az ajtót.

A nagyságos asszony megkérdezi:

— Nem volt itt az angol tanárom?

Mosolygós arcú, őszhajú bácsi.

Jaj!

A nagyságos asszony összeszidott.

Ebéd.

Felszolgálók.

Mindent felszolgálók.

Csak a mártást szolgáltam le.

A nagyságos asszony ruhájára.

A nagyságos asszony összeszidott.

Délután az ablakokat kellett tisztítanom. Tisztítottam.

Hallom, hogy a nagyságos úr mondja:

— Nézd csak, szívem, milyen ügyetlen ez a János.

Megijedtem.

Hogy én ügyetlen vagyok?

Hiszen a nagyságos úr még nem is látott annyi ablakot, amennyit én már megtisztítottam!

No, majd megmutatom.

Elkeseredetten tisztítok tovább.

Az eredmény:

Csak egy ablakot törtem be.

De alaposan.

Egy jó inas nem végez fél munkát.

A nagyságos asszony összeszidott.

— Ma öt órakor vendégeket kapunk. Ha jönnek, vezesse a szalónba őket.

Csak ne volna ősz úr is a vendégek között.

Azokkal nem tudok mit csinálni.

Csengetés.

Kinyitom az ajtót.

Békeffi Pista és a felesége.

Azt híhetik, hogy nyakszirtmerevédesem van.

Állandóan félrefordítom a fejem.

Csengetés.

Sziklai Jóska.

Eljött kárörvendeni.

— Fogja, János, a kalapom és tegye a fogasra. És nagyon poros lett a cipóm. Törülje le egy kicsit.
— No, megállj!

Csengetnek.
Sebestyén Géza.
Nyakszirtmerekedés, mint előbb.

Felszolgálom az uzsonnát.
Békeffi Pista megszólal.
— Honnan ismerem én magát?
Nyakszirtmerekedés.

— Nem tudom, nagyságos úr.
— Nem volt pincér valahol?
— De voltam, nagyságos úr. Né-hány napig a Simplonban.
— Akkor onnan ismerem.

Megnyugszik.
Én nem.
A nagyságos úr sem.
A nagyságos asszony sem.
Leejtettem ugyanis két tányért.

Amikor elmennek a vendégek, el-felejtkeztem magamról és a kezemet nyújtom Békeffi Pista felé.
Félreérti a mozdulatomat.
Beletesz két pengőt.

Alulírott kijelentem, hogy Békeffi István úr (ifj.) a legnagyobb operett-szerző a világon!

Sziklay Jóska megint letörölteti ve-lem a cipőjét.
— Majd adok én neked legközelebb vaskoronarendet!

— Művésznő, az autó előállott.

Mielőtt színházba mennek, szem-telen arccal megkérdezem a nagyságos asszonytól.

— Meg van elégedve velem a nagy-ságos asszony?

Mintha elfogult volna egy kicsit.
— Igen, ez mindig így van velem az első napon. Így volt ez a herceg Hohenlohenél is.

Megveregeti a vállam.
— Meglátjuk, milyen lesz holnap.
Menni akar.
Elállom az útját.

— Nagyságos asszony, nekem egy bizonyítványra van szükségem, hogy itt vagyok alkalmazva. Erre szükség van a... a... szakszervezetben.

— Mátis bizonyítványt akar?
— Nagyon nagy szükségem van rá, nagyságos asszony. Csak azt tes-sék megírni, hogy itt vagyok állásban.
És a nagyságos asszony már írja is kis fehér írógépén.

A bizonyítvány

Elmentek.

— Szakácsnő, kérem, elmehetek én is egy félórára?

— Elmehet, de pontosan itthon legyen.

Megígértem.
Sajnos, nem tarthatom be az ígé-retem.

Lapzártám van ugyanis.

Tyrnauer István.

**Ha Ön indiszkrétén
benéz a kulcslyukon,**

sokezer nőt fog szorgalmas munka köz-ben meglepni. Mindegyik előtt a Párisi Divat szabásmintája fek-szik és ez után készítik a legegánsabb ruhákat. Ötezer szabóné veszi állan-dóan ezt a lapot. Párizsnak a legelő-kelőbb modellrajzolóival szerződést kötöttünk. Hatszáz csodaszép párizsi modellt és szebbnél szebb kézimunkát stb. foglal magában egy negyedév-folyamnak a tartalma.

Féláron küldjük Önnek a Párisi Di-vatot egy héttel a megjelenés után (tisztá visszamaradt lapokat), hogy megismerje ezt a rendkívül érdekes lapot, még pedig ¼ évre 4 pengő 40 fillér helyett 2 pengő 20 fillérért.

Kérjen egy mutatványszámot, melyet ingyen és bérmentve küldünk. Kiadó-hivatal: Budapest, VII, Dohány u. 12.

FEDÁK ÁGOTÁBÓL SZÍNÉSZNŐT AKARTAK CSINÁLNI AMERIKÁBAN

Fiatal leány Fedák Ágota, a Zsassa unokahuga, aki most érkezett haza Amerikából. És hogy a riport elején már rögtön szenzációval szolgáljunk, eláruljuk, hogy hosszú haját hord — pedig rövid hajjal indult neki az útnak, mikor áthajózott az óceánon. De Amerikában már növesztik a nők a hajukat.

— El sem képzeled — kezdi mesélni Fedák Ágota, — mennyire nem tudtam odakinn megszabadulni Zsassa néném nevének varázsától. Zsaszát mindenki ismeri és nevével kapcsolatosan természetesen Molnár Ferencet is. Mikor megérkeztem Amerikába, az újságok hasábos cikkekben számoltak be érkezésemről és mindegyik, mint a Molnár Ferenc unokahugáról írt rólam. Képtelen voltam megmagyarázni, hogy nekem semmi közöm sincs Molnár Ferenchez. A legérdekesebb azonban az, hogy belőlem, a jámbor filológusból, mindenáron színésznőt csináltak az egyetemen. És mit gondol, kinek a darabjában „szlárollattak?”

— Természetesen Molnár Ferencében.

— Nyert. Tényleg

Molnár Ferencnek egy „Színésznő” című darabját mutatták be és nekem mindenáron vállalnom kellett a címszerep eljátszását.

— annyira presszionáltak. És a filadelfiai lapok, ahogy erről a színházi előadásról beszámoltak, a cikkeknek a következő címet adták: „Fiatal magyar színésznő bemutatkozása a nagybácsi darabjában.” Hiába vitatkoztam velük — nem ment. Én még ma is mint Molnár Ferenc unokahuga szerepelek odakinn. Viszont azt meg kell hagyni, hogy Molnár Ferenc nevét igen ismerik odakinn. Pedig ez nagy szó...

— Miért?

— Miért? Azért, mert

a legutóbbi filadelfiai intelligenciavizsgán, amelyen az egyetemi hallgatók vettek részt, bizony, igen kevesen tudtak arról, hogy ki az a Rubens, meg Tizian

Fedák Ágota

és bizony nagyon szomorú válaszokat kaptak a tanár urak, amikor az iránt érdeklődtek, hogy a „Tosca”-t vajjon melyik európai zeneszerző is írta. Ezért nagy dolog az, ha Molnár Ferenc nevét annyira ismerik odakinn.

A sarokban nyíl, hockeybot, tennisz raket. Ugy látszik Fedák Ágota nem

veti meg a különböző sportokat. — Muszáj volt rászoknom az intenzív sportéletre odakinn — adja nevetve a felvilágosításokat Fedák Ágota, — mert azon az egyetemen, ahová én kerültem, bizony nem igen ismerték a filológia tudományát. Különböznél pedig igen kedves és hallatlanul naiv emberek az amerikaiak, akik meglepő dolgokra képesek. Így például, mikor a rólam szóló cikkek beszámoltak arról, hogy egyedül utaztam át az óceánon Amerikába, néhány nappal később Amerika minden oldaláról seregestől kaptam a leveleket — különböző bibliai idézetek társaságában. Néhány száz amerikai polgár nem volt rest, hogy kiírja nekem a bibliának azokat a részeit, amelyek irányelvtől szolgálhatnak egy olyan fiatal leány számára, aki — egyedül tesz meg hosszabb tengeri utakat.

A diskurzus során azamerikai magyar művészekre terelődik a szó. — Egyetlen olyan magyar színésznő van odakinn, aki nagyon népszerű — mondja Fedák Ágota — és ez Hajós Mici. A többi magyarok bizony igen elvesznek a nagy emberforgatagban és ha van is itt-ott sikerük, nem igen tudják róluk, hogy magyarok...

genia-
ai hal-
, igen
ki az a

nagyon
ilaszokat
ár urak,
ránt ér-
hogy a
jjon me-
i zene-
. Ezért
az, ha
ene ne-
ismerik

an nyíl,
tennisz
látszik
a nem
at.

z inten-
ja meg
Fedák
etemen,
m igen
mányát.
hallat-
ikakaiak,
k. Igy
cikkek
l utaz-
néhány
a olda-
ket —
ársasá-
polgár
kem a
melyek
a fiatal
sz meg

ma-
zó.
nésznő
erü —
Hajós
y igen
an és
igen

Kosáry Emmy legújabb fényképe.

Az első próba

A Magyar Színház mindenesetre elsőnek futott be... hogy az olimpiász hatása alatt mi is sportterminus-technikusokban beszéljünk.

Igen, amíg más színházaknál most még csinósítanak, tataroznak, javítgatnak és porolnak, a Magyar Színház próbatábláján már megjelent mára az első ügyelőiép.

„Szombat d. e. 10 óra.
Összpróba: Hotel Imperiál”.

Az összes szereplők pontosak voltak. Tíz óra előtt pár perccel már csak „feketélet” a színház társalgója. Szándékosan használtuk ezt a szót, hogy „feketélet”, mert annyi lesült ember már rég láttunk egy csomóban.

Kölcsönös üdvözlések, nyaralási epizódok elmesélése, de Vágó Béla, a aki rendezi a darabot Sándor ügyelő által egyszerre csak jelt adott a próba megkezdésére.

A próba azonban mégsem kezdődik.

Kis intermezzo. Megjelenik a tűzvizsgáló bizottság. Berczel tanácsnok veszi birtokába legalább is ideiglenesen — a színházépületet. A színészek — mit tehetnek egyebet, Faludi Jenő igazgatójukkal az élén beülnek a nézőterre — közönségnek.

A tűzvizsgálat a szokott módon történik most is. Leeresztik a vasfüggönyt, majd megint fölereszítik, megvizsgálják a csapokat, gépezeteket stb., stb. Egy félóra s már meg is kezdődhetik a próba.

Hotel Imperiál. A legnagyobb siker volt a színháznak tíz évvel ezelőtt. Fedák Sári játszotta Annát. Most Tökés Anna.

Most jelenik meg Tökés Anna mint a Magyar Színház szerződött tagja először a színpadon.

Kicsit megint megáll a próba. Rög-tönzött ünnepséget kezdenek a színészek az „új tag” tiszteletére. Tökés Anna meghatódottan áll a színpadon. Pár perc még és tovább folyik a próba.

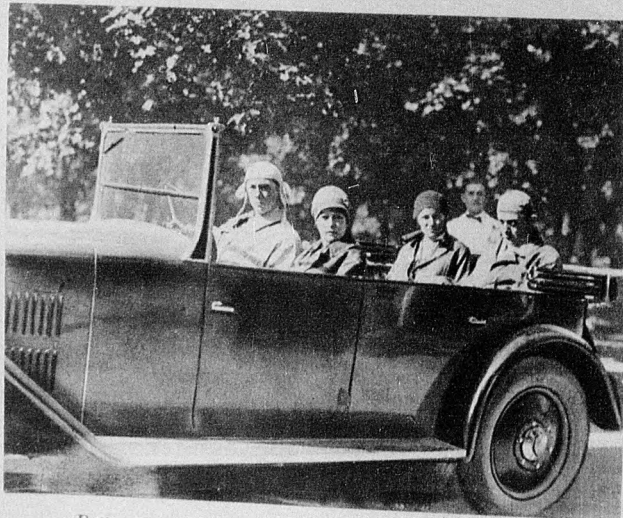
Biró Lajos ragyogó dialógusai pereknek gyors ütemben.

Törzs Jenő megtartotta régi bravúros szerepét. És Vágó Béla is Tabakovics jellegzetes figuráját fogja most is alakítani. Új Kiss Ferenc.

Szegény, néhai Virányi Sándor játszotta valamikor ezt a markáns figurát, amit most Kiss Ferenc alakít.

Az első felvonás után szünet.

Tökés Anna megfelelő öltözöt keres. Sorra járja végig az emeleteket. Végre is úgy döntött, hogy — legközelebb fog dönteni.

Pethes Sándor, Pethesné, Lengyel Gizi és Dénes György
Balatonfüreden (Kurzweil felv.)

Wlasits Tibor báró és családja Balatonfüreden (Kurzweil felv.)

erre az első próbára, pedig nincsen dolguk.

Hosszabb szünet csak a második felvonás végén volt. Ekkor jöttek csak az igazi nyári kalandok. Nizza, Párizs, Karlsbad, Balaton.

— Harminchat órát utaztam egyfolytában, csakhogy pontosan megjelenhessek — meséli Vágó Béla.

Egyáltalán mindenki mesél, mindenki mond valamit. Mindenki jókedvű. És mindenki itt van.

Csupán Titkos Ilona hiányzik, De hiszen ő az első két darabban nem játszik, így tehát mit is kereshetne most a próbán. (—)

A darabban szereplő színészeket most sorban üdvözlik a Magyar Színház többi tagjai, akik szintén eljöttek

hiszen ő az első két darabban nem játszik, így tehát mit is kereshetne most a próbán. (—)

A balatonzamárdi fürdőzők jólsikerült mulatságot rendeztek, amelyen a hölgyek férfruhában, az urak női kosztümben léptek fel (Schäffer Gyula felv.)

Titkos Hona mint Turandot

Puccini megírta a *Turandot* muzsikáját és ezzel halhatatlanná tette a kínai mese furcsa királykisasszonyát, aki kérdéseivel halálba kergeti a kezére pályázókat. Turandot királykisasszony meséje és története azonban természetesen nem Puccini agyában, illetve librettistájának fantáziájában született meg. A gögös és büszke, szerelem nélküli királykisasszony meséjével már évszázadokkal, sőt évezredekkel ezelőtt is altatgatták a kínai anyák kicsinyeiket. Turandot alakja úgy él a ferde vágású, mandula-szemű kínaiakban, mint nálunk a *vasorrú bába v. Jancsi és Juliska alakja*.

A kínai mesevilágnak ez a klasszikus figurája a hosszú évszázadok alatt átjutott Európába és megtermékenyítette az európai írók fantáziáját is. Turandotból természetesen legelőször nepmese lett, odafenn a jeges északon, amelyeknek hajósai hozták minden bizonytal a királykisasszonyt magukkal. Megint csak jösszű évszázadok teltek el és norvég gyerekek mulattak rajta, amíg végül azután *Turandot az irodalom kapuján kopogott*, bebecsáltatást kérni. Így lett azután regényhős nő Turandotból. A regényt pedig már csak egy lépés választja el a színdarabtól. Ez a lépés is megtörtént, így lett Turandot színdarabok királynője.

Turandot meséjének tagadhatatlanul leghíresebb változata az, amelyet Puccini zenésített meg. És ekkor majdnem megtörtént, hogy

Turandot örökre elvész az európai zenekedvelők számára,

hiszen mint ismeretes, Puccini éppen a *Turandot* írása közben halt meg. Szerencsére azonban Busoni befejezte Puccini félbemaradt operáját és így a kínai királykisasszony mégis csak bevonulhatott a metropolisok operáinak színpadára.

Turandot azonban nemcsak Puccinin keresztül lesz híres és ismert a magyar publikum előtt, hanem egy egészen más úton is. A kínai királykisasszony szomorú és érdekes történetét ugyanis az európai színdarab-

írók nemcsak operalibretto számára dolgozták fel, hanem más, prózai színdarabot is írtak belőle. Így született meg az olasz Grezzi tollából a Turandot egy prózai változata. Az olasz prózai feldolgozás azonban nem olyan kegyetlen és tragikus, mint az opera, hanem sokkal enyhébb színekkel dolgozik és vígjátékot csinál a dodonai kérdéseket feltevő kínai királykisasszony históriájából. Ez a történet már *happy-enddel végződik*, a királykisasszony boldogan szoríthatja magához az utolsó, furtangos kérőt, aki végre meg tudott felelni kérdéseire. Így lesznek a fiatalok boldogok és a közönség is elégedetten távozik a színházból, mert a darabban *senkinek sem ütök le a fejét*. Turandot vígjátéki feldolgozásának különösen Olaszországban, de egész Európában is, igen nagy sikere volt.

Ezzel a prózai változattal az idei szezonban a magyar publikum is találkozni fog, mert értesülésünk szerint

a Magyar Színház igazgatósága lekötötte és előadásra tűzte ki a Turandot című vígjátékot.

Döntés az irányban, hogy az olasz vígjátékot ki fogja magyarra fordítani, még nem történt, de a Magyar Színház igazgatóinak az az intenciója, hogy félreértések elkerülése végett *más címet kell adni a vígjátéknak, mint ami az operáé*. Az új vígjáték, amelynek

Titkos Hona játssza a női főszerepét,

az eddigi hírek szerint: *A kínai királykisasszony* lesz a címe.

Hasonlóság

Dénes Oszkár lehorgasztott fejfelül a Fészekben.

— Egész bátran elmehetnél ócska zongorának — szól oda neki Kabos Gyula.

— Miért? — kapja fel csodálkozva fejét Dénes Oszkár.

— Mert úgy le vagy hangolva.

Dany Babát Hollywoodba hívták filmezni

A legnépszerűbb magyar olimpiai résztvevő odakinn Amsterdamban Dany Baba, ez a fiatal, tizenkilenc esztendő, kúnszentmártoni lány volt, aki úgyszólván egy másodperc alatt meghódította a versenyzőket, a zsűrit, a derék, unalmas hollandusokat — mindenkit. A magyar nők megérkezése után huszonnégy órával később már egész Amsterdamban mindenki Dany Babáról beszélt.

Most hazajöttek a magyarok és hazajött Dany Baba is. Hazaérkezése után elmondotta barátainak, hogy amsterdami útja nemcsak egy pontot jelentett Magyarország számára a női törvívásban, hanem rengeteg házassági ajánlatot és filmszerződési lehetőséget is — Dany Baba részére. A „Déliháb” munkatársa ezek után érdekesnek tartotta, hogy túl minden olimpiai sikeren, kivallassa Dany Babát arra vonatkozóan, milyen is egy női olimpiai résztvevő élete a rengeteg ajánlat közepette...

Nagyot és boldogan nevet Dany Baba, aztán így kezdi:

— Hát tényleg,

Amsterdamban mindenki megkéri az ember kezét.

Ugy forgolódtak a férfiak körülöttem, hogy alig győztem már nekik válaszolni. Ez aztán nem az én dicsőségem, hanem annak a következőjé csak, hogy a IX-ik amsterdami olimpiásra annyi csunya nőt sikerült összeverbuválni a világ minden részéből, hogy minden férfi boldogan menekült olyan nőnek a társaságába, aki csak egy kicsit is csinosabb volt. Én ezek közé tartoztam, így akadt azután a rengeteg kérő...

— És a filmajánlat?

— Azt is többet kaptam — válaszolja Dany Baba — főleg az egyik legnagyobb amerikai filmgyár képviselője próbálkozott, aki egyrészt mint lelkes sportbarát az olimpiai mérkőzésekre érkezett, másrészt pedig azért jött Amsterdamba, hogy új tehetségeket fedezzen fel a film számára. Mr. Mack-Well, így hívták az amerikai urat, több ízben proponálta nekem, hogy menjek ki Hollywoodba, igen jó szer-

ződést biztosít a számomra. De ezenkívül londoni és holland filmgyarak képviselői is tettek szerződési ajánlatot...

— Na és nem fogadta el egyiket sem?

— Én

szívesen elfogadtam volna

— válaszol rezignált szomorú mosollyal Dany Baba — de eszembe jutott, hogy otthon, Kúnszentmártonban vár az

apám, aki soha, semmi körülmények között nem egyezne bele abba, hogy az ő édeslánya színésznőnek menjen. Az apám még azok közül a régivágású, konzervatív, gentry, igazi urak közül való, akik tisztelik, becsülik a művészetet, lelkes pártolója a színészetnek, de akkora pojonokat osztogatna ki nekem, ha én hasonló kéréssel előrukkolnék, hogy jobb azokat megspórolni és örökre eltemetni az ilyen álmokat.

— Szeretne filmszínésznőnek menni?

— Nem mondom, megpróbálnám. Evezek, úszok, vívok, tenniszezek, minden rendű és rangú sportot űzök, legközelebb a vízipólóval is megpróbálkozom, miért ne próbálnám meg a filmszínészetet is? Legfeljebb, ha nem izlene, abbahagynám. Na nem igaz?

Hát persze hogy igaz. Dany Babának mindenben igaza van. Elmondja ezután a tizenkilenc esztendő, lobogóhajú kislány, hogy hogyan került neve a közérdeklődés reflektorának fényébe, hogyan kezdődött az ő karrierje:

— Először is azzal kell kezdenem, hogy hajszálon mult az én amsterdami utam, mert az apám nem akart beleegyezni abba, hogy oda kimehessek. Hosszas rábeszélésre puhult csak meg. A karriéremben pedig semmi különös nem volt. Vívam, úszok, ezért mentem hát ki Amsterdamba, különben pedig egészen biztos vagyok abban, hogy a legközelebbi losangelesi olimpiáson én leszek a világbajnok...

Dany Baba

KÁLMÁN IMRE VÁLASZA

A világ híres bécsi „Theater an der Wien“-i, amely az osztrák főváros legjellegzetesebb operettszínháza volt és Hubert Marischka vezetett, az idén bérbeadták Reinhardt Miksának, aki kizárólag drámai műsort fog bemutatni.

Az operettszínház fináléjával kapcsolatban az egyes bécsi orgánokok megtámadták Kálmán Imrét, Európa és Amerika legnépszerűbb operettkomponistáját, hogy ő tette lönkre ezt a színházat, amelynek megszűnésével a híres „bécsi operettmuzsiká“-nak korszaka is lealkonyóban van.

Természetes, hogy a könnyed muzsika e nagymesterének irigyei indították meg ezt a hazug sajtókampányt, amelyre az illusztris magyar zeneszerző a következő cikkben válaszolt.

Nekem tulajdonképpen az „Egy operettszínház regénye” című cikksorozathoz semmi válaszolni valóm nem volna. Azt az elvet vallom hogy egy zeneszerző csak komponáljon, keveset írjon és még kevesebbet beszéljen. Különösen most már, amikor nagyon messze vagyok éveimnek azoktól a számától, amikor még ujságíróskodtam. De azért mégis kénytelen vagyok ezekkel a támadásokkal szemben legalább is — jelentkezni.

Talán tizenkilenc éve annak, hogy *Karczag* igazgató bemutatott a „Theater an der Wien” egyik legjellegzetesebb tagjának, a színészbejáró hátsó

Kálmán Imre

kiskapujánál, Wessely Móricnak, aki főportás, bizalmi ember és miegymás volt a színháznál. Akkor a „Tatárjárás” próbáin vettem részt, azért utaztam csak fel az osztrák császárvárosba és anélkül, hogy előzőleg gondoltam is volna rá — máig is ottmaradtam.

A szöveg nagyszerű, a zene pocsék, hallottam az előadás előtt a kritikákat és a darab „en suite” ölszázszor ment a Theater an der Wienben. Akkor megtanultam, hogy a sikert ki kell vívni mindennap, minden előadáson. A „Tatárjárás”-t azóta az egész világon előadták. Bécsből—San-Franciskóig, Londontól—Ausztáliáig színrekerült az első nagy operettem. Az előadások száma meghaladhatja a százezres számot. Azonban még sem tetszettem Bécsben és nem kaptam szöveggönyvet, úgyhogy elmentem ettől a színháztól, bár fájó szívvel...

Ezután jött a „Kiskirály”, „Jópajtás”, majd 1912-ben egy új periódus következett: *A cigányprimás* a Johanna Strauss-színházban. Háromszáz előadás Bécsben, legnagyobb amerikai sikerem. 1915-ben a *Csárdáskirályné*, ugyancsak a Strauss-színházban. Bécsben 700 előadás, Berlinben 1000, Hamburgban 600. Világsiker, amely felejtetetlen volt és a német sajtó egyhangulag azt írta, hogy a „Böregér” óta ilyen operettet nem írtak még.

Ezután egy világházi krízis következett, amit színházi krízis is követett és a legnagyobb anyagi válság közepette mentem vissza a Theater an der Wienbe, ahol *nyolcszázszor* ment egymás után a *Marica grófnő*. Ezután a *Cirkuszhercegnő*, amely *félezer* előadást meghaladta Bécsben és most a *Csikágói hercegnő*. Eddig 100 tábla és már a világ összes színházai lekötötték előadásra.

Én eddig sohasem írtam vagy szólottam sikereimről senkinek. A legnagyobb csendben értem el eredményeimet, sohasem szerepeltem vagy dirigáltam nyilvános hangversenyeken népszerűséget csíholva, mindig elvonulva, csöndben otthon, négy fal között dolgoztam, a színház és a közönségem elismeréséért küzdve.

Jelenetek mellette

megtörtén-
tel
Elmondja
Dregely
Csibor

Felvonásvég

Felvonásvégek nemcsak a szindarabokban vannak, az élet is produkál ilyen helyzeteket, amelyeket, ha színpadon látnánk, hát függőlegfordulás és taps volna utánuk.

Igy végződött az a történet is, amely a „Szerencse fia” című darabom miskolci premiérjén kezdődött.

Ebben a darabomban a főszerep a szabólegény szerepe, a női szerepek pedig csak epizódszerepek. A miskolci színháznál azért az egyik szerepet az akkori miskolci női sztárra osztották, aki méltóságán alulinak tartotta, hogy ilyen kis szerepet játsszon és úgy is játszotta a szerepet.

Viszont a szabó leányának szerepét egy fiatal kezdő színész nő játszotta oly tehetségesen, hogy nagy gyönyörűséggel néztem a játékát.

Viszont bosszantott az a nemtörődömség, amellyel a miskolci sztár a szerepét játszotta.

A premiér után a helybeli lap szerkesztője arra kért, hogy mint a darab szerzője, írjam meg véleményemet lapjában a miskolci előadásról.

Természetesen, nagyon feldicsértem a szabó leányának szereplőjét — azután megdicsértem a többi szereplőt, akik darabomat sikerre vitték anélkül, hogy a miskolci sztárt megemlítenem volna.

Egy hét mulva egy kisírt szemű leány látogatott meg Pesten, akiben csodálkozva ismertem meg a feldicsért kis miskolci színésznőt.

A kis művész nő elpanaszolta, hogy cikkem után a miskolci sztár pártja olyan elkeseredett harcot indított ellene, hogy nem volt többé maradása Miskolcon. Pestre jött hát, hogy itt helyezkedjen el, amire a segítségemet kérte.

Sikerült is leszerződtetnem egyik színházunkhoz, ahol igen jól megállta a helyét.

Egy év múlt el a történetek óta, én mentem az Andrássy úton, mikor egy ismerősnek látszó hölgy jött velem szembe. Barátságosan mosolygott rám és kedvesen üdvözölt.

Az első pillanatban fogalmam sem

volt róla, hogy kihez van szerencsém — amit udvariatlanságnak tartottam elárulni neki, inkább beszélgetni keztem vele, hogy szavaiból következtethessek arra, hogy tulajdonképpen ki csoda.

— Régen nem láttam!

— Igen — mondá, — csak egy hete hogy felköltöztem Pestre... Tudja, megúntam már a vidéket.

Szóval „vidéki”, tünődtem magamban, majd hirtelen ráismertem benne a miskolci sztárra, aki fumigálta a szerepét s akit ezért agyonhallgattam. Így hát érthetetlen volt előttem az a kedvesség, amely percről-percre fokozódott irányomban, úgyhogy öt perc mulva már becsületszavamot kellett adnom, hogy másnap délután feljövök hozzá teára.

A művész nő másnap még kedvesebben fogadott, beszélgetés közben gyengéd célzásokat tett, hogy ő is itt szeretne elhelyezkedni Pesten és biztosított róla, hogy nagyon hálás lenne, ha ebben a segítségére lennék.

E pillanatban csengetés zavarta meg együttlétünket.

— Egy kedves vendégem jő — mondotta. — Kinyílt az ajtó és belépett a szobába a kis színész nő, akit feldicsértem. A miskolci sztár és a kis színész nő mint a legjobb barátok szeretettel borultak egymás nyakába.

Ez is létezik

A berlini Lustspielhaus nézőterén ültem a „Kisasszony férje” egyik próbáján. Mellettem a színház naivája ült és nézte a próbát.

Amikor a darab hősszerelmese a színpadra lépett, a naiva hirtelen felsóhajtott és ezt suttogta: „Jaj, de szeretem ezt az embert!”

Meglepetten néztem rá és észrevettem, hogy egy könnyecseppet törült ki a szeméből.

— Azért nem kell sírnia, kedvesem.

— Dehogynem — mondta. — Ez a szerelem reménytelen.

— Hogy szerethet ilyen szép leány reménytelenül? — kérdeztem.

— Ő a feleségét szereti! — felelt rezignáltan a naiva.

* KRITIKUSOK * ÖNKRITIKÁJA *

Öszintén...

Bodor Aladár, a „Magyarság” kritikusja így mondja el a „Délbáb” olvasóinak önkritikáját.

— Előre kell bocsátanom, hogy mindig és mindenkor tiltakozom az ellen, ha kritikusnak neveznek, mert, bár foglalkozom műkritikák írásával, az írásnak ezt az ágát roppant kevésre tartom. A kritikus leginkább a grafológushoz hasonlít. Minden emberben ugyanis megvan minden emberi

Bodor Aladár

vonás. Már most a grafológus a levél vagy egyéb írás hosszas vizsgálása után kiválaszt egyet az emberi tulajdonságaink közül és azt ránk fogja. Az áldozat ilyenkor megdöbben, hogy mennyire a fején találta a szöveget a tisztelt grafológus. Pedig dehogy! Akármelyik egyéb emberi tulajdonságot fedezné fel benne, akkor is ráhibázott volna. Hát ilyen dolog szerintem a műkritika írása is.

Egyébként Debrecenben írtam az első kritikámat, ahol egy este Jászai Mari vendégfellépését hirdették. A szerkesztő az utolsó percben kért meg, hogy az állandó műbíróként távollétében én írjam meg erről a nagy művészi eseményről a kritikát. Beültem tehát a szemközti kávéházba és egy gyönyörű háromnegyedhasábos cikket írtam. Egy óra múlva felvittem a cikket a szerkesztőnek, aki nagyon meg volt vele elégedve. Másnap, amikor a lap megjelent, az egész város az én kritikámról beszélt. Azt mondták róla, hogy ez a legszakoszerűbb, a legtárgyilagosabb, a legprecízebb kritikai munka, ami valaha is debreceni lapban megjelent. Csak az volt a kis szépséghibája, hogy Jászai Mari lekéste a vonatot és aznap este operettet játszottak.

A többi kritikámat körülbelül mind a legsikertelenebbek közé sorolhatom, miután az első népszerűsége elhomályosította valamennyit.

Szórványosan már jelentkeztek és a közeli napokban bizonyára tömegesen elbujnak az őszi tarló és az őszi rotációs mélyéből a színigazgatói nyilatkozatok, amelyek elmaradhatatlan kellékei a vén-asszonyok nyarának.

Az ember le se tud rendesen nyelni egy görögdinnyét anélkül, hogy hozzá ne olvassná valamelyik direktor szeszón-eleji fogadkozását, mely szerint az új szeszónt inaszakadtáig az Irodalom, a Művészet és egyéb nagybetűk szolgálatának szenteli. Ilyenkor minden direktor lead egy listát azokról a magyar szerzőkről, akiket fel óhajt fedezni, vagy ilyenkor a direktorok végignézik a Magyar Irodalom Kistükrét és lediktálják belőle Kisfaludtyól Madáchig az egész irodalomtörténetet, amit ők fognak először forgószínpadon, Reinhardt, Piscador, sőt saját eredeti stílusukban színrehozni.

Ilyenkor végignézik a Nyugat tartalomjegyzékét és abból is bemondanak pár hasáb fiatal költőt. Ilyenkor összel arra ébredünk, hogy a színház egy szent dolog és az igazgatók angyalok, csak éppen hogy a szárnyuk be van dugva a zakójukba és a glóriájuk a kalap alá.

Az igazgatók ugyanis arra az egyszerű lélektani motívumra építenek, mely szerint a közönség feledékeny és felületes. A közönség szeszón végén úgyse ellenőrzi, hogy mit ígértek neki szeszón elején. Egyáltalán: a jó színházi programnak nem az a lényege, hogy jól betartsák, hanem, hogy jól ígérjék. Ebben pedig igazán reinhardt-i színvonalon áll minden pesti igazgató.

Jó volna komolyan venni az ígéreteket. Általában: jó volna komolyan venni a színházat.

Milyen megható volna, ha az ember elhíhetné azokat a programokat, amelyeket augusztus és szeptember hónapokban kap. Milyen megható volna, ha csakugyan annyi százalék hazai szerző és művészi kvalitás volna a színházakban, amennyit beléjük ígérnek. Tulajdonképpen jó volna emelni a színházi kommunikék morális értékét...

A Komikus

IRTA
SOMLYÓ ZOLTÁN

Ismeritek a komikust?
Nézzétek: ő az ottan!
A parfümjellegek között
áll búsan és unottan.

Röhej szántotta ráncait
pihenteti az uccán.
Ha látod őt: nevelni nem,
de sírni, sírni tudsz tán...

Megtörte őt a móka-zaj,
szóbukfencek, meg éleek.
Ki úgy perdül a színpadon:
az uccán suta, félszeg.

Bezzeg az esti fény, be más!
Taván a lángnak, rúzsnak
minden szavára vig röhej
jelel a komikusnak.

Sanda szemével eget néz,
aztán megáll groteszkül:
S mint jégeső, szakad a laps
a színházon keresztül...

Somlyó Zoltán.

HOGYAN / * LETTEM * DIREKTOR? * ? * ? *

Megkérdeztük a budapesti színház-direktorokat, mi adta az impulzust a színházdirektorságra, illetve hogyan, milyen körülmények között lettek színházigazgatók. A direktor urak most érkeztek haza nyaralásukból s így a válaszokat hazatérés sorrendjében közöljük.

Lázár Ödön

következőket mondta:

— Ugy kell kezdenem, hogy a színház iránti rajongásom első szálat visszanyúlnak diákkoromba.

Minden örömmel és vágyammal állandóan a színház felé gravitáltam. És így csak természetesnek talál-

tam, hogy egyszer csak színházigazgató lettem. Tulajdonképpen két szakzatra oszlik az igazgatóságom, vidékre és Pestre.

Vidéken Kassán voltam először helyettes igazgató Leszkay társulatánál. Somló Istvánnak, a Nemzeti Színház akkori igazgatójának ajánlatára kerültem oda. Ennél sokkal érdekesebb a pesti direktorságom története.

Titkár voltam *Beöthy László* igazgatása alatt. Persze künn volt a tábla:

Lázár Ödön
titkár.

Egy szép napon bejövök az irodába, hát látom, hogy a táblám így változott:

Lázár Ödön
h. igazgató.

Azt hittem, hogy vice s már éppen kerestem a delikvenst, hogy bosszút állhassak. Kiderült azonban — szerencsére, — hogy komoly a dolog. A táblát meglepetésül *Beöthy László* csináltatta meg máról holnapra.

A Szaboles-család a siófoki strandon közepén. Szaboles Ernő (Kollár foto)

*
??
házigaz-
két szá-
n, vi-
zör he-
latánál.
Színház
ra ke-
kesebb
ő igaz-
tábla:
odába,
ozott:
éppen
összút
sze-
dolog.
László
a.

Hilde Jennings

német filmszínésznő az öltözőjében (Foto Rasmussen)

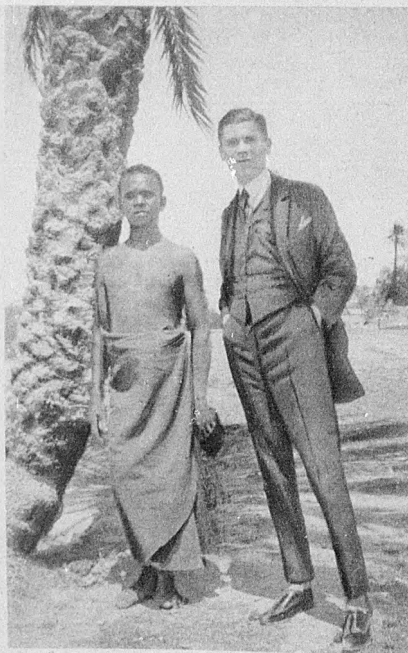
Egyik Kávéháztól a másikig — a Világ körül

— Nem parancsol egy remek karikatúrát? — kérdi tőlünk egy fiatal ember, aki Isten tudja honnan termelt hirtelen az asztalunk előtt a balatonfüredi étteremben.

— Nem — akarjuk mondani, de már nyújtja is felénk a fehér papírlapot, igazán jól sikerült karikatúránkkal. A fiatalember feltétlenül tehetséges. Csodálkozva kérdezzük tőle, hogy mért nem igyekszik Pestre jutni és szerencsét próbálni.

— Sohasem lesz abból semmi — legyint a kezével lemondóan új ismerősünk, Kelemen Imre rajzolóművész.

— Sohasem leszek ismert ember, mert nyughatatlan vérem nem engedi, hogy sokáig egy helyen maradjak.

Kelemen Imre néger barátjával Egyiptomban

Nem tudok tovább egy helyen maradni két-három napnál. Valami ellenállhatatlan kényszernek engedelmessége üzöm, hajtom magam városról városra.

Ez az én életem — mutat körül az étteremben kitért karjaival. — A vendéglők, kocsmák, kávéházak. Megőrülnék, ha hónapokig egy helyen kellene laknom.

Nines Európában olyan kávéház, amelyet ne ismernék.

Az egyik kaposvári kávéházból vágtam neki a világnak minden krajcár nélkül. Két ceruza és egy rajzolómappa volt az egész vagyonom. Mindig annyi pénzt tudtam összerajzolni, hogy egyik város kávéházából eljuthattam a másik város kávéházába. Így jutottam el Ausztrián, Svájcra, Olaszországon, Franciaországon és Spanyolországon keresztül az afrikai Tuniszba.

Bebarangoltam Afrika legsötétebb részeit is, ahol a bennszülöttek prémekkel, gyümölcseivel, étellel és itallal honorálták karikatúrámát.

Kairóban az „El-Sore“ című arab lap szerződtetett le rajzolójának. Ez volt életemben az egyetlen hely, ahol hónapokig tartózkodtam. Azután elfogott a honvágy. Nekiindultam tehát hazafelé. Jaffán, Jeruzsálemben, Konstantinápolyon, Szófián és Belgrádon keresztül.

Másfél évig bandukoltam hazafelé, hogy megcsókollhassam szüleim kezét.

Két nap mulva megint továbbálltam. Azóta járom körül a Balatont. Még egy-két hétig maradok Magyarországon, azután újra nekivágok a világnak. A változatosság kedvéért most Ázsiát járom végig keresztül-kasul.

Ki tudja, hol fogok valaha megpihenni? Talán ebben az életben soha — fejezi be a beszélgetést Kelemen Imre, az élet nyughatatlan vérű, örök vándora.

n ma-
ellen-
telmes-
árosról

örül az
A ven-
Meg-
kellene

ház,

l vág-
rajcár
nappa
annyi
egyik
másik
am el
zágon,
zágon

ebb
ttek
és
nat.

arab
k. Ez
ahol
n el-
tehát
Kon-
rádon

hogy
ét.

vább-
atont.
gyar-
ok a
véért
szül-

meg-
soha
emen
örök

Iris Arlau,
a berlini Reinhardt-színház új tagja (Foto D'Ora-Benda)

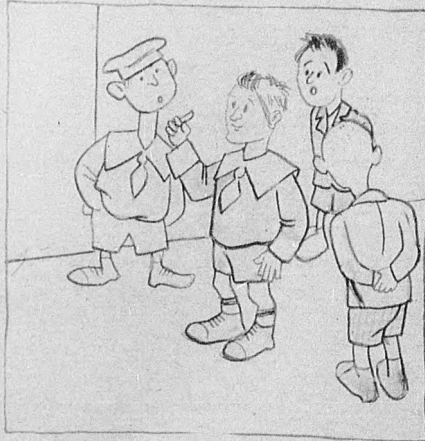

Miből lesz a Cserebogár?

Éppen kackiás bajuszt ragaszt az orra alá. Tudj' Isten, de az az ember benyomása, mintha ez a kis feketebajuszos, cigányfejű, szép darab ember — ez volna az igazi Petheő Attila.

• Teljesen kész az esti maszka, mielőtt tehát a jelenése elkövetkeznék, kedvenc helyére, a nyári színház udvarán álló aulójába ül be addig is, rövid vendégszereplésre. A volán mellett bizonyára könnyebben megy az emlékezés.

— Második elemista voltam, rossz, vásott nebuló, akár a többi — kezdi pályafutása történetét. — Innen kezdődik valójában a karrierem, ugyanis egyik szünetben, kinn a folyosón, amikor szűkebb baráti körben felvetődött a nagy probléma, hogy hát: kiből mi lesz? — én gondolkodás nélkül rávágtam, amikor rám került a sor, hogy színész. Míg sem tudom határozatlan, hogy miért éppen ezt mondtam és miért nem azt, hogy koscsis vagy tengerész, hiszen addig ezekre a pályákra éreztem legjobban fölkészültnek magamat, míg a színészethez sem kedvet, sem tehetséget sem magam, sem más nem fedezett föl bennem.

Én színész leszek...

Lehet, hogy abban az időben voltam elsőtízben színházban és az befolyásolt olyan hirtelen, de mondom, hogy nem tudom bizonyosan.

Hogy akkor, kis tacskozó koromban mennyire alap nélkül mondtam, hogy színész leszek, arra vall az is, hogy középiskoláim elvégzése után anyám, szeléd, józan, polgári gondolkodású asszony, gyakornoknak adott egy céghez, hogy hivatalnok legyen belőlem. Ez a cég egy zsák- és ponyvakölcsonzó üzlet volt és még ma is virágzik. Nekem azonban, mint kitűnt, sose volt ülhethésem az irodában s míg ott voltam, az alatt az idő alatt is rendszeresen küldő, szaladgáló munkákat kellett rám bízniok. De ezt is egykettőre meguntam.

Eszembe jutott gyerekkori fogadalmam s egy szép napon odaálltam Szidi néni elé. Fölbettek s ő hamarosan nagyon megszeretett, anyám is elég gyorsan belelőrdött a változhatatlanba, de a szorosán vett familia többi tagjai bizony sokáig fintorgatták az orrukat: nem tartották valami előkelő pályának a színészetet. Ez a fölfogásuk akkor elíttem merőben érthetetlennek és jogtalanak tetszett, sajnos, ma már én is ugyanezen az állásponton vagyok.

Már mint harmadéves színinövendék, ösztöndíjas tagja voltam a Magyar Színháznak, amely a vizsga után rendes tagul szerződtelet.

Négy esztendeig játszottam a Magyarban, ott fedeztek fel elsőtízben, amikor is több kisebb, de jelentősebb szerep után rám osztották a „Frankfurtiak” című darabban, amelyet Molnár Ferenc fordított, a legkisebbik Rotschild, a Jakabka szerepét. Az újságok sorra vállon veregettek és minden jóra megvolt a reményem. De csalalkoztam, mert irtgyeim nyomására a következő darabban, a „Napraforgó”-ban már csak egy-kétszavas szerepet kaptam ismét. Erre fogtam magam és kezembem a szereppel fölmentem az irodába, Lázár Odón titkárhoz és kijelenttem, hogy ezt a szerepet nem

joga
ezt
tekin
főlös
maga
K
mest
pály
kirát
vette
vott
vidél
maki
besz
A
nem
kis k
tem,
szeg
sem
szök
Sz
Peste
felad
fősze
„Sze
val k
nyire
a vil
Sz
nész
fölle
Látó
kator
muni
arra
hogy

Nekem kellett beszédet tartanom

jogadom el. Lázár megfényegezett, hogy ezt szerződészegésnek fogja a színház tekinteni, amire én leszögeztem, hogy fölösleges, mert én már nem is tartom magamat a Magyar Színház tagjának.

Kezdtém belátni, hogy nem úrnak való mesterség a színészkedés. Megint civil-pályára léptem: tiltkára lettem a József királyi Szanatórium Egyesületnek. Közvetlen főnököm Pakols József volt és az volt a teendőm, hogy sorra látogattam a vidéki fiókokat, ezenkívül ünnepies alkalmakkor nekem kellett a központ nevében beszédet tartanom.

Azután be kellett vonulnom, letöltöttem az önkéntességi évemét, majd megint kis híja, hogy a Magyarhoz nem kerültem, de közben találkoztam Almássy, szegedi direktorral, aki kért, hogy segítsen ki a pácból, ugyanis váratlanul megszökött a szerelmes színésze.

Szegeden nem sokáig időztem; újra Pesten voltam, ahol nem kisebb művészi feladatot teljesítettem, minthogy egyik főszerepét játszottam a Feld Matyi: „Szervuszt Pest” című darabjának. Szóval haladtam előre. Tudja Isten, mennyire haladtam volna, ha közbe nem jön a világháború.

Szerencsémre ekkor már annyira színész voltam, hogy lehetetlen volt ezt a föllebbvalóimnak is észre nem venni. Látták, hogy nem nekem találták ki a katonáskodást, beosztottak hát irodai munkára, a haditudósító irodába. Itt arra a lovábbi következtetésre jutottak, hogy az tróasztal sem nekem való. Tell-

mult az idő s így, de már csak a háború vége felé, mint színészt, fölmentettek a szolgálat alól.

Éppen jökor, mert itt, mintha csak rám vártak volna, olyan kapós lettem egyszerre. Észre sem vettem, máris a Belvárosi Színház tagja voltam, ahonnan 1921-ben Wlassits Gyula báró egyenesen a Nemzeti Színházhoz szerződöttem, ahol eljátszhattam azt a szerepet, amelynél különbet sohase kívánhattam: Széchenyi Istvánt a „Kossuth”-ban.

Amint látható, nem sok vidám epizód történt pályámon velem. A legvidámabb, de az is csak más'előtt hathat humorosan, nekem majdnem nagyon tragikus lett, itt a Nemzetinél esett meg.

Vojnovich Géza „Rákóczi” című drámájában én játszottam Beresényit, míg Rákóczi, Kiss Feri volt. Neki aznap este halt meg az édesapja, féltem tehát, hogy zavarodott talál lenni s nagy vigyázva lestem, hogy jól mondja-e a szöveget. Annyira figyeltem a végszóra, mondja-e vagy nem fogja mondani, hogy amikor csakugyan elmondta rendesen a végszót, addigra én zökkenem ki a kerék-vágásból s a nehéz költött szöveg első sora sehogy se jutott az eszembe. Arra emlékeztem csak, hogy a kardomról van szó, tehetetlenül csapkodtam a kardomra és el voltam rá készülve, hogy leeresztik a függönyt. Utolsó pillanatban Fáy Szeréna segített ki. Ugy-e milyen humoros?

Igy volt eddig — fejezi be mosolyogva történetét Petheő Attila. — Ezután? Ki tudja, mely irányban forgatja sorsom kormánykerekeit az Ur? ...

Fáy Szeréna segített ki

ÉN ÉS NÉMETORSZÁG * IRTA RADÓ SÁNDOR *

Július elsején betettem a zsebembe kétezer pengőt és felültem a prágai gyorsra. Mivel éjjel nem utazom, este Prágába érve, kiszálltam. Nem bántam meg, mert az *Alhambrában*, hála a magyar faj hihetetlen szaporaságának, itt is jutott nekem egy gyönyörű kis táncosnő, akivel kellemes kettesben megnéztem Prága nevezetességeit. *Massaryk* nem volt otthon, tehát nem látogathatván őt meg, el se búcsúztam a kis táncosnőtől, tovább utaztam.

Egész nap utaztam, de mivel éjjel nem szeretek vonaton lenni, este ismét kiszálltam, ezúttal Drezdában. A *Barberina* című mulatóban, hála a magyar faj hihetetlen szaporaságának, egy magyar énekesnővel találkoztam, aki másnap megmutatta nekem a város nevezetességeit. Főztük a Laman-szanatóriumot, ahol *Harsányi Zsolttal* is találkoztam, aki kétheles foggyókérdésén őt kilót hízott. Következett Berlin.

Radó Sándor (Foto Mészoly)

Itt tíz gyönyörű napot töltöttem el. Különösen felejthetetlen estém volt a Reinhardt-színházban, ahol az „Artisten” című életképet láttam. Ebben is kiváltképp *Szokolov* művészete, *Moser* humora és *Halmay* elragadó egyénisége hatottak rám. A „Kabare der Komiker”-ben szintén három magyar számnak, *Németh Juliskának*, *Szendy* zongorahumoristának és *Göndör* karikatúrarajzolónak volt sikere.

A város szédületes lüktető élete és hatalmas méretei valósággal lenyűgöztek. Találkoztam *Békeffyvel*, *Ujhelyivel*, *Erényi Nándorral*, *Korda Zoltánnal*, *Verebes Ernővel*, *Mecséri Ilussal*, *Szenes Ernővel* stb. *Érdekes, hogy Berlinben nagyon sok német is lakik.* Mivel *Hindenburg* nem tartózkodott Berlinben, nem látogathatván meg, el se búcsúztam *Mecséritől*, hanem tovább utaztam *Heringsdorfba*.

Hála a magyar faj hihetetlen szaporaságának, itt nem találkoztam egy honfitársammal sem, megnéztem a tengert s bár kissé elszórtlnak találtam, kétszer megfürdöttem (?) és reggel tovább utaztam *Hamburgba*.

Itt megnéztem másodszer is *Fazekas Imre* „*Altoná*”-ját, itt is nagyon tetszett nekem. Itt meg sem érdeklődtem, hogy a polgármester itthon van-e vagy nincs, hanem tovább utaztam, ezúttal *Nürnbergbe*.

A pályaudvaron már várt reám a nürnbergi mesterdalnokok egy kisebb kétezertagú csoportja, akik tiszteletemre elénekelték a perronon a „hol vegyek én egy *Kemál*” című oratóriumot, én azonban a dal végét be sem várva, tovább utaztam *Wienbe*.

Hála a magyar faj hihetetlen szaporaságának, itt megnézhettem *Kálmán Imre* „*Csikágói hercegnő*”-jét és az ugyancsak magyar *Karl Farkas* „*Jetzt oder nie*” című revűjét. Másnap el sem búcsúzva *Scypellől*, végre sikerült hazajutnom *Pestre*, ahol egy kellemes hónap emlékével *Szokolay Oly* és *Harmath Imre* társaságában remekül megvacsoráztam és meghatottan konstatáltam, hogy mégis csak ez a mi sokat szidott *Budapestünk* a legszebb és legkedvesebb város az egész világon.

tem el.
volt a
„Artis-
bben is
Moser
egyéni-
re der
magyar
Szendy
ör ka-

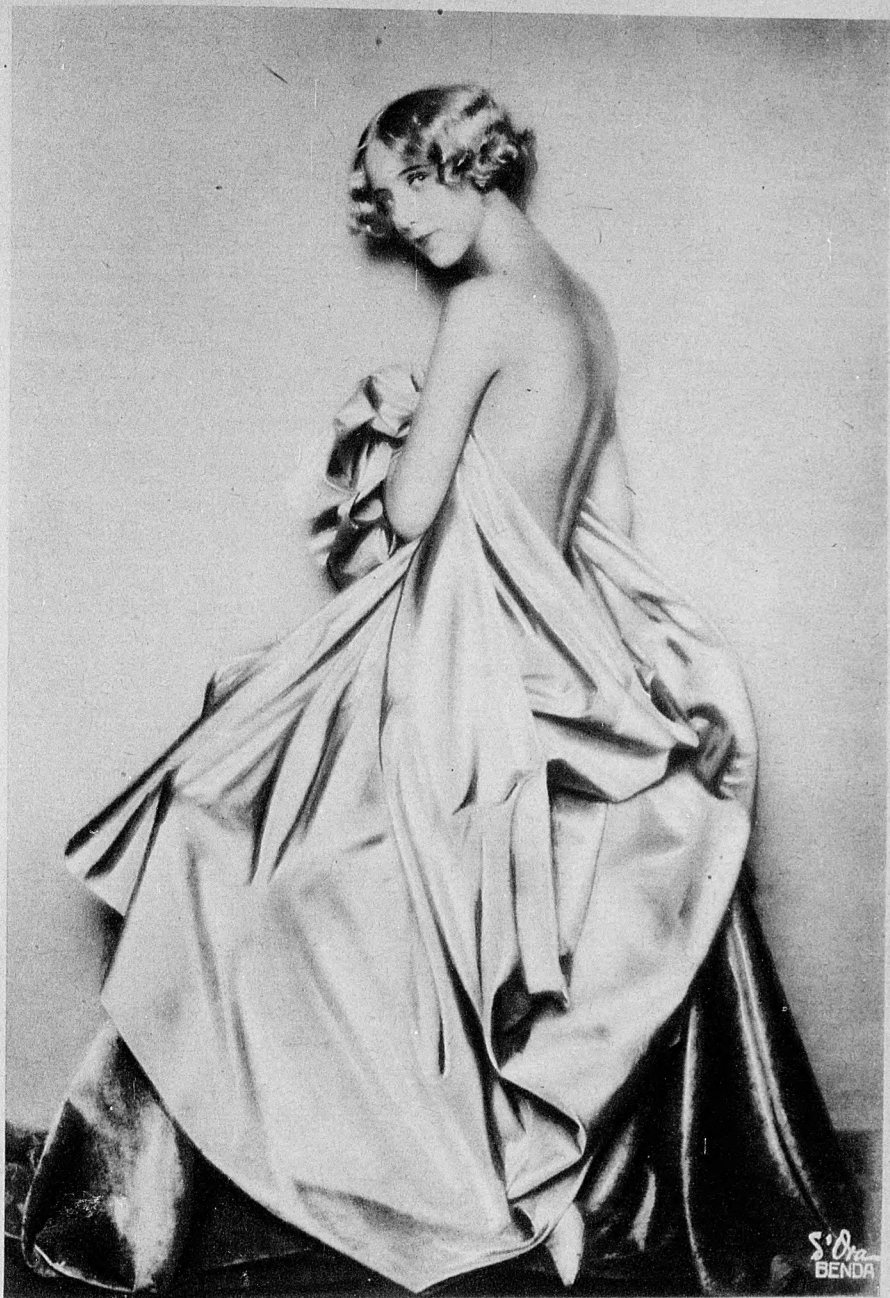
lete és
nyűgöz-
jhegyi-
Zoltán-
llussal,
hogy
lakik.
kodott
g, el se
tovább

en sza-
am egy
am a
láltam,
ggel to-

Faze-
nagyon
leklőd-
n van-e
asztam,

eám a
kisebb
isztele-
a „hol
atóriu-
be sem

n sza-
Kál-
-jét és
Farkas
Más-
végre
ol egy
okolat
gában
hatot-
csak
ünk a
os az

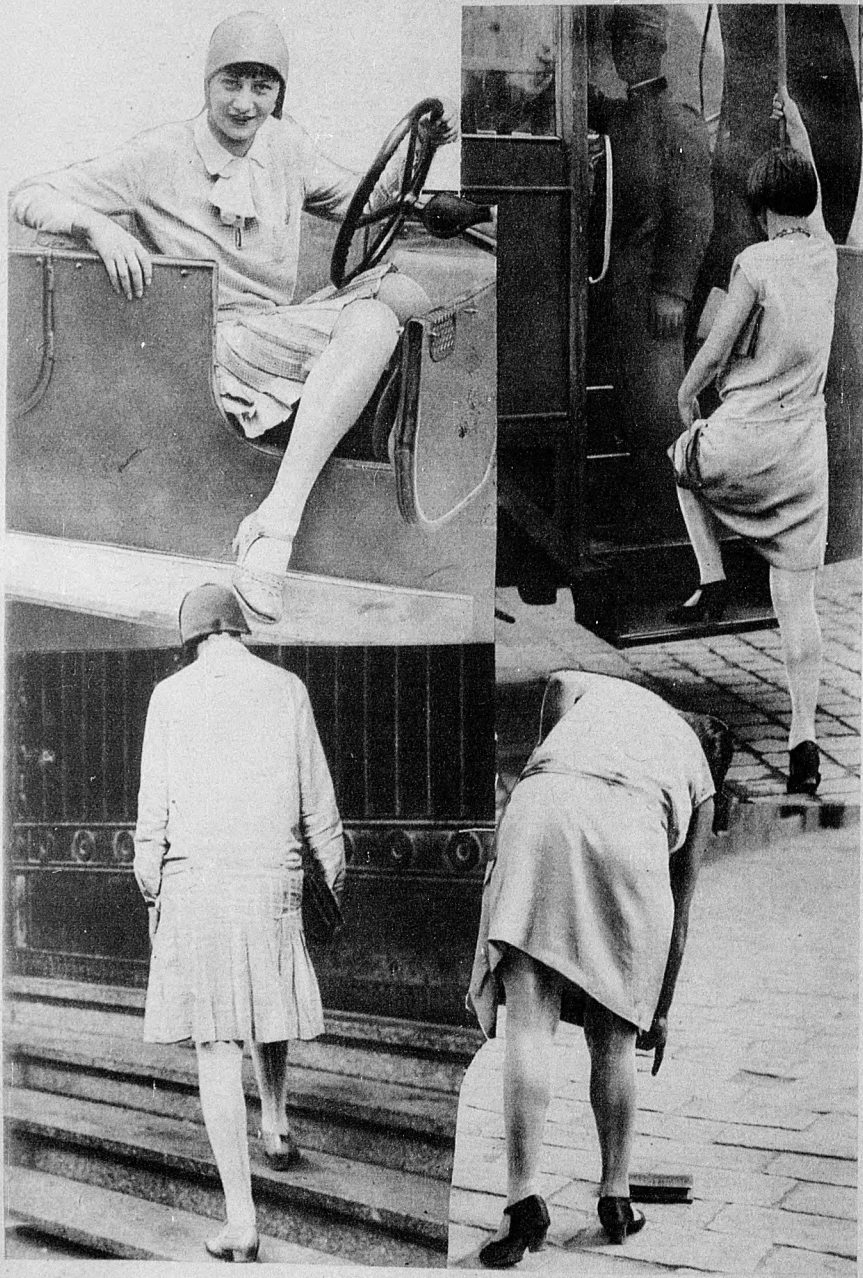

S. Ora
BENDA

Hyondis Falk

svéd táncosnő (Foto D'Ora-Benda)

Úccai képek

a lábak jegyében

(L'Art foto)

Hallja maga Sköt...

látja, ahelyett, hogy itt szekirozott engem minden héten újabb és újabb hírekért, inkább kimehetett volna Amszterdamba. Így én is jól jártam volna, meg az olimpikonjaink is, akiknek ebben az esetben egy ponttal többjük lett volna. No azért nem kell mingyárt megsértődni, maga kis érzékeny. Inkább elismerem, hogy maga egész jelentékeny pont a törzskávéházában. Ejnye a kutyafejét, ne vágjon olyan komoly pofát, mert hálbavagom.

Vigasztalásul elmondom magának, hogy mért vált szét az a két fiatal komikus, akik eddig Dénes és Pethes mintájára állandóan együtt szerepeltek. A két fiatal színész bejárta nyáron a Balatont környékező fürdőhelyeket és tekintélyes összeggel lériek haza. Meg voltak elégedve az eredménnyel és elhatározták, hogy pihenni fognak, amikor az egyik cirkuszigazgató felkérte őket, hogy jubileumán szerepeljenek. A fellépti díj olyan tekintélyes volt, hogy az ajánlatát elfogadták. Elérkezett az előadás napja. Az egyik fiatal színész — egy operettszínházunk táncoskomikusa — autón sietett ki a cirkuszba. A sofőr az utért öt pengőt kapott, amit a cirkusz igazgatósága a fiatal táncoskomikusnak vissza is fizetett.

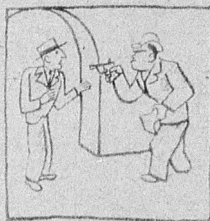
Az ötpengős bankjegyet a fiatal táncoskomikus zsebre akarta vágni, amikor elébe állt a társa és az összeg felét követelte.

Hiába magyarázta a táncoskomikus, hogy az öt pengőt ő effektíve kiadta, társa ragaszkodott ahhoz a megállapodáshoz, amely szerint minden összeget meg kell felezniük. A vita vége parázs veszekedés lett és a két jóba-

rát haraggal vált el egymástól. Nagy a gyanum azonban, hogy mindamellett legközelebb megint együtt láthatja majd őket a legjobb barátságban.

Azt úgy-e már meséltem magának a multkor, hogy Sziklai József álszerződött a Városi Színházból a Király Színházba. A ma nap, amikor Sziklai szét akart nézni a Király Színházban, az útját állta egy magas, vállas ember. „Ön Sziklai József?” — kérdezte és Sziklai igenlő válaszára papírlapot húzott elő a zsebéből. „Ne gondolkozzon egy pillanatig sem” — folytatta az ismeretlen komoly, majdnem fenyegető hangon — hanem írja ezt azonnal alá”.

Sziklai egy pillanatra megdöbbsent az energikus hangtól, de azért mégsem volt hajlandó aláírni az írást olvasás nélkül. Végigfutotta tehát az elébe tartott iratot, amelyről kiderült, hogy egy életbiztosítási kötvény és így a rejtélyes idegen nem lehet más, mint egy biztosítási ügynök. Sziklai most már megkönnyebbült szívtel és erélyes hangon utasította vissza az ügynököt, „de uram, ebből nekem percent jár” szöveget megtört siránkozó hangon az ügynök. „Több, mint kétszáz pengő. Kérem ne utasítson el.” Sziklai erre is tagadólag inlett, mire

a férfi revolvert rántott ki a zsebéből és Sziklai mellének szegezte.

A helyzet már-már kritikusá vált, amikor a revolveres férfi elnevette magát. „Isten hozta nálunk, Sziklai úr!” — szólt s a kezét nyújtotta. Rövidesen kiderült, hogy a Király Színház tagjai eszellek ki ezt a tréfát új kollégájuk számára. A különös ügynök szerepét a Király Színház egyik statisztája alakította — feltűnő sikerrel.

Miután látom öregem, hogy az a néhány pár szál haja az égnek áll e rémséges történetből, mesélek hamar valami vidámabbat.

Ez az eset Zilahy Irénnel történt meg, akít egy idő óta minden dildott nap felhívott telefonon egy férjhang. Az első alkalommal emondolta, hogy a művésznőt látta játszani a Budai Színkörben és azóta nem bír másra gondolni, csak öreá. A legalázatosabban kéri tehát, engedje meg neki, hogy mindennap felhívassa telefonon és egy-két szót beszélhessen vele. Megesküdött, hogy nem akar Zilahy Irénnel személyesen megismerkedni, csak így a telefonon szeretné olykor-olykor a hangját hallani. A férji addig-addig könyörgött, amíg Zilahy Irén végre beleegyezett a kérésébe.

Az ismeretlen férfi azóta minden nap felhívja Zilahy Irént, de eddig még nem vetette le inkognitóját.

Én azonban többet tudok erről a férjiről, mint Zilahy Irén. Na ne hegyezze úgy a füleit, édes öregem. A nevét úgysem árulom el, csak annyit, hogy az illető úr igen magasrangú állami hivatalnok, akít már maga is hallhatott a képviselőházban többször szónokolni.

Még azt is megsúgom magának, hogy az illető honatya majd minden este ott ül a zsöllye első sorban. Ha érdekli a neve, nézze meg egymásután kétszer a „Régi nyár”-t és magától is rá fog jönni. Mit mond? Hogy inkább nem? Hát ne figyeljen a zenére, csak a színpadra. Ott még talál újat.

No még megmutatom magának ezt a levelet, amelyel ma kaptam Bécsnek büszke városából. Tudja

ki írta? A legjobb és legszebb magyar Romeo, Beregi Oszkár. Ne kapkodjon ulána, majd inkább elmondom mi van benne.

Beregi Oszkár egy magyartárgyú film szcenáriumát írja, amelynek a főszerepét is természetesen ő fogja játszani.

Igy tehát rövidesen maga is viszontláthatja Beregi Oszkárt Budapesten a film vásznán.

Most pedig, hogy kissé mosolyra de rütljön búbanatos pojikája, elmondom azt a párbeszédet, ami két városi-színházilag között jolyt le a minap.

— Te! — mondja az egyik — azt hiszem Sebestyén nem jól tette, hogy Dalnokyt Viktort szerződtette le főrendezőnek.

— Ugyan, hogy mondhatasz ilyet! — mondja a másik méltatlankodva — hiszen Dalnokyt dr. kiváló ember.

— Az igaz, de félek, hogy nem lesz semmi tekintélye.

— Miért?

— Mert ő mint fogorvos arra szoktatta az embereket, hogy előtte senki se fogja be a száját.

Csekély különbség

Kertész Dezső hatalmas virágcsokorral a kezében megy végig az Andrássy úton, amikor összetalálkozik Mály Geróvel.

— Kinek viszed ezt a ménkü nagy csokrot, Dezske? — kérdi kíváncsian Mály.

— Egy nagyon jó barátom feleségének.

— Na-na! — hunyorít a szemével Mály. — Képzelem, hogy fog örülni neki...

— Nem valószínű, mert a temetésére viszem.

Talpraesett felelet

Sziklai József a minap bement egy üzletbe szövetet vásárolni.

— De kérem, maga be akar csapni! — kiáltott hirtelen a segédre Sziklai, — azt mondta, hogy ez a szövet tiszta gyapjú, pedig ezen a cédulán, ami rá van erősítve, az áll, hogy pamutból készült.

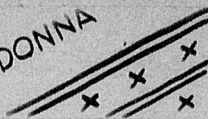
— Óh kérem — volt a gyors felelet, — azt csak azért írtam rá, hogy a molyokat megtévesszem.

Budapestre

SZERZŐDÖTT A

debreceni

PRIMADONNA

A Terézkörúti Színház az idén egyetlen új tagot szerződtetett: Elek Icát, a debreceniek kedvenc primadonnáját, aki a színházért hagyta oda a leánynevelő intézetek bűbajos világát. Édesapja postafőtanácsos s mint ilyen, természetesen ellenezte, hogy kislánya színházra lépjen. A kislány azonban kivívta azt, amit akart: színésznő lett s másfélévi vidéki primadonnáskodás után bevonult Budapestre.

— Boldog vagyok, hogy Pestre jöhettek. Önök itt nem is sejtik, milyen boldogság az, ha egy vidéki primadonnát észrevesznek.

Az idén valósággal rám szakadt a szerencse.

Amiről álmodni sem mertem, eljöttek Debrecenbe a pesti igazgatók, hogy megnézzenek. Ott volt Roboz, Wertheimer, Faludi és még sokan.

11 ajánlat között válaszlhattam. A Terézkörúti Színház ajánlata volt a legkedvezőbb, azt fogadtam el.

Elek Ica

Az életemről még keveset mondhatok.

A sacré-courben nevelkedtem. És Svájcban. Életem legborzalmasabb időszakom volt,

mert két évig nem beszélhettem magyarul.

Azt mondanom sem kell, hogy mindig színésznő akartam lenni. Az intézetben megalapítottam

az első nemzetközi operát.

Magam köré gyűjtöttem a lányokat és előadtuk a „Bohémélet”-et, amelyek szerepeit *kilenc különböző nyelven* énekelték a lányok.

Én játszottam Mimit. Nagy siker volt. Jutalmul mindegyikünk két tábla csokoládét kapott.

Ez volt az első felléptidőm.

Aztán férjhez akartam adni egy öreg báróhoz. Nem mentem. Tizenhat éves voltam. Mikor hazajöttem, beiratkoztam a Zenedébe. Két évig tanultam. Egyik napon P. Maleczky Biankával sétáltam az uccán, mikor Zerkovitz Bélával találkoztunk.

Zerkovitz volt az, aki megállapította, hogy direkt primadonnának születtem és azonnal szerződtetni akart.

Erre leszerződtem Pécsre, majd Debrecenbe.

107 szerepet tanultam be egy év alatt.

Most Pestre jöttem, ahol csak 10 szerepet fogok tanulni. Remélem. Mert

nem szeretek szerepet tanulni. Nem szeretem a kifestést, nem szeretem a bonvivánt, a drámai színészeket azonban imádom. Meg az operettprimadonnákat is.

19 éves. Primadonna. Méltóságos kisasszony. Majd meglátjuk...

Lóránt László.

Úszás - az igazi hölgy sport!

Nincs talán még egy testgyakorlat, mely annyira szépséget adó lenne, mint az úszás. A jó úszónők mindig szép természetűek és — ha elővigyázatosak — mindig gyönyörű bőrűek is. A legtöbb nőnek elővigyázatosnak kell lennie, nehogy a bőr szépségének a nap és víz ártson. Az Elida-krémek együttesen az a két ideális szer, amelynek segítségével a bőr finomsága és szépsége megtartható.

A szabadba való fürdés és este lefekvés előtt — Elida Éjjeli-krém. Ez a krém pótolja a bőr elvont természetes zsírosságát. Fürdés után és a nap minden órájában, napsütésben és éles szélben — Elida Arckrém. Ez megvédi a bőrt és megadja a sokak által kívánt matt, alabástromszerű színezetet.

Elida Éjjeli-krém tubusban P 1'80, téglében P 2'40, Elida Arckrém tubusban P 1'50

ELIDA KRÉMEK

x Színész x Olimpiász x

Amszterdamban a minap játszották el az „Olimpiász” című nagy revűt, nyílt színpadon, rengeteg görrel és látványossággal. Állítólag titokban Reinhardt rendezte az amsterdami játékokat és már is szó van róla, hogy pár év múlva cakk und pakk átviszik az egész dolgot Amerikába, Los Angelesbe. Szóval, nagy siker. Nürmi, Weissmüller és a többi primadonna megtette a magáét.

Mr. Lázár Ödön, a nagy menedzser, aki már nem egy jó tippet átvett Reinhardt-tól, karöltve még néhány ambíciózus budapesti színigazgatóval nálunk is megrendezte az Olimpiászt, Amerikát megelőzve és persze a főváros speciális igényeihez alkalmazva.

A budapesti Színházi Olimpiász főbb eredményei a következők voltak:

I. Futball

1. Királysínház (Terézia).
2. Vigszínház (Lipócia).
3. Magyar Színház (Automata).

A legjobb összjátékkal a Vigszínház csapata rendelkezik ugyan, de a Király tagjainak kitörései eredményesebbek. Center Vály.

II. Diszkoszdobás

A régi udvarló dobva van.

1. Titkos I. (U.S.A.).
2. Biller I. (H.U.S.A.).
3. Lábass J. (J.A.S.A.).

III. Magasugrás

1. Radó Sándor (néger), aki már tízenöt éve ugrik.
2. Salamon Béla (Jüdland).
3. Dénes Oszkár (Jasszland).

IV. Marathoni futás

1. Fedák Sári (50 év, 2 óra, 32 perc).
2. Medgyaszay Vilma.
3. Hettyey Aranka.

V. Evezés

A vidéki primadonna bevez a fővárosi színházba.

1. Honthy Hanna (idő: derült).
2. Zilahy Irén (idő: zivataros).
3. Orosz Vilma (idő: változékony).

VI. Vízipóló

A primadonna nem hagyja magát a víz alá nyomni.

1. Fedák (remek allround sports lady).
2. Zsazsa.
3. Kukorica János.

VII. Céllövés

A kritikus túllő a célon.

1. Szász Károly (megrow-ower).

VIII. Vívás

A bonviván nagy sikert vív ki magának.

1. Király Ernő (hang-ower).
2. Krausz Simon (bank-ower).

IX. Box

Kiszámolják a bevételt.

1. Feld Mátyás.
2. Beóthy László.
3. Upor József.

X. Birkózás

A művésznő a strandon öntuszt vét.

1. Bajor Gizi.
2. Gaál Franci.
3. Péchy Erzsé.

XI. Kerékpár

1. Vály Ilus—Huszár Pufi.

A legelső kerek-pár.

XII. Torna

1. A Nemzeti Színház statisztacsapata, amelynek sikerült fizetését napi 20 fillérral feltornáznia.

XIII. Stafétafutás

1. Halmay Tibor, a Budapest—Berlin közti stafétafutás győztese.

Lapunk zártakor a verseny még tart.

San Thoden.

A SKARLÁT KÖPENY

IRTA MOLY TAMÁS

Vivian Dorliac világhírű láncosnő a nizzai Grand Hotel egyik szobájából elrabolja Bruggencote Oktávián gróf. A művész csak egy repülőgépen tér magához, amely Afrikába viszi őket. Innen levehátton mennek Tripoliszba. Itt merényletet követ el a gróf ellen egy régi ellensége, Towers Peter, a „kancsal“, a merényletet azonban Leonline meghiusítja. Menekülnek innen. Egy esempészhajón akarnak elutazni, de felfedezik, hogy ennek kapitányját meggyilkolták. A hajósinasra gyanakszanak, aki eltűnt. Csakhogy indulhassanak, Vivian megveszi a hajót. A hajón a gróf eimondja, hogy az ő családja teljesen tönkrement s ő koldusni volt kénytelen. Ebből nagyon jól megáll. Egyszer meglátta Viviant láncolni és beleszeretett. Közben vihar tör ki. Mindenki elveszti a fejét, csak a kínai székács, On Löng marad nyugodt. Viviannak láthatóan imponál az ügyes, följényes, okos és mindig nyugodt kínai. Megérkeznek Malagába. Itt a gróf elmeséli, hogy öreg barátja egész vagyonát ráhagyta azzal, hogy a pénzt Vivian jólétére és boldogságára fordítsa. Ezt megludja egy szélhámos, s hogy a vagyont ő kaparintsza meg, a gróf és Vivian életére tör. Ezért kell nekik annyit bujkálni. Egyszer csak a gróf meglátja a szélhámost, utána ered. Vivian egyedül marad az uccán. Nem tudja mit csináljon. Keresni kezdi a gróft.

Visszament újra az uccára s megpróbálta a mellette levő kapuval. Purcsa, nem ez az átjáróház... Benézett egy harmadik, egy negyedik kapun s elhűlve látta, hogy már nem tud tájéko-

zódni... eltévedt... egy jelentéktelen kisvároska kis uccájában!

Körülnézett keresőn. Kereste azt az arcot, melyhez bizalommal fordulhat, mely önzetlenül megtenné neki a szívességet és elvezetné a francia kenzulhoz... Bruggencote! Csak találkozzam veled még egyszer! — mormogta elkeseredve s dobantott lábával.

Ekkor mintegy erre a varázsszóra s mozdulatra, mintha valóban a föld alól bukkant volna fel, ott állt előtte alázatosan, szolgálatra készen, örökkön egyforma mosolyával a kínai:

— Ülnő palancsolni és On Löng mindent megtenni.

Amint megpillantotta a sárga embert Vivian, máris nyugodt volt. Most már körülnézett főényesen s mondotta:

— Mindegy, akárhova, csak el innen! — mondotta Vivian.

A kínai meghajolt és ránézett kérdően a fiatal leányra.

— Vissza a szállóba menni? — ajánlotta a kínai.

— Akárhová, csak oda nem! Nem akarok többé találkozni azzal a — — mormogta Vivian összeszorított fogakkal.

— Élteni. Figyelmeztetni, vigyázni, g'óf szakállá lenni hamis, glóf egészen lenni hamis. Ülnő okosan tenni, hogy otthagyni őt és bízni On Löngben, Kínai lenni jóbalát!

Meghajolt, kezével biztató mozdulatot tett s már ment is tovább az uccán esőndesen, mintha sétálna.

Befordult egy kis uccába, hogy ott a harmadik ház keskeny kapuján besurranjon. Megállt a küszöbön, nézte, a leány követi-e, csak azután tűnt el a kapualj homályában.

Vivian nem tétozást; egész természetesen, mintha ez másképpen nem lehetne, követte ide is a sárga embert; eszébe se jutott, hogy most a főúton van, ahol talán hamar találhat egy művelt, derék urat, vagy hölgyet, akinek segítségét kérhetné — már nem is gondolt a francia konzulra. Mintha ez az ördögös kínai megbabonázta volna, úgy sietett utána és még csak nem is esodálkozott ezen.

On Löng most már nem nézett hátra; fürgén, nesztelenül tipegelt fel a lépcsőn az emeletre. Kinyitott egy ajtót s várta, hogy a leány belépjen rajta. Ő maga még állt egy fél percig az ajtónál s félig hűnyt szemmel figyelt, hallgatózott: nem követte-e őket valaki. Azután beletette az ajtót, rátolt egy rezeszt s mélyen meghajolt vendége előtt.

— Nem halagadni — se lypítette. — Itt csak rövid ideig maladni, On Löng elmondani mindenfélét, ami úrnőnek lenni fontos megtudni. Itt nyugodtan beszélni, ez lenni most bűvőhely. Tesék leülni.

Meghajolt és rámutatott egy nagy karosszékre. Megvárta, míg Vivian leült, azután ő is elhelyezkedett szerényen egy széken, de előbb megkérdezte:

— Úlnő megengedni?

Vivian most így szólt:

— Nagyon köszönöm, kedves On Löng, hogy rám ta'ált. Ámbár nem tudtam megérteni, hogy miért kell rám vigyázni, mert hiszen most sem tudom, fenyeget-e veszély s ha igen, miféle veszély az és miért üldöznek? Mit akarnak tőlem? Nem tudom, elég világosan fejezem-e ki magamat, On Löng? — és Vivian nagyon nyájasan nézett rá a kínaira.

On Löng meghajolt s a szeme ragyogott az örömtől.

— Nem tudja, kedves On Löng — szólt a leány élénken, — én nem vagyok ilyen, amilyennek lát; érti, On Löng? Nem vagyok barna, a szemöldö-

köm, az arcom bőre, orrom és szájam körül a vonások nem ilyenek; ez rám van festve, meg rajzolva, érti, On Löng? Most olyan vagyok, mint egy spanyol cigányleány, holott szóke vagyok. Egy híres táncosnő vagyok, érti, On Löng, nagyon híres vagyok és gazdag is vagyok, a nevem Vivian Doria és mivel én jó hozzám és kiségit ebből a bajból, amelybe magam sem értem, hogyan jutottam, bőségesen meg fogom jutalmazni.

Vivian nevetett. Végigsimított idegesen homlokán s most éles pillantást vetett a sárga emberre; most gondolt csak arra, okosan tette-e, amikor elmondta neki, hogy gazdag, hogy híres táncosnő, hogy bőségesen akarja megjutalmazni — mert ki tudja, mi lapang e mögött aváltozatlanul mosolygó, kifejezéstelen sárga arc mögött? Kár volt kiszolgáltatni magát a kínainak? ... A hájos mosoly leolvadt ajakáról.

— Nem tudom, megértette-e, amit elmondtam, On Löng? — mormogta s érezte, mint keletkezik szívében szorongó félelem.

— Úlnő minden szavát megélleni — felelte a kínai. — Úlnő lenni bizalommal, On Löng lenni hálás, Úlnő elmondani tőlténét, On Löng hinni, tudni segíteni. Megmondani, úlnót mié'rt elvinni, ilyen alccal, ilyen luhába bujtatni, úlnő is megmondani: mélt lenni gazdag. Fehél embel mindent megtenni, amikor alkalni megszelezni, ami lenni másé. Elmenni élte a földbe mélyen, a tengel fenekéle, a legmagasabb hegyle, megtenni mindent nagyon bátlan, ella bolni szép úlnót, híles táncosnót, hogy megszelezni sok pénzét... és taltani őt bolonddá... mindig taltani egyik embel bolonddá másikat, ha akal elvenni tőle valamit.

— Erre nem gondoltam — mormogta elhűlve Vivian. — Persze, persze...

— Baj ta'án nem lenni — mondta gyorsan és jókedvűen a kínai, amikor látta, hogy a szép leány mennyire megdöbben, — talán még nem lenni későn... megigélni, hogy nem megijedni, hogy lenni bátol, ha On Löng valamit mondani... nem síkfáni, nem elájulni,

ájam
rám
On
egy
va-
yok,
k és
Dor-
segít
sem
meg

ide-
ntást
ndolt
el-
fres
meg-
lap-
yó,
Kár
? ...

amit
ta s
szo-

—
om-
non-
adni
el-
buj-
enni
nni,
enni
a, a
yle,
lla
ogy
öt
em-
nni

or-
ber-

da
kor
eg-
ké-
lni,
mit
lni,
34

PESTI HIRLAP

HETENKÉNT TELJES
ÉS RÉSZLETES

RÁDIÓMŰSOR MELLÉKLET INGYEN

hanem báfol lenni és hallgatni és elhinni, kínai lenni jó balát, nem sálga veszedelem...

A kínai egészen közel hajolt a leányhoz és csillogó fekete szemeivel ránézett könnyörögve. Keze is elbujt fekete selyemköntöse bő ujjából s most össze tette kérlelően. Vivian kissé hátrahúzódtott, elhúzódott tőle, szíve dobogott, érezte, hogy most valami jön, valami különös fordulat, valami, amit erős lélekkel kell fogadnia, Torz mosoly ült ki az ajkára, nem akarta megharagítani ezt a sárga embert, aki hirtelen rossz hatással volt reá. Feje zúgott már... miért tette, hogy elmondta történetét ennek a sárga embernek... mi lesz most vele?

A kínai a fejét rázta rosszallóan... rosszallóan? Mintha tudná, hogy mit gondolt el vele összefüggően a leány s nem helyese'né tervét. Óvatosan rátette kezét a leány kezére s egészen halkan mondotta:

— Ne ijedjen meg, művész, nagyon kérem... én nem vagyok kínai... de ügyebár, az nem baj? Azért megbízhatik bennem.

Egy kis meglepetés

Vivian Dorliac mindkét kezével a halántékát szorította le. Ezt nem lehet... ezt nem lehet kibírni...

— Mit akar? Ki ön? Mit akarnak tőlem? Ezt nem... ezt nem...

Az ismeretlen halkan, szinte könnyörögve mondta:

— Ne féljen, művész, nagyon szépen kérem, ne féljen. Eddig meg volt rá minden oka, hogy állandóan rettegjen és bátor volt, imádnivalóan bátor. Most, amikor sikerült kiszabadítanom a veszedelemből, melyben napok óta élt, most kezd félni, bizalmatlankodni, most elhagyta a nyugodtsága? Igen, sejtettem ezt s megvallom, féltem ettől a perctől, amikor le kell tennem az álarcot, mert meg kell mondanom, hogy itt mi történik.

Várt egy pár pillanatig, felállt s vizsgálódva nézte a megrémült leány arcát. Nyájasan mondta:

— Furesca! A kínaiban, a sárga emberben, On Löngben, akit alig ismert, abban megbízott, azt követte szinte gondolkodás nélkül... szó sincs ró'a, he'yesen tette, nagyon helyesen tette. De amikor megvallom, hogy ez a kínai nem is kínai, hanem egy derék fehér ember, aki életét kockáztatja azért, hogy önt megmentse, művész, — —

Vivian intett s keze mozdulatára az idegen elhallgatott és hátralépett.

— Legyen türelemmel néhány percig, kérem — mondta halkan a leány. — Hiszen hamarosan azt se fogom tudni, hogy én ki vagyok!...

Felállt és az ablakhoz lépett. Az idegen halkan megjegyezte:

— Nem ajánlom, hogy mutakozzék az ablaknál. A skarlátköpenyes megláthatná. Nagy előny, hogy egyelőre eltűnt előle.

— Miért ne bízzam a gróffban? Miért bízzam önben? — vetette föl a kérdést a leány kissé éles hangon.

— Nem akarom elhatározásaiban befolyásolni — felelte csöndesen az idegen s furesca volt, hogy most már mennyire nem kínai, — csak éppen azt legyen szabad megjegyezni: én bizony sohase bíznám abban, aki álszakállal jár s így elrejti előlem valódi arcát.

— No és ön? A kínai maszkja van olyan jó, mint a legbozontosabb álszakáll, igaz? Miért bízzam önben?

Az idegen szerényen felelte:

— Igaz, nagyon kértem arra, hogy bízzék bennem. Szeretném, el se tudom mondani, milyen nagyon szeretném, ha néhány napig bíznék bennem oly nagyon, mint ahogyan a skarlátköpenyesben s még csak az imént, lenn az utcán, a kínaiban bízott. Én a magam jószántából tettem le a maszkot, amikor úgy véltem, hogy önnel szemben már nincsen reá szükségem. Lehet, hogy hiba volt; őszintén sajnálnám.

Elhallgatott. Vivian ránézett az idegenre firkészőn s kissé elhúzódott az ablaktól.

— Ön most számomra nem On Löng, de nem tudom, hogy valójában kicsoda? Tehetetlenül állok önnel szemben. Ez az én helyzetem s ez igazán nem irigyléreméltó,

Az idegen meghajolt.

— Nagyon szépen kérem, üljön le megint s hallgasson meg, amennyire lehet: nyugodtan és türelmesen. Nem akarom, hogy egy pillanatig is úgy érezze, mintha ki volna nekem szolgálta. Sejttem, hogy nincsen semmiféle fegyvere. Ezért fogadja el tőlem ezt a revolvert. Vigyázzon, kérem, kitűnő fegyver, igen könnyen jár és tíz golyó van benne. Most, azt hiszem, meghallgathat már nyugodtan.

Átadta a leánynak a revolvert, mely egyszerre csak bűvészszerűen a kezében volt és nyájas mosollyal hozzátette:

— Remélem, nem kívánok semmi lehetlent.

Vivian leült, átvette a revolvert. Az idegen szintén leült, vele szemben, azután így szólt:

— Bátorság, igen tisztelt művész! A helyzet most már nem is olyan reménytelen.

— Nem mondhatok mást, csak azt, hogy nagyon meg vagyok lepve — szólt csöndesen a fiatal leány. — Igazán nem tudom most már, hogy mit higyelek, mit gondoljak...

— Egyelőre ne gondoljon semmit, kérem — ajánlotta nyájasan az idegen, hanem higye el, amit én mondok.

Vivian a fejét rázta:

— Alig tudom elhinni, hogy ön nem kínai, maszkja annyira tökéletes. És ez az egész már több, mint fantasztikus...

— Nem vagyok szerénytelen, amikor kijelentem, hogy mestere vagyok a maszk-készítésnek — mondotta erre az idegen — és az, ami önnek történik, valóban több, mint fantasztikus. Ezt be fogja látni, amint végighallgatta előadásomat a történetekről. Talán inkább hinne nekem, ha levenném arcomról a kínai maszkját; ezt azonban most nem tehetem.

— Érdekes. És miért nem? Pedig éppen erre akartam kérni.

— Azért nem, mert nem tudnám újra megcsinálni, itt nincsen semmi hozzávalóm — magyarázta az idegen.

— Már pedig fontos, hogy még egy

ideig így járjak, a kínai bőrében. Én ugyanis nem szoktam alábecsülni az ellenfelemet.

— Igaza van — jegyezte meg a leány kedvesen. — Egy véleményen vagyok önnel: minél többre értékelem az ellenfeletemet, annál valószínűbb, hogy legyőzöm. Az én esetemben ez a fölismerés csupán elmélet. — Vivian most elbájozóan mosolygott.

Az idegen meghajolt e' ismerően s a szeme ragyogott. Halkan mondotta:

— Furcsa, hogy most sehogyan se merek belekezdeni előadásomba. Félek, megvallom őszintén, még pedig öntől félek. Attól tartok, hogy amint elmondom az első mondatomat, ön, igen tisztelt művész, gondolkodás nélkül belém ereszti az első golyót abból a kitűnő Col's-revolverből, melyen, láthatja, még hangfogó is van, úgyhogy az egész csak egy pukkanással jár, mely aligha vonja magára harmadik emberek figyelmét.

Vivian elsodálkozva húzta fel a spanyol cigányleányt megillető szemöldököt, vállat vont s letette a revolvert. Mosolygott s valóban kíváncsi volt, amikor mondotta:

— Bátorság, fiatalember, bátorság!

Az idegen egy szempillantásig tartó hallgatás után, halkan, érzelmesen felsóhajtott:

— Szeretném megcsókolni a kezét, művész...

— Ezért kár volt letenni a revolvert. Ez a mondat igazán nem ösztökélő lövöldözésre

— Nem is ez az a mondat — mormogta az idegen. — De hadd essem túl rajta: Drága, egyetlen... művész, akit imá... nem, nem, bocsásson meg — kezével végigsimított homlokán. — Hiába: gyáva vagyok. Igen, imádom önt, ez nem frázis, ez a színtiszta igazság. Tessék, vegye fel a revolvert s amit most mondani fogok, az valószínűen olyan lesz, hogy ön minden különösebb latolgatás nélkül belém lő.

— Érdekes — mormogta Vivian s a revolver után nyúlt.

(Folytatjuk)

Nines többé öreg nő Budapesten!

Nem hiszem, hogy lenne még olyan mozgalom, amely olyan sikerre számíthatna, mint az a harc, amelyet az asszonyok az öregség ellen indítanak. Valószínűen az amerikai megállapítások alapján indítják ezt a küzdelmet, amellyel kapcsolatban azt hirdetik, hogy a nő korára, testsúlyára nem az életmódnak van nagy hatása, hanem a tornának — amelynek terén forradalmat akarnak teremteni.

Grácia női sportclub címmel egyesület alakult Pesten e célok elérésére. Eddig ötven-hatvan tagja van az egyesületnek, a középosztály tagjai sorából, de a vezetők remélik, hogy nem lesz asszony Pesten, aki ne sietne az alá a zászló alá, amelyen aranybetűkkel ragyog:

„Nincs többé öreg nő Pesten!”

Munkatársunk beszélgetett a Grácia vezetőivel, akik a következő felvilágosítást adták:

— Először is a leghatározottabban hangsúlyozzuk, hogy egyesületünk nem áll üzleti alapon. Tandíjat nem számítunk, az egyesület minden tagja részt vehet a hathetes kurzusokon. Ezek a kurzusok tiltott paradicsomok lesznek a férfiak számára, azon férfiak nem vehetnek részt, sőt meg sem jelenhetnek, már csak azért sem, mert nem akarjuk beavatni abba, hogy hogyan maradunk fiatalok és szépek.

Augusztus elején kezdjük meg működésünket dr. Lukács Pál főorvos ellenőrzése mellett, helyiségünk már készül a Márkus Emília Parkmozgó területén. Itt hathetes kurzusokat tartunk tagjaink számára, akik megtanulják, hogyan kell otthon is tornáznok, hogy szépségüket és fiatalságukat megőrizzék.

Módszerünket nevezhetjük a torna expresszionizmusának is, mert sokkal modernebbek vagyunk minden eddigi iránynál — túlhaladtuk a Mensendieket és Dalcrosát, a mi rendszerünk egyéni, olyan, hogy azután otthon folytathatja minden tanítványunk.

Bizonyosak vagyunk benne, hogy mozgalmunknak meg lesz a hatása, tagjaink elviszik majd rendszerünk hatását és vajjon melyik asszony nem akar könnyen szép, egészséges és fiatal lenni.

Kíváncsian várjuk az eredményt. Ha a szervezők beváltják ígéretüket, akkor szomorú sors vár reánk férfiakra — olyan szépek lesznek az asszonyok, hogy nem akarnak majd szóbaállni velünk.

Az új rokon

Uj francia nevelőnőt kapott Varsányi Irén kislánya. Pár nap mulva beállít a szakácsnő Varsányihoz.

— Nagysága kérem — mondja, — az új kisasszony rokona a réginek?

— Hát ezt honnan veszi? — kérdi csodálkozva Varsányi.

— Mert hallom, hogy ezt is madmazzellnek hívják.

Helyes logika

— Hallottad Jóska — ujságolja Zilahy Irén Sziklai Józsefnek, — hogy rövidesen háromszorosára emelik fel az autóbuszok számát.

— Szent Isten — rémülődzik Sziklai. — akkor ezentúl nem mehetünk ki az uccára.

— Miért? — csodálkozik Zilahy.

— Mert akkor minden járdára jut egy autóbusz.

A fiatal házaspár

Egyik színészünkkel, aki nemrégiben nősült, összetalálkozik Petheő Attila.

— Na, milyen asszony a feleséged? — kérdezi Petheő.

— Minta...

— Gratulálok!

— Csak várj még, nem fejeztem be — tiltakozik a színész — *Minta érték nélkül.*

A jó családapa

— Csak egy pengőt adjon nagyságos asszonyom — szólítja meg Berky Lilit a Körúton egy idősebb ember, — Fel szeretném ugyanis keresni hatgyermekes családomat.

— Fogja barátom — szól meghatótan Berky és átnyújtja a kért összeget. — És hol van a családja?

— A moziban — felelte az ember és sietve távozott.

1928

Irta:

Lakatos László

Mindez azonban helyes. Nehogy valaki azt higgye, hogy ezt kifogásoljuk. Távolról sem. Mindez helyes. A sport, a ritmika, az autózvezetés, a repülés, a golf, a lovaspóló, a vívás, a blackbottomozás szorosan hozzátartozik a mai, modern élethez. Már pedig nem vagyunk sem annyira műveletlenek, sem annyira elmaradottak, hogy be ne lássuk: érintkezést kell fenntartani a mai étellel. Az ember, de különösen a művész kell, hogy keresse a kor lelkét. Keresse!

(Más fejezetre tartozik aztán, hogy a kor lelke helyett megtalálja a kor futballistáját, a kor jazzmesterét, a kor vívósampiónját és a kor autómataadóját. A fő, hogy valamit mégis talált.)

Hát igen kérem, a fő a test kultúrája. Ebben van valami klasszikus vonás is, hiszen már a régi görögök az első sorba helyezték a test kultúráját. Csakhogy...

(Csakhogy abban a testben, amelynek kultúráját a régi görögök első sorba helyezték, többek közt az a valami is lakozott, amit a pszichológia tolvajnyelvén úgy nevezünk: lélek. Akkor az embernek is volt lelke, a művészetnek is, a színháznak is. Ma: lelke van az autónak, a tenniszütőnek, a vívópengének, a saxofónnak, a kártyakoporsónak.)

Szóval tempót kell tartani a korról. De engedelmet, tulajdonképpen mi is az a kor.

(Nem megjedni: nem életkorról beszélünk.)

A kor, helyesebben korszak, az az időegység, amelyben egy sereg ember együtt él, együtt dolgozik, együtt sír, együtt nevet és együtt tangózik. Már most: miért a kor tehet mindenről? És miért nem az emberek a korért? Mindent a korra kenni? Hát igazán nem félnek, hogy a kor egyszer becsületértési pört fog indítani az emberek ellen, akik benne élnek.

És még egyszer a régi görögök! Tagadhatatlan, hogy sok a hasonlóság. A

régi görögök világa az örök ifjúság világa volt. A mai is. A régi görögöké azért, mert akkor halálig friss és vidám volt az emberek lelke. A mai, mert benne mindenki tíz évet tagad le korából. Akkor Apollo! Ma az Apollo-arc krém.

Amíg fiatalok, nem tudnak ifjak, amikor öregek, nem tudnak vének lenni. Ez a mai kor. A nagy technikai vívmányok kora.

Valóban az. Mert azelőtt a művészet lélek volt. Ma csupa technika. A színpadon emberek helyet szépséggépek és viccdynamomasinák.

De ezt nem lehet tagadni: egyben biztosan fölülte állunk a régi görög művészetnek. És ez: a régi görög művészet után beállt a süllyedés és a hanyatlás korszaka. Ez napjainkban: kizárva. Mert hová lehet itt még süllyedni és hová lehet itt még hanyatlani!

De azért modernek vagyunk. Miért? (Azért, mert nem vagyunk klasszikusok.)

És mi fog egyszer megmaradni ebből a mai korból és ennek a mai kornak mai művészetéből? Mi marad meg, ha a dolgokról lehámlik a szenzáció újdonsága és a divat varázsa? Mi az, amit ez a mai világ örökre tud hagyni utódainak? Semmi. Ezek a maiak megesszik nemcsak a maguk, hanem már a gyermekeik, sőt az unokáik idegeit is.

De az idegesség — ez mégis valami. Ez az egyetlen komoly és pozitív, ez az egyetlen őszinte valami. Az idegesség a mai világ legnagyobb, legősibb, legelemibb hajtó ereje. Az idegesség, az ihlet, az inspiráció, a sugalat. Gyógyítsd ki ezeket a maiakat idegességükből, hisztériájukból és még annyit se fognak tudni, mint most. Össze fognak omlani, mint a morfinista, akitől hirtelen vonták meg a morfiomot vagy az alkoholista, akit hirtelen fogtak rá a víz ivására.

Tarka epizódok

Hagymakoszorú egy primadonnának!

Schádelné-t a Nemzeti Színház egykori primadonnáját nem mindig szerették, aminthogy ez már megszokott dolog a régi színészvilágban. Megtörtént vele tehát az a páratlan eset, hogy 1838 szeptember 27-én — tehát az intézet egyévi fennállása után — az „Ismeretlen nő” c. darab előadásán *hagymakoszorúval* „tisztelték meg”, amiről az egykorú sajtó így emlékezik meg: „...Játék végével a művész nő tündöklő fényét némely rendbontók hagymaszárból fonott koszorúval akarák elhomályosítani! de csak esztelen szokta a ragyogó nap elébe tenyerét tartani, hogy annak világszerte lövelt arany sugarait homályba borítsa!”

(Regelő, 1838 október 4.)

Realizmus

1885 november 17-én Szabadkán történt a következő nem mindennapos eset: a színészek előadták a „Kean vagy könnyelműség és lángész” c. drámát s azon jelenetben, midőn Kean Anglia peerjeit élesen megtámadja s a nagyfokú izgalomtól eszméletlenül rogy össze, a címszereplő Beödy Gábor azt oly mesterileg játszotta, hogy midőn darab szerint a sűgő a függöny lebecsátása után megjelenik és a közönségnek tudtára adja, hogy Anglia nagy művésze megőrült, *egy jelen volt hölgy megijedve ugrott föl helyéről, azt hívén, hogy Beödynek komolyan baja esett.*

(Bácskai Közlöny, 1885 november 21.)

Nix dájcs!

A német szó ellen sokszor volt már tüntetés a fővárosban, de hogy a színházban is tüntettek volna, arra kevés példát tudunk felemlíteni. Egyik ilyen tüntetés 31 évvel ezelőtt zajlott le a Vígszínházban, ahol a bécsi Burgtheater tagjai (1897 V. 31.) előadták az „Othello”-t. Főszereplők voltak: *Krastel* (Othello), *Wertheim* k. a. (Desdemona) és *Bonn* (Jágó). Azonban az előadás fuccsba ment, mert zajongás, fütytyentés, nix-dájcs!-kiáltás hangzott fel — és végül bűzbomba

hatása is terjedt szét a színházban. *Krastel úr ijedtében elvesztette a fog-sorát!* A karzatról röpcédulákat dob-tak le ezzel a felírással:

Keglevics, Faludi, Szécsi,
Huncut minden, ami bécsi!

A tüntetés az uccára is kiterjedt és Boda főkapitány embereinek ugyan-csak sok munkát adott a rend helyre-állítására. Az előállítottak közt — érde-kes ezt megjegyezni — *hirtlapírók is voltak!*

(Pesti Hirlap, 1897 június 1.)

Operaházi magyarság

Fel van jegyezve *Ellinger József* tenoristáról, hogy a „Traviata” első felvonásában teljesen önkényesen gyúrta át a szöveget, a saját „metódusa” szerint; a nagy művészek ugyanis eredetileg ezt kellett énekelnie:

„Pokol a szívnek vagy égi üdv!”
ehelyett ezt énekelte: „*Pakol a szív,
a vad gége üt!*”. A „Hunyadi László”-ban meg ezt a lapszúst követte el:
„*Osszecsoszant az anyám!*”... ahe-lyett hogy: „*Özvegyasszony az anyám!*”... És ugyanezen operában még ezt is énekelte:

„Mi szép, n edes-m,
Errempen pumpan,
Balló vonácstádi
Az Isten kép-n vam!”
Aminék ez az értelme:
„Mi szép vagy édesem,
Örömben, búban,
Bájló vonásidon
Az Isten képe van!...”

Ellingerné meg ekképp variálta az eredeti szöveget: „*Lecser erlek ana-csek!*” Ez szintén magyarul volna és azt jelenti: „Legyen örtök a nagy ég!” — Egy *Lesnievska* nevű len-gyel énekesnő az 50-es években ven-dégszerepelt a Nemzeti Színházban és magyarul énekelte partiját, de ő is kiforgatta az eredeti szöveget — a közönség nagy megrökönyödésére, mert szerepe szerint ezt kellett volna énekelnie:

„Ó, mennyei dörgés,
Hozzad harsog a földi könyörgés!”
A művész ezt így énekelte:
„*Ó me ne! torkesz!*
Koszol horszok ajoti konorkesz!”...

Három levél

„Kedves Barátom!

Igéremhez híven sietek beszámolni arról a ragyogó életről, ami itt van és amelyben élek. Ahogy kiléptem Siófokra a gyorsvonat elsőosztályú fülkéjéből, már ott teremt előttem a „Hullám”-szálló portása és levett sapkával jelentette nekem, hogy a Balatonra néző kétszobás apartement tartották fenn a számomra. Mondhatom neked, hogy fejedelmien élek.

Este, amikor a balatonparti étteremben vacsoráztam, hirtelen úgy éreztem, mintha valaki nagyon nézne. Felkaptam a fejem. A sarokasztalnál egy gyönyörű vöröshajú nő ült, aki mosolyogva bólintotta meg a fejét. Megismerkedtünk. A Casino kertjében már együtt pezsgőztünk a vöröshajú csodával, akiről csakhamar kiderült, hogy B. R. Lengyel grófnő. Mit mondjak neked, a legszebb nő, akit az életben láttam.

Egyébként a szerencse, úgy látszik, egészen mellém szegődött, mert éjszaka a Casinóban több mint tízezer pengőt nyertem és még csak nem is jöttek a detektívek.

Sajnos, főbbit nem írhatok, mert a grófnő vár.

Ölel legboldogabb barátod

Ödön.”

*

„Kedves Barátom! Hidd el, nagyon szomorú a magunkfajta emberek élete. Egész éven át dolgoztam, mint egy kuli, főnököm iránti tiszteletből a legnagyobb odaadással és most, hogy egy pár heti szabadságot kaptam, talán még rosszabb az életem, mint odahaza. Lebumliztam azon a nyomorult személyvonat harmadik osztályán Siófokra, ahol nagynehezen szereztem egy kis dohos levegőjű, ablaktalan odut. Ezért a rémes vacakért is napi tíz pengőt kell fizetnem. Pedig a falu végén van, a fürdőtől egy félóránnyira. A koszt is ilyen borzalmasan drága és így az a háromszáz pengő, amit a nyaralásra keservesen összespóroltam, alig lesz elegendő egy hétre. Mit tagadjam, éhezve nyaralok.

Egész más volna a helyzet, ha a rajongással szeretett és tisztelt vezérigazgatóm megküldené azt a párszáz pengőt, amit előlegképpen kilátásba helyezett. Öneki olyan drága jó szíve van, hogyha megludná nyomorúságos

helyzetemet, biztosan sürgősen intézkedne. De én persze nem akarom zavarni őt fáradságos munkájában, számára ilyen bagatell dologgal. Azért tehát tovább kínlódom és átkozom a szegény emberek balsorsát.

Nincs is kedvem tovább írni, ezért ne haragudj, hogy már be is fejezem a leveletemet.

Ölel a te szerencsétlen sorsú barátod
Ödön.”

*

„Kedves Barátom!

Ne csodálkozz, hogy egy borítékban egyszerre három levelet kapsz tőlem. Légy nyugodt, nem kaptam napszúrást. Egy kis baráti szívességre akarlak kérni. Még pedig jól figyelj, a következőre. Az első levelet, légy szíves, mutasd meg a kollégáknak. Tudod, csak úgy „véletlenül” húzta ki a zsebedből, mintha csak most jutna eszedbe, hogy nálad van. Különösképpen ne felelj el Jenőnek megmutatni. Hadd pukkadjon az az irígy, sötét ember.

A második levelet viszont referálás közben rántsd ki szintén „véletlenül” a zsebedből, de úgy, hogy a vezéríróasztalára essen. Hátha megesik rajtam a szíve annak a könyörtelen uszolásnak. Remélem, sikerülni fog, különösen ha egy pár szót is szólsz az érdekeemben.

Egyébként pedig egész rendes itt az élet. Egésznap penziómért nyolc pengőt fizetek. Ötszöri étkezés, jó koszt. Olyan szerényigényű ember, mint én, jól ki tud jönni három hétig háromszáz pengőből.

Tegnap megismerkedtem az itteni egyik divatárú üzlet masamódlányával. Nagyon kedves nő. Este már együtt is vacsoráztunk. Kicsit sokat eszik a bestia. Képzeld! Kilenc pengő volt a számla.

Na de ez sem olyan komoly baj! Nagyszerű időnk van, a víz kitünő. Össze sem lehet hasonlítani a mi utálatos irodánkkal, ahol annyit székrozz az öreg.

Gyere le te is minél előbb. A divánon alhatsz nálam napi két pengőért. Addig is ölel hálás szeretettel barátod
Ödön.”

„U. i.

Az Istenért, nehogy összecseréld a leveleket !!!”

Filmsztárok mellékfoglalkozása

Mondanunk sem kell, hogy a filmsztárok nem szívesen hagynák abba „eredeti” foglalkozásukat. Elvégre is hetenként néhány ezer dollárt megkeresni, saját villában lakni, saját autót vezetni, egy-egy ragyogó szerepet játszani, divatban lenni, világhíresnek lenni, ünnepeket, csodálatnak lenni, ha néha egy kissé fárasztó is, de semmiesetre sem lehet nagyon kellemtelen.

Csak hogy a közönség rejtélyes, hálátlan, kiszámíthatatlan és nagyon kegyetlen — éppen a kedvenceikkel szemben. Ma még főleg valakit, hogy holnap a porba sájtson.

A sztárok pedig nem lehetnek „középszerűek”. Nekik vagy tündökölniök kell, vagy a sötétségben maradni.

Nyolc-tíz évvel ezelőtt még a legdivatosabb színésznők, a sztárok sztárjai voltak *Mollie King* vagy *Priscilla Dean*. Ki beszél ma róluk?

Ki tudja, hogy ma mit csinálnak? S ha a ma divatos világhírességek is hasonló sorsra juthatnának? És vajon mit csinálnának akkor?!

Előre is megnyugtadjuk az olvasót, a mai amerikai filmsztárokat nem kell féltetni. Igaz ugyan, hogy ők is megbukhatnak máról-holnapra, de első sorban is az amerikai sztár — az európaival ellentétben — *tud spórolni*. (Igaz, hogy van is miből!) Másodszor pedig — a filmszínészetén kívül *majdnem mindegyikük rendelkezik olyan kvalitásokkal, amelyekkel — szükség esetén — meg tudnák keresni a maguk mindennapi — tejbe aprítanivalójukat.*

Pola Negri, ez a sokszínű, nagy drámai tehetséggel megáldott filmsztár, akinek ma a csillaga — valljuk be — Amerikában hanyatlóban van, *ragyogóan táncol*. A táncelőadásával bármikor megkereshetné a kenyerét. Igaz, hogy mielőtt filmszínész nő lett volna, *professzionista táncosnő volt.*

Leatrice Joy, ez a gyönyörű asszony, aki a filmekben csak úgy zúzza szét a férfiszíveket. (Valószínűen az életben is.) olyan *nagyszerűen vív*, hogy az olimpiáson csélei lehetnének, de mindenesetre vívóiskolát nyithatna.

Greta Garbo, aki ma a legdivatosabb, akinek tehát legtöbb oka van félni a szerece forgandóságától, aki olyan szépen tud nézni és annyit csókolózik

a — filmen, *gyönyörűen zongorázik*. Bármikor kísérhetné is a filmeket — a moziban.

Laura la Plante, akinek fiatalágát csak a humora öregbíti, *vizsgázott keréksz.* Egyrészt pompásan ülteti a virágokat és a vigjátékokban — amint láthattuk — nagyszerűen felülteti a férfiakat.

Janet Gaynor, akibe minden férfi szerelmes, aki a mai modern hamupipóke megszemélyesítője, bármikor varrodát nyithatna akár nálunk is a Váci utcában. *Félelmetes biztonsággal kezeli a tűt és cérnát.*

Reginald Denny még *Somogyi Nusi*-nál is jobban tud autót vezetni. Pedig *Nusi* nagyon tud. *Reginald Denny* tehát sofőr lehet vagy autófuvarozó még *sofőriskolát is nyithat.*

Norma Talmadge *gyönyörűen fest*, nemcsak a filmvászonon, hanem magán a vásznon is. Portrémegrendeléseket vállalhat.

Norma Shearer öt világrész legfinomabb profiljának tulajdonosa, *iparművész*. Bárki gyönyörű lakást rendeztethetne be vele. Főlteve persze, hogy az illetőnek elegendő dollárja van.

Glória Swanson, akinek a jókedve a filmen utólréhetetlen, az életben nagyon komoly. Megélné mint tanárnő. (*Több nyelven kitérően beszél és ír.*)

John Barrimore minden amerikai nő ideálja, *pompás evezős*. Ugyis mint tréner, úgyszint mint starter nagy honoráriumokat kaphatna.

George O'Brien nagyon jó *ujságíró*, fró, ügyes riporter, ha magyarul tudna, a „Délbáb” azonnal alkalmazná.

Richard Dix még *Gene Tunney*-vel is fölvehetné a versenyt.

Tom Mix minden *esztergályos-, kovács- és asztalosmunkához ért*. (A lovaglásról nem is beszélve.)

Douglas Fairbanks jobban *vív*, mint *Petschauer Attila*.

Albertini, köztudomású, hogy milyen *artista*.

Harold Lloyd nagyszerű *jényképész*. És *Chaplin*, minden idők legnagyobb mozisínésze?!

Chaplin mindent tud. Ir, fest, rajzol, rendez, muzsikál, ha kell cipőt tisztít. *Chaplin* mindenhez a világon ért. Őt aztán a legkevésbé kell féltetni.

A HASBESZÉLŐ

Tréfa. Irta: Szép Ernő.

Szereplők: $\left\{ \begin{array}{l} \text{Antoni tanár, hasbeszélő} \\ \text{Pincér} \\ \text{Orfeumszolga} \\ \text{Az angol} \\ \text{Az anyós} \\ \text{Móric} \end{array} \right. \left\{ \begin{array}{l} \\ \\ \\ \\ \\ \end{array} \right. \text{ a hasbeszélő bábjei}$

A darab előadási joga kizárólag a Magy. Színpadai Szerzők Egyesülete útján (Budapest, Miksa ucca 7) szerezhető meg

BEVEZETÉS

Egyetlen gyönyörű, színes nagy szerep ez a finom művű kis darab. Antoni, a hasbeszélő, a minden hónapban más metropolis sarát taposó hontalan, hazátlan, árván egyedül csatangoló lélek itt a pesti, egyik szomorúan elhagyott hotelszobában, családról, otthonról, kis gyerekről, asszonyról, melegségről álmodik. Nincs az égvilágon senki, aki fáradt, társtalan szívének sóhajtását meghallaná és megértené, csak a fogason csüggő bábúi. Maga mellé telepíti hát őket és nekik beszél tévedt életéről, árva szívéből, nagy-nagy magányosságáról. És a babák felelnek, helyeselnek, vele nevetnek és vele sírnak. Azt felelik, amit Antoni lelke súg nekik, azt a könyvet sirják el vele, ami Antoni szívéből szakad fel e sívár mámorú, önámító este csendjében.

Persze úgy volna igazán tökéletes színészi produkció az Antoni szerepe, ha a bábúk helyett is ő beszélne, mint ahogy a darab írója nyilván elképzelte. Miután ez a legideálisabb lehetőség ki van zárva, tehát a szereplő babák helyett egy a babák korának, rangjának és nemének megfelelő külső hang beszél. Természetesen nagyon kell vigyázni arra, hogy ez a hangátvitel ne legyen illúziórontó.

A szerkesztő.

(Játszódik egy kis ócska hotelszobában este. A szobában: egy ágy, asztal három székkal, egy szekrény, egy ablak, az ajtó mellett a falon berámázott szobaárjegyzék.)

Antoni (benyit, felesavarja a villanyt, mögött jön az orfeumszolga, a két hóna alatt és a kezében a három ti-

pikus hasbeszélő-bábukat: a kockásruhájú, pofaszakállas angollal, az ódivatú anyóssal s a kis Móriccal s egy kofferral. A hasbeszélő leveti a kabátját, az ágyra teszi. Frakkban van, nagy hamis gyémánt a plasztónjában, mellén egy érdemrend, mellényéből piros zsebkendő buvik ki. Megsimitja a homlokát): Hála Istennek, vége a számomnak. Fáradt vagyok az utazástól.

Orfeumszolga: Kérem, hova tegyem a bábúkat?

Antoni: Akassza oda őket a fogásra. Mindnek a nyakán van akasztó. Majd holnap azután helyet csinálunk nekik az orfeumban.

Orfeumszolga (egy más mellé akasztja a bábukat a fogásra, a koffert leteszi a sarokba): Jó éjszakát kívánok. (El.)

Antoni: Jó éjszakát. (Fáradt sóhajjal leül az asztalhoz.)

Pincér (kopog és benyit): Jó estét.

Antoni: Maga a szobapincér?

Pincér: Igenis. Meg fog felelni a szoba, kérem? Nem tudunk már jobbat adni.

Antoni: Jó, jó. Te'e van a hotel?

Pincér: Vannak elegen. Mára többen szálltak meg az új programból. Itt van a la belle Furiosa avec son danseur...

Antoni: Furiosa, Furiosa... Aha. Az a szőke hölgy avval a göndör fiatal emberrel. Kopenhágában együtt dolgoztam velük.

Pincér: Igen? Azután itt lakik Jackson birkozó, Amerika championja.

Antoni: Lefeküdt már?

Pincér: Le. Nagyon kimerült, azt mondja. Priznicet is kért.

Antoni: Szegény Jackson. Konstantinápolyban láttam. Beteges ember.

Pincér: Ma érkeztek a Picadilly-sisters nővérek is, a hat kis angol táncosnők a mamájukkal. Mikor két éve itt dolgoztak, a papájuk is ve'ük volt, de azt azóta valahol eltemették. Részeges öregember volt, mindig pofozta a lányokat. Pedig olyan jó gyerekek, egész nap kézimunkálnak a szobában, mikor előadás után hazajönnek és lefeküsznek, mindig imádkoznak. Nagyon tisztességes lányok, a mamájuk nélkül sose mennek szeparéba. Tanár úr lefekszik már?

Antoni: Lefekszem, csak szeretnék valamit hamar vacsorázni.

Pincér: Még nem vacsoráztok, tanár úr?

Antoni: Nem, ahogy megérkeztem a városba, egyenesen az orfeumba kellett mennem, jött a számom, azután mingyárt hazajöttem, mert nagyon fáradt vagyok, a szobában akarok valamit enni. Van még lenni a konyhában valami?

Pincér: Készen már semmi sincs, hanem csináltatok valamit. Ta'an egy szép bécsi szeletet?

Antoni: Bécsi szeletet, egy kis krumplival.

Pincér: Italt?

Antoni: Egy kis bort hozzon. Egy kis üveg valami jó vörös bort.

Pincér: Kis üveg asztali vörös. Mingyárt meglesz. (El.)

Antoni (A két karjára könyököl és sóhajt): Jaj Istenem. (Föláll és hátratett kezekkel sétálni kezd a szobában. Séta közben halkán dudol):

Tonella, tonella, a, a, a.

Tonella, tonella, a, a, a...

(Az ablakhoz áll, dobolni kezd az üvegen, kinéz az uccára.) Budapest... Megint egy idegen város. A kocsik szaladnak az uccán, az emberek mennek előre-hátra a két járdán... Senkit se ismerek ezek közül az emberek közül. Egy hónapig itt is élek. Egy hónap a világ mindenütt. Míg egy embert megismerek, míg egy nőt jól megnézek... azután lejárt a kontrakt, füttyül a vonat, álló professzor Antoni! Antoni tanár, a század leghíresebb has-

beszélője, az orosz cár által kitüntetve... (A bábukhoz sétál, megvizsgálja a ruhájukat, az angolnak meg-rántja a karját, úgyhogy a kar egy percig hintál, a Móric arcát megtörli a könyökével. Visszasétál az asztalhoz, leül és a fejét a két kezébe eresztli.) Milyen egy árva is vagyok én ezen a világon. Mint egy árva gyerek az erdőben. Mára itt, holnap ott, minden éjszaka egyedül ta'alom magam valami rongyos kis hotelszobában. Hamburg, Brüsszel, Bécs, Budapest, Lemberg, Moszkva... Az én kalendáriumom a menetrend, az én otthonom a vonat kupéja, az én kutyám a koffer, az én akácfáim a telegráfoszlopok. Hol vagyok én otthon, hol van nekem egy uccám, egy kis házam, egy arckép a fa'on, egy pipám a sarokban, egy cserép virágom az ablakban? Hol van nekem egy barátom, aki megkérdezze tő'em, hogy-vagy, mi újság? Akivel egy kedélyes parif sakkot játszhaszak? Hol van egy nő, aki hazavárjon, aki szépen megütö-gesse a párnámat, mikor lefekszem? (Fájdalmas, éneklő sóhajtással.) Jaj, jaj.

Pincér (a könyökével kinyitja az ajtót, a térdével teszi be, mind a két keze teli van): Itt a vacsora, tanár úr. (Némán felteríti a vacsorát a hasbeszélő elé az asztalra.) Hozzak utána egy darab tortát vagy sajtot?

Antoni (lassan csóválja a fejét).

Pincér: Nem? Kérem. Majd bejövök le-szedni. (El.)

Antoni (lassan kibontja a szabvétát, a nyakába akasztja. A belső zsebéből előveszi az Artisten Revue-t, belenézi, leteszi maga elé. Eszik egy falatot a húsból, bágyadtan leteszi a kést, villát): Nincs étvágyam. Nincs kedvem. Ma megint úgy rám jött... Mindig egyedül vacsorázni. (Tölt, megiszik egy pohár bort. Megint eszik egy falat húst. Felveszi a lapot, lassan lapoz benne, leteszi. Iszik egy kortyot. A fogásra néz, bólogatni kezd a fejével.) Szép kis élet ez. Mi, lord Bifszték? Mit szól hozzá? Semmit. Ilyenkor egy szava

nines a gazdájához. Csak lóg ott, mint egy esernyő. Lord Bifsztek... (Kis szünet.) Hallja, maga lord Bifsztek, ta'an ideülne mellém egy kicsit, hogy ne legyen olyan egyedül. Na? Várjon, majd idehozom. (A fogashoz megy, lekasztja az angol, karonfogja, az asztalhoz sétál vele, leülteti maga mellé a másik székre.) Így ni. ((Sokáig nézi.) Na? (Felemeli a poharát.) Prosz! (Iszik.)

Az angol: Prosz, tanár úr.

Antoni: Na lám. Mingyárt jobban esik, ha ketten vagyunk az asztalnál. Nem?

Az angol: Persze. Persze.

Antoni: Na ja. Prosz! (Iszik.)

Az angol: Prosz Antoni.

Antoni: Hát hogy van, lord Bifsztek?

Az angol: Szo, szo, lá, lá. Hát maga hogy van, Antoni?

Antoni: Köszönöm, csak csendesem. Passzabl, miszerabl. De minek is magázzuk mink itt egymást, mikor olyan régi jó barátok vagyunk? Nem igaz? Itt egy pohár, ne egy kis bor, szervusz. (Odaüti a poharát az angoléhoz, iszik egy kortyot.)

Az angol: Szervusz Antoni

Antoni: Szervusz barátom. (Mégfogja, megrázza az angol kezét.) Jó ez a bor. Te, hát igazán szép, hogy eljöttél, hogy meglátogattál. Jó, hogy az embernek legalább egy barátja van. Egy barátja, akivel mindenféle bizalmas dolgokról beszélhet. Te, barátom vagy?

Az angol: Igen, Antoni.

Antoni: Te... tudod barátom, én márt régen akarok néked mondani valamit. Egy titkot akarok neked elárulni, amilyet az ember csak a legjobb barátjának mondhat el. Te... (nevet) én nem is vagyok tanár.

Az angol (arra fordítja a fejét): Á, á.

Antoni: Nem én. Sohase voltam tanár, én csak úgy kineveztem magam tanárnak, mikor hasbeszélő lettem. Ez hozzátartozik a mesterségemhez. Az ember a varieténél vagy tanár, vagy ezredes. Professzor Antoni, jó mi? (Mégfenyegeti az ujjával.) Te, de osztán meg ne mondj senkinek! Igen! na igyunk, pájtás. Jó bor mi? Egy kis vörösbor csak kell az embernek, nem? Szép ital, olyan jó me'eg a színe. Mi?

MINDENBEN

ELSŐ A

PESTI NAPLÓ

Az angol: Igen, Antoni.

Antoni: Tudod, barátom, a fehérbor az mégsem ilyen. Az hideg, az idegen, abban nincs semmi. De a vörösbort mintha élne. Mintha csókot inna az ember, mikor egy pohár vörösbort iszik, mintha egy nő szerelmét csurgatná lefelé a szívébe...

Az angol: A nő, a nő.

(Kis csönd.)

Antoni: A nő, a nő. Mit csináljak, kedves barátom, lord Bifszték? Már ez az én életem így telik el, mit csináljak. Hol vegyek én feleséget, gyereket? (A fogásra néz tünődve.)

Az angol: Onnan.

Antoni: Honnan?

Az angol: A fogásról.

Antoni: A fogásról. (Megint odanéz. Hörpint egy kis bort.) Persze, hisz ott lógnak, ni. (Ravaszul nevet, be akarja csapni magát.) Minek lógnak ott szegények, várj, idehozom őket. (A fogáshoz siet, leakasztja a nőt meg Mórícot, a nőt karonfogja, Mórícot a kezénél fogva az asztalhoz vezeti őket.) Gyertek, gyertek, itt a vacsora. (Éneklő családi hangon:) Vacsorázn! Vacsorázn! (Leülte a nőt az angolnal szemben a másik székre, ő maga is leül, Mórícot az ölébe veszi. Az angolhoz:) Barátom, bemutatlak a feleségemnek. (Az angolt hátulról előre hajlítja.)

Az angol: Lord Bifszték.

A nő: Örvendek. (Antoni a nő derekát is meghajlítja.)

Antoni: Ez meg itt a kisfiam. Az én kisfiacskám. Mondd meg szépen a bácsinak, hogy híznak.

Móric: Antoni.

Antoni: Kis Antoni, bizony.

Az angol: Szép kis fiú.

Antoni: Mondd, kisfiam, mi leszel, ha megnősz?

Móric: Katona.

Antoni: Katona... azaz dehogya katona, az már nem divat, fiam. Úgye, anyjuk, ne legyen katona?

A nő: Nem.

Antoni: Na látod, fiam, édesanyád se akarja, hogy katona légy. Inkább tudod mi légy? Orvos! Az nagyon szép, komoly pálya, tisztelni fognak

az emberek, de az nem baj, mert sok pénzt fogsz keresni, aztán majd professzor lesz belőled, büszkesége leszel öreg szüleidnek. Azután egyszer majd a király nagy betegséghre esik, senki se fog tudni rajta segíteni, akkor majd elhivatják a királyhoz az én fiamat, a professzort és az én fiam, a professzor egy operációval megmenti a király életét. Jó lesz?

Móric: Jaj de jó lesz.

Antoni: No látod, így már szeretlek. Most megtanítalak egy szép kis dalra. Énekelj szépen utánam. Boci, boci tarka...

Móric: Boci, boci tarka...

Antoni: Se füle, se farka...

Móric: Se füle, se farka...

Antoni: Oda megyünk lakni...

Móric: Oda megyünk lakni...

Antoni: Ahol csókot kapni.

Móric: Ahol csókot kapni.

Antoni: Brávó, brávó, nagyszerű volt.

(Megcirógatja és megcsókolja a Móríc fejét, felemeli s számolgatja az ujjait.) Ez elment nyulászni, ez megkergette, ez meglötte, ez megfogta, ez elszalasztotta, itt szálad, itt szalad... Megesiklandozza a Móríc tenyerét, kuc, kuc, kuc.)

Móric (nevet).

Antoni: Mondd: apám. (Iszik egy kortyot.)

Móric: Apám.

Antoni: Mondd: édesapám.

Móric: Édesapám. Te édes, kedves, egyetlen drága jó édesapám.

Antoni (meglepetten néz szét. A nőhöz): Hát te, te szeretsz így engemet, mint a gyermekem?

A nő: Szeretlek, Antoni.

A „DÉLIBÁB“

színházi hetilap vegyes számai 800 oldalas terjedelemben, izléses kartonkötésben 2 pengő 90 fillér bérmentve, 8 pengő bolti ár helyett. Ha utánvétellel kívánja, 50 fillérrel többet számít a posta. Az összeg bélyegeken ajánlott levélben is küldhető. Megrendelhető a „DÉLIBÁB“ kiadóhivatalánál, Budapest, VII. kerület, Dohány uca 12

Antoni: Szeretsz... Miért szeretsz engemet? (*Lovagoltatja csendesen Móricot a térdén, simogatja a fejét.*)

A nő: Mert te vagy az én uram. Az én kedves, szerelmes Antonim. Én soha senki mást nem szerettem, és soha senki mást nem fogok szeretni, csak mindig téged, Antonim. Te drága férjem, te szép ember.

Antoni (*kihúzza magát meglepetten és büszkén. Megint iszik egy kortyot.*)
Mondd csak, barátom, lord Bifsztek, higgyek én ennek az asszonynak?

Az angol: Higgyé!

Antoni (*a nőre néz, majd az angolra, többször átemeli a tekintetét egyikről a másikra*): Egyik se néz rám. Egymásra néznek. Mind a kettő hamis hozzám. Hm. Mi? (*Csönd.*) Mindig csak egymást nézitek. Mit jelent ez? (*Indulatosan az asztalra üt.*)
Kérdem, mit jelent ez? Mi van ti köztetek?

A nő: Semmi, Antonim.

Az angol: Semmi, semmi.

Antoni (*kiabálva*): Semmi? Semmi? Mit fixirozza a feleségemet?

Az angol: É... é... é...

Antoni: Úgy-e dadogsz? Ilyenkor da-

dogtok ti nőcsábítók, mi? (*Az asztal alá néz.*) Nem rugod a lábát az asztal alatt?

A nő: Ah, Ah.

Antoni (*felugrik, Móric az asztal alá esik*): Betyár, gazember! Feldulod a családi tűzhelyem nyugalma! (*Pofon üt. Az angol kissé eldől a széken.*)

Antoni (*utána kap, megigazítja. Megfenyegeti az ujjával*): Vigyázz magadra. Annyit mondok, barátom, hogy vigyázz magadra. Ha észreveszek valamit, agyonütlek mind a kettőtöket. Igen! Itt egy családi dráma lesz!...

A nő (*sír*).

Antoni (*megöleli a nőt*): Nem, szívem, nem, nem. Téged nem öllek meg, tégedet nem bántalak, csak ezt a gazembert gondoltam. (*Megfenyegeti az ujjával az angolt.*) Téged nem, drága kis feleségem, tudom hogy tehozzád a gyanunak az árnyéka se férhet. Tudom, hogy csak engem szeretsz és senkivel a világon nem tudnál megcsalni. Még gondolatban sem, úgy szeretsz te engemet... Úgy-e szeretsz?

A nő: Vegyél egy kalapot.

Négy és fél kiló olvasnivalót 2 pengő 90 fillérért küldünk

Negyvenmillió példányt osztanak ki Angliában az egyes festületek és társulatok nyaraló tagjai között képes újságokból és egyéb regényekből. Hirlaplaktárunk túlórmöttsége miatt ajánljuk ezt a páratlan kedvezményt. A négy és fél kiló olvasnivaló a következőkből áll:

1. Tíz pompás regény kemény kötésben,
2. Huszonkét vegyesszámú Tolnai Világlapja,
3. Tíz példány vegyesszámú Párisi divat,

vagy ha nem kívánja, ehelyett nyolc példány Délibáb színházi hetilapot adunk különböző régi számokból. Egy pompás kis legyező is van díjtalanul mellékelve.

Mi a titka ennek a páratlan olcsóságnak, hiszen ilyen súlyú csomagolópapír is többbe kerül?

Nagyon egyszerű, ugyanis szeretnénk megismertetni lapjainkkal abban a biztos reményben, hogy nemsokára előfizetőink sorában tisztelhetjük.

Megrendelés esetén kérjük levélbélyegben a 2 pengő 90 fillér és 60 fillért póstadíjra beküldeni. Amennyiben utánvétellel kívánja, úgy a 60 fillér póstadíjon kívül még 40 fillért számít fel a posta.

Tekintettel arra, hogy a készlet feltűnően fogy, kérjük, hogy mielőbb küldje be megrendelését a lap kiadóhivatalához, Budapest, VII, Dohány u. 12.

Antoni: Új kalapot? Hisz ma délelőtt vettem.

A nő: Az már dé'után kiment a divatból.

Antoni: Hát jó, veszek. És veszek neked még karperecet is, órával.

A nő: Imádlak.

Antoni (lehúnyja a szemét és magához szorítja a nőt).

Az angol: Én hazamegyek. Én hazamegyek.

Antoni: Igen barátom, te most hazamehetsz. Gyere na, majd kikísérlek. *(Feláll, belekarol az angolba és a szekrényhez cipeli kinyitja a szekrény ajtaját, egy pillanatra visszafordítja az angolt az asztal felé.)*

Az angol: Kistihand.

A nő: Agyó.

Antoni (betuszkolja az angolt a szekrénybe): Na, menj már. Szervusz. *(Rázárja az ajtót.)* Vigyázz a lépcsőn. *(A szekrény előtt a lábával egyre halkabban dobog, mintha az angol lemenne a lépcsőn.)* Elment, hála Istennek. *(Visszaül az asztalhoz.)* Végre egyedül. Milyen jó, mikor a harmadik elmegy és magukra maradnak azok, akik szeretik egymást. Úgy-e, galambom, így a legszebb?

A nő: Igen, Antoni.

Antoni: Az idegen, aki bejön a családi fészekbe, mikor elmegy, kivisz a cipője talpán valamit, egy kis port, egy kis bo'dogságot. Nem lenne szabad az embernek senkit a házába eresztetni. Csak mindig így, ketten, kettecskén, csendesen, összebújva, így... *(Erősen magához öleli a nőt, simogatja a haját.)* Én, meg az én kis asszonykám. Úgy-e az vagy, az én kis feleségem?

A nő: Igen, Antoni.

Antoni: A hitvesem.

A nő: Igen.

Antoni: A szeretőm és az én kis gazdasszonyom. Úgy-e? Aki vigyáz rám, aki ápol, aki ebédet főz nekem. Úgy-e még majd reggel a piaera bevásárolni?

A nő (éneklő hangon): Igeeen.

Antoni (kedveskedő, éneklő hangon): És mit hozol?

A nő: Csirkééét...

Antoni: Hát még?

A nő: Kaacsáát... káposztát, potykát, petrezselymet... uborkát, zel'ert... cseresnyét...

Antoni: Meg ribizlit, azt nagyon szeretem.

A nő: Ribizlit.

Antoni: És feketekávé.

A nő: Feketekávé...

Antoni (felkapog): Dehogy, dehogy, hisz a feketekávé itthon főzöd. Jaj Istenem, milyen számár vagyok, azt se tudom már mit beszélek. De olyan jól érzem magamat, olyan boldog vagyok máma... Régen nem voltam ilyen jó hangulatban. *(Megissza a maradék bort, a térdére csap.)* Úgy-e, te is boldog vagy, angyalom?

A nő: Én is, Antoni.

Antoni: A kutyafáját! De jó kedvem van! *(Valami régimódi valcert kezd fűtyülni.)* Gyere szívem, táncoljunk egyet, mint a régi szép időkben. *(Felugrik, felkapja a nőt, esetlenül keringőzni kezd vele, fűtyülve, az asztal körül. Oda-odaszorítja magához, megsókolja, érthetetlen becéző szavakat súg a jülébe, egyre fáradtabban vonszolja a nőt, feldönt egy széket s líhegve lehanyatlak a székre.)* *A nő az ölében ül, a hasbeszélő boldog mosollyal cirógatja, lehúnyja a szemét, egyre halkabban dudol magában, a nő lehanyatlak az ölében, a feje a földre csüng. A hasbeszélő hortyogni kezd.)*

— A függöny összemegy. —

**„Ne koplalj,
de légy karesú!”**

A helyes táplálkozás szabályai. Teljes étlap kalória-táblázattal, gyönyörű illusztrációkkal

Kapható kiadóhivatatalunkban (VII, Dohány u. 12). Ara 1 pengő 80 fill. Póztán bérmentve 1 pengő 90 fillér. Az összeg bélyegekben is beküldhető, utánvétellel nem küldjük

tykát,
'ertl...

, hisz
Iste-
szt se
olyan
oldog
vo-
Meg-
rdére
, an-

lvem
ked
junk
kben.
lenül
az
agá-
cözö
irad-
egy
'kre.
bol-
ja a
ma-
ben,
zélő

“

el-
ő-

II,
ill-
ér.
d-

La Jana
német filmszínésznő (Foto D'Ora-Benda)

Utazás a Balaton Körül

Visszanézünk az autóból. Siófok, hála Istennek, eltűnt már a szemünk elől. Százás tempóban haladunk tovább, rövidesen magunk mögött hagyva *Zamárdit*, majd *Szántódot*. Nem érdemes megállni. Tovább! Pár kilométert megyünk és föltűnik előttünk a Balaton) legszebb és legelegánsabb fűrdőhelye.

Balatonföldvár.

Szinte leírhatatlan az a kontraszt, ami e közelfekvő két fűrdőhely között van. Ha valaki *Siófokon* kiábrándult a Balatonból, jöjjön el ide. Itt újra beleszerethet. Nagyszerűen ápoltság, szébbnél szebb villák, remek modern strand teszik Balatonföldvárt a Balaton legpompásabb fűrdőhelyévé. Lemegyünk a strandra.

A strand bejárata előtt olyan autótábor áll, mint egy-egy nagy pesti színházi premiéren.

A strand homokjában és a vízben pedig ott láhattuk Budapest színéjében ifjabb *Horthy Miklós* és felesége, *Károlyi* Consuela grófnő, herceg *Eszterházy* Antal, *Széchenyi* Pál gróf, *Pallaviciny* gróf, *Harkányi* báró, *Erdődy* Sándor gróf, *Bezegh-Huszágh* főkapitány neveit sikerült pár pillanat alatt feljegyeznünk.

Titkos Ilonát *Jób* Dániel és *Tóth* László, a Nemzeti Ujság főszerkesztője társaságában láttuk. A színházak világát rajtuk kívül *Alpár* Gitta, *Csontos* Gyula, *Sik* Rezső és *Varga* Imre képviselték.

A mólón újabb ismerősökkel találkozunk. *Kosáry* Emmyvel, *Buttykay* Ákossal — Balatonföldvár egyik legrégibb villatulajdonosaival, — akik *Király* Ernő társaságában épp ekkor indulnak hosszabb yachtkirándulásra.

Leginkább meglepett bennünket Balatonföldváron az étterem esti közönsége.

A balatonalmádi strandolók egyik csoportja (Vitéz Mészáros István felv.)

l
*

s a vízben
pest színe-
és felesége,
merceg Esz-
Pál gróf,
báró, Er-
gh-Huszágh
ár pillanat

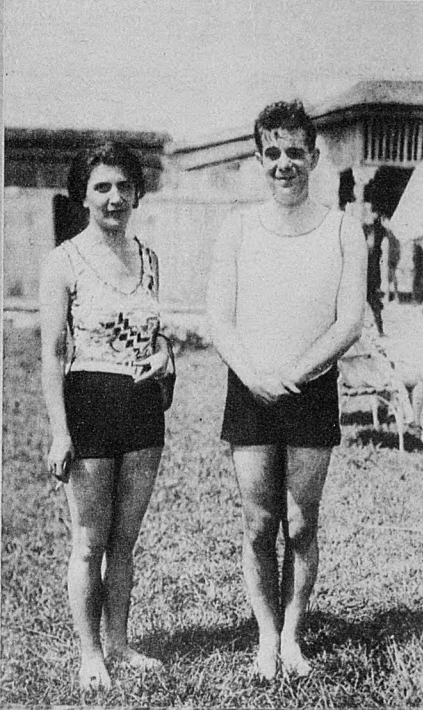
l és Tóth
Töszkeresz-
színházak
ár Gitta,
és Varga

ekkel talál-
Buttykay
egyik leg-
akik
épp ekkor
ándulásra.

ennünket
esti kö-

Balatonföldvári fürdőzők (Magyar Imre felv.)

Érezköny László és felesége Balatonfüreden
(Kurzweil felv.)

Strandolók Balatonalmádiban (Vitéz Mészáros István felv.)

A hölgyek kivétel nélkül estélyi ruhában és kalapban jelentek meg a vaasorán.

Ezzel szemben, hogy még egyszer és utoljára párhuzamot vonjunk Balatonföldvár és Siófok között, az utóbbi helyen bizony igen sok férfit látunk ingujjban va-csorázni.

Körutazásunk következő állomása

Balatonlelle.

Ez a fürdőhely fejlődött tavaly óta talán a legjobban. Balatonlelle teljesen összeépült Balatonboglárral, Csendes, tiszta hely. Olyan embereknek való, akik igazán pihenni jönnek a Balaton mellé. A budapesti színészvilágot mint őslakó és villatulajdonos *Paludi Sári* képviseli, akinél huzamosabb ideig tartózkodott, mint vendég, *Titkos Ilona* is. Ne tessék egyébként csodálkozni, hogy *Titkos Ilona* nevét majdnem minden balatoni fürdőhelynél felsoroljuk. *Titkos Ilona*

Gaisler Lola, a szegedi Városi Színház operatőresztályának vezetője, Tolnai Andor és felesége Siófokon

ugyanis szintén végiglátogatta a Balaton majd mindegyik fürdőhelyét. Balatonlelle egyetlen nagy hibája, hogy a közös strand nagyon messze van. Ha valami, úgy ez az egy az ami viszszeriasztja a nyaralókat Balatonlelléről.

Pár percig szalad csak az autók és beérkezünk

Balatonboglár.

Ezen a fürdőhelyen is látszik, hogy a fürdőigazgatóság minden igyekezetével azon van, hogy Balatonboglárt minél szebbé és kellemesebbé tegye.

Balatonboglárnak két strandja is van. Hibájuk ugyanaz, ami Lellén. El-
fárad az ember amíg odaér. Viszont el kell ismernünk, hogy a boglári strand a legszebb és a legmodernebb az egész Balaton körül, ami annál meglepőbb, mert még csak tavaly is híres volt rossz strandjáról. A strand nagyszerűségét mi sem bizonyítja jobban, minthogy *Bársony Rózsi*, *Sándor Böske* és *Sződy Kató*, akik szintén

Strandélet Balatonlellén (Szitovszky Jánosné felv.)

a a Bala-
lyét. Ba-
ája, hogy
strand
esse van.
ni, úgy ez
ami visz-
a a nya-
ókat Ba-
ól.
cig szalad
utónk és
k

oglárna.
füdőhe-
zik, hogy
zgatóság
rekezeté-
an, hogy
glárt mi-
és kel-
tegye.
oglárnak
a is van.
gyanaz,
en. El-
ember'
Viszont
rnünk,
boglári
dernebb
i annál
avaly is
strand
tja job-
Sándor
szintén

Balatonboglári fürdőzők (Papp Rezső felv.)

Fürdés után édes a pihenés (Sztivovszky Jánosné felv., Balatonlelle)

Vidám társaság a balatonboglári strandon (Papp Rezső felv.)

Balatonlellén nyarálnak, ide rándulnak át mindennap fürödni.

Következő állomásunk:

Fonyód.

Itt találtuk a leg-szomorúbb állapotokat a Balaton körül. Mindenki sír és panaszkodik. Az egyik szálloda évi bére ezeröttszáz pengő. Ezzel szemben

az egész nyáron csak két szoba volt kiadva a szállodában.

Fonyód elhanyagolt falu benyomását teszi. Az utak piszkosak. A strand rettenetes állapotban van. A dűledező, ócska fakabinok, az újságpapírosokkal teleszórt piszkos, hepe-hupás, feltöltetlen strand a balatoni fürdőhelyek őskorára em-

lékeztet. Minden szegényes és primitív s ha sürgősen nem segítenek a bajokon, tönkremegy ez a jobb sorsra érdemes fürdőhely.

Sándor Böske a balatonlellei strandon (Szitovszky Jánosné felv.)

Balatoní útunk végén arra a meg-állapításra jutolunk, hogy általában a Balaton környékező fürdőhelyekre nem fordítanak olyan nagy gondot, mint ahogy azt kellene. Nem szabadna kimélni a költségeket akkor, amikor arról volna szó, hogy a Balaton világhírévé tegyük. Ennek a világhírnek minden előfeltétele megvan és csak az anyagiaktól függ, hogy ez sikerüljön is.

Az illetékes köröknek át kell érezni, hogy érdemes minden összeget áldozni a Balaton jövőjére.

Sz. Ö.

Élet a balatonfüredi strandon (Kurzweil felv.)

Mes
radt,
elmen
millio
a fára
aki e
vészei
rányo
kipihe
ragyog
jáéled
Hírne
szinte
népsze
lan és
örök
az em
ő ma
szomo
kiábrá
Talán
vagyó
olyan
talem
mint
nyom
külöze
Londo
nak s
ban .

Ez a
ber CH
C

A v
ség m
dógság
tében
láthat
szonyt
egyikk
boldog
hogy
ségeve
asszon
lesz, h
padjai
feleség
szonyt
diesőse
Olyan

Nem nősilökök! - mondja Chaplin

Messze, túl a kék óceánon egy fáradt, öszbecsavarodott hajú ember elment pihenni Floridába, az amerikai milliomosok földi paradicsomába. Ez a fáradt, nyugalom után vágyó ember, aki egyike a világ legnevesebb művészeinek, egy nagy filmjének és botrányos válásának fátalmait ment kipihenni az örökké ragyogó, poraiból újjáéledt Miami-ba. Hírve és vagyona szinte : mérhetetlen, népszerűsége: páratlan és bár filmjeivel örök derűt varázsol az emberek szívébe, ő maga egy nagyon szomorú és nagyon kiábrándult ember. Talán odaadná egész vagyonát, ha ismét olyan jókedvű fiatalember lehetne, mint egykor volt a nyomorúság és nélkülözések napjaiban London külvárosának sötét sikátorai-ban . . .

Ez a szomorú ember Charlie Spencer Chaplin . . .

A világhír, dicsőség még nem boldogság, ezt az ő esetében a legjobban láthatjuk. Két asszonytól váli el és egyikkel sem volt boldog. Ugy látszott, hogy második feleségével, *Lita Gray* asszonnyal boldog lesz, hiszen az iskola padjaiból vette el feleségül, de az asszonyt elvakította a dicsőség és a *dollár!* Olyan lett, mint a

többi asszony, akit elkápráztat a pénz. Drágábbnál drágább toaletteket csinaltatott, reggelig mulatott olyan társasággal, amelyet a férjének be sem mutatott . . .

Két gyermekük született. Chaplin egy ideig boldog volt és hazamene-külve a stúdió idegölő munkájából,

Chaplin fiatalkori fényképe abból az időből, amikor első filmszerepét játszotta

csendre, békességre, megértésre vágyott, de amikor látta, hogy felesége napról-napra cselédekre bizza kicsinyeit és könnyelmű, pazarló életmódot folytat, keserű, goromba lett és válni akart.

Élete egyik legnagyobb filmjét csinálta, amikor kitör a válási botrány... És Amerika közvéleményének fele nagyon megharagudott Chaplinre. Az asszonynak adtak igazat és Amerikában, ahol közel ezer növédelmi egyesület van, ezen nem lehet csodálkozni. Filmjeit bojkottálták és hogy azt a közönséget, amely rajongásig szereti Chaplint, kiábrándítsák, a vállalkozók egy része a rég lejátszott, ócska filmjeit pergették a mozikban. De a közönség nagy szeretete túlélte ezt a krízist és követelte az új Chaplin-filmek bemutatását. A vállalkozók látva ezt a ragaszkodást, nem tehetek mást, minthogy taktikát változtattak és igyekeztek a „Chaplin-elleneseket” leszerelni. Az úgy Chaplin győzelmével végződött, de közben sok eredeti trükkjét ellopták. Hollywoodban ez nem szokatlan dolog és gyakran megtörténik, hogy egy készülő film ötletét ellopják és új filmekbe állítják be. Szegény Chaplin majdnem újból csinálta most a filmet, hogy ne

Szódy Kátó a Városi Színház fogja Balettel ellen (Poto Szitovszky János)

legyenek filmjében olyan jelenetek, amelyeket már máshol bemutattak.

Chaplin tehát elment Floridába pihenni. A sors azonban másképp akarta és ha valaki olyan népszerű, mint ő, lehetetlenség ismeretlenül a háttérben maradnia és pihennie. Napról-napra kapta a meghívókat vacsorákra, bankettekre és ünnepélyekre, amelyeket a Miami-ban élő dollármilliomosok adtak a tiszteletére és bár egyik meghívásnak sem tett eleget, nyugalmát mégis megzavarták. Programja azonban akkor borult fel teljesen, amikor egy ismert autókirály két feltűnően szép leánya érkezett Floridába. Ez a két hölgy rögtön megtudta, hogy Chaplin is ott tartózkodik és azonnal fogadást is kötöttek egy harmadik milliárdos kisasszonnyal, hogy *Chaplin harmadszor is meg fog nőszülni*. És elhatározták, hogy a menyasszony személyét illetőleg közvetlenül tőle fognak információkat kérni.

A két vállalkozó szellemű dollárkisasszony egy napon bejelentette magát Chaplinnél és minden kertelés nélkül, igazi amerikai kíméletlenséggel megintervjúvolták: kit akar feleségül venni?

Chaplin a két hölgynek a kérdésre röviden és ridegen azt felelte a két hölgynek, hogy választát másnap elolvashatják a floridai lapokban. A két leány ezt a választ nem tette az ablakába, mert Chaplin heves szavakkal kelt ki a két nő ellen, akiknek nincs más dolguk, mint a pihenésre vágyó embereket ilyen neveletlen kérdésekkel megostromolni.

**Nem! Nem nőszülök!
Soha többé!**

— jelentette ki válaszában Chaplin. — Elég volt a próbálkozásból nyugalomra vágyom!

Sőt azt is kijelentette, hogy legközelebbi filmjét nem Hollywoodban, hanem valamelyik európai városban fogja elkészíteni. És nyaralni sem megy többé a floridai fürdőhelyekre.

A szomorú, hallgatag és fáradt ember pihenésre vágyik.

Chaplint üldözi a népszerűsége... És folyton menekül az emberek elől.

Szegény, szomorú komikus

Märy Podzuk
berlini revütáncosnö (D'Ora-Benda Foto)

A * NÉVTELEN * UTAS *

Sikoltva bűg fel a teherhajó szirénája. Felhúzódik a hajóhíd, megcsörrennek a láncok és a hatalmas alkotmány mindinkább távolodik a dokktól. E pillanatban egy csónak úszik a teherhajó mellé, amelyből, egy izgatott férfi igyekszik a lebozsájtott kötélhágcsón a fedélzetre jutni.

Ő a névtelen utas, egy nagyhírű orvosprofesszor, aki a kényszerítő körülmények folytán gyilkossá vált. A hajóra menekül üldözői elől, ahol a kapitány nem igen érdeklődik nacionáléja után.

Ugyancsak a hajón tartózkodik a kapitány unokahuga gyermekével együtt, aki hirtelen súlyosan megbetegszik. A névtelen utas látja az anya szenvedését és kétségbeesését és súlyos dilemma elé kerül. Meg szeretné menteni a gyermeket, de akkor elárulja

magát, mert közben már a kapitány is megkapta azt a rádiogramot, amelyben őt körözik.

A végén mégsem bír ellenállni az anya könyörgésének, felülkerekedik benne a kötelességtudás és megmenti a gyermek életét. A kapitány előtt most már bizonyossá válik a gyanu, hogy a névtelen utas a körözött gyilkossal azonos. Hálából azonban mégsem szolgáltatja ki az orvost a rendőrségnek, hanem cserébe a gyermek életéért, most ő menti meg a férfiét. Kiteszi egy lakatlan szigetre, ahol a férfi gyekszi bűnét levelezni.

Ez a rövid története „A névtelen hajós” című filmnek, amelyet a jövő hét csütörtökén mutat be a Forum és a Capitol filmszínház.

Jelenetek a Névtelen utasból

Bemutatja: augusztus 30-tól

a Forum és Capitol

filmszínház

Amundsen az északi sarkon

Az egész világ aggódó izgalma kísérte rövid idővel ezelőtt annak a néhány vakmerő tudósnak élet-halálküzdelmét, akik az északi sark felkutatását és átvizsgálását tűzték ki célul maguk elé. *Nobile* és társainak megmentése a legkiválóbb sarkutazó, *Amundsen* Roald életébe került, aki halálmegvető bátorsággal indult utolsó útjára, hogy az északi sarkon rekedt „*Italia*” utasait felkutassa. Bár tudvalevő, hogy *Nobile* és *Amundsen* haraggal váltak el egymástól két évvel ezelőtt, amikor együtt kutatták át repülőgépen az északi sarkot.

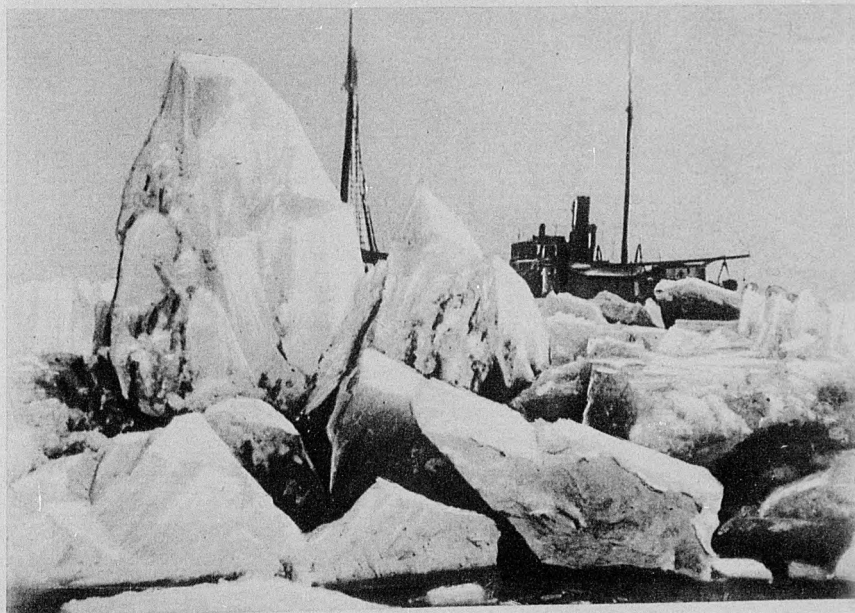
Ez az előző útjuk is bővelkedett életveszélyes kalandokban és izgalmakban, amelynek minden egyes részletét megörökítette a kíséretükben levő filmoperatőr. Láthatjuk ezen a páratlan filmen a „*Fram*” hajó elindulását *Kingsbay*ből a mosolygós képű tudósokkal, *Amundsennel*, *Nobilével*

és *Malmgreennel* az élén. Megelevenedik a szemünk előtt az izgalmas rozmárvadászat. Végigkísérhetjük az útját a magasban repülő „*Norge*”-nak és szinte együtt szenvedjük át a tudomány fanatikus apostolaival a jégmezők minden borzalmait. Csodálatos és fenéges képek tárulnak a szemünk elé. Hatalmas jéghegyek, irtózatosszerű hosszú jégmezők.

Amundsen

Amundsennel ezt a csodálatos expedíciós filmjét a *Forum* filmszínház játssza e hét csütörtökétől kezdve és aki végignézi, felejthetetlen impressziókkal gazdagabban fog távozni a Belváros legkedveltebb mozijából.

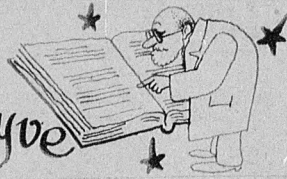
A jégbefagyott „*Fram*”

Jelenet *Amundsen* expedíciós filmjéből. Játssza a *Forum* filmszínház

Filmcsillagok Anyakönyve

ANYAKÖNYVVEZETŐ
HAYAS ZSIGMOND

Borden, Olive, amerikai filmszínésznő, 1909-ben Nordfolkban, Virginiában született. Egész lényén valami vad

Olive Borden

temperamentum ömlik el és filmjeiben gyakran van egy-egy olyan jelenet, amelyben valami ősi táncot jár el. Mozdulatai olyan hajlékonyak, mint az igazi vérbeli táncosnőké. Első nagy sikerét a „Fügefalevél” című filmben aratta. Haja fekete és hosszú, szeme barna és 156 cm. magas. Címe: Fox-Studio, 1401. West-

tern Ave, Los-Angeles, Calif.

Boothby, Valery, bár neve angol származásra vall és Kubában született, német származású. Színészcsalád sarja, aki apja halála után kénytelen volt kenyérkereső pályát választani. Berlinbe utazott, ahol megnézett egy filmet és ennek hatása alatt felkereste a film rendezőjét és arra kérte, készítsen róla egy próbafelvételt. A rendező, bár csodálkozott a különös kívánságon, teljesítette a leány kérését, mely nem várt eredménnyel járt.

Valery Boothby

Kiderült, hogy elsőrangú arcjátéka van. Eddig három filmjét mutatták be. 19 éves. Címe: Berlin, W 68., Kochstrasse 6—8.

Boyd, William (Wiljem Boyd), amerikai filmszínész, 1898-ban Cambridge-

ban (Ohio államban) született. Európában a „Volgai hajós” című filmjével tűnt fel, azóta több nagy filmszerepet játszott el.

William Boyd

Természetes, egyszerű művészte, valamint külseje az egész világon meghódította a mozi-látogatók szívét és mosolygó, gyermekes szemével sok-sok női rajongót szerzett magának. Hiába azonban, mert három év óta Elinor Fair filmszínésznő férje. Szeme kék, haja szőke, 68 kg. és nagyon

magas. Címe: Cecil B. de Mille-Studio, Culver City, Calif.

Briese, Gerd (Gerd Brize), német filmszínész, 1897-ben Thornban született. A gimnázium elvégzése után bevonult és mint önkéntes végigküzdötte a világháborút. A háború befejezése után aktiváltatta magát. Később letette a doktorátust, majd a színpadra lépett. Münchenben mint színész és rendező működött, majd Berlinbe a Lessing Theater-hez szerződött, ahonnan aztán a filmhez került. Első filmszerepével nagy sikert aratott, később eljátszotta a „Tengerészkadett”, az „U. 9”, „A préda”, főszerepeit. Mint író is működik, egyik nagy műve nemrégiben jelent meg a német könyvpiaccon. Nőtlen. Haja szőke, szeme kék,

Betty Bronson

180 c
mersd
Bro
rikai
Yerse
Bajos
gával
„Pete
leányt
son az
irodáj
bafelv
jesitet
vétel
azóta
kedett
szerep
tel, de
filmm
Milton
Paran
5451 M

Bro
filmsz
nius 1
tett.
leánya
m. n
kg. C
mous
Lask

5451
Str., P
Calif.

Bro
uiz Br
rikai f
nő, 19
chitáb
sasbar
Mielő
kerül
Ziegfel
ami le
első á
nésznő
Suther
ment 1
1:56 m
ramou
Astoria

Bow
filmsz
születe
szépség
volt, e
filngy
leányo
és azo
a prób
el add

5451
Str., P
Calif.

Bro
uiz Br
rikai f
nő, 19
chitáb
sasbar
Mielő
kerül
Ziegfel
ami le
első á
nésznő
Suther
ment 1
1:56 m
ramou
Astoria

Bow
filmsz
születe
szépség
volt, e
filngy
leányo
és azo
a prób
el add

5451
Str., P
Calif.

Bro
uiz Br
rikai f
nő, 19
chitáb
sasbar
Mielő
kerül
Ziegfel
ami le
első á
nésznő
Suther
ment 1
1:56 m
ramou
Astoria

Bow
filmsz
születe
szépség
volt, e
filngy
leányo
és azo
a prób
el add

5451
Str., P
Calif.

Bro
uiz Br
rikai f
nő, 19
chitáb
sasbar
Mielő
kerül
Ziegfel
ami le
első á
nésznő
Suther
ment 1
1:56 m
ramou
Astoria

180 cm. magas. Címe: Berlin, Wilmersdorf, Nassauischerstrasse 28/29.

Bronson, Betty (Betti Bronzn), amerikai filmszínésznő, Trentonban (New-Yersey államban) született, 1906-ban. Bájos baktis. Úde, friss játékával magával ragadja a közönséget. Amikor a „Peter Pan” női főszerepére egy fiatal leányt keresett a rendező, Betty Bronson azzal a kéréssel jelent meg a gyár irodájában, hogy készítsenek róla próbafelvételt. Hosszas könyörgésre teljesítették a kívánságát és a próbafelvétel olyan kitűnően sikerült, hogy azóta a legnagyobb sztárok közé emelkedett. A „Királyok királyá”-ban Mária szerepét alakította meglepő művészettel, de különösen a „Paradiesom” című filmmel aratott nagy sikert, amelyben Milton Sils partnernője volt. Címe: Paramount Famous Lasky-Studios, 5451 Marathon Street, Hollywood, Calif.

Brook, Clive (Klájv Bruk), angol filmszínész, Londonban, 1891. június 1-én született. Nős és két leánya van. 1.78 m. magas, 70 kg. Címe: Famous Players; Lasky-Studio, 5451 Marathon Str., Hollywood, Calif.

Louise Brooks

Brooks, Louise (uiz Bruksz), amerikai filmszínésznő, 1906-ban Wichitában (Kansasban) született. Mielőtt a filmhez került volna, Ziegfeld-göri volt, ami legtöbbnyire első állomása szokott lenni a filmszínésznőknek. A magánéletben mrs. Sutherlandnek hívják. Két év előtt ment férjhez. Szeme, haja sötétbarna, 1.56 m. magas, 56 kg. Címe: Paramount Studio, Sixth and Pierce Sts. Astoria L.J.N.Y.

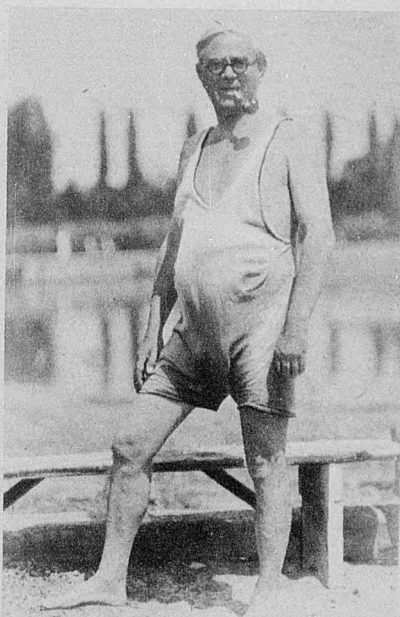
Bow, Clara (Klara Bau), amerikai filmszínésznő, 1906-ban, Brooklynban született. Tizenhat éves koráig egy szépségápolási intézet alkalmazottja volt, egy napon azonban egy amerikai filmgyár próbafelvételre keresett fiatal leányokat. Clara nem habozott és azonnal beküldötte fényképét. Bár a próbafelvétel jól sikerült, sok idő telt el addig, amíg filmszerződést kapott.

Végre a híres Christy-Komédiánál alkalmazták, mint bathinggörlt és sok éven át statisztált. A rendező, aki

gyűlölte a vörös haját mellőzte a szép és tehetséges fiatal leányt. Végül Lubitsch adott neki nagyobb szerepet. A film sikert hozott a gyárnak és ezzel neki is. Gyors karriért csinált és a Paramount-gyár hosszú szerződést kötött vele. Elynor Glyn, a híres angol regényíró nő szcenáriumot írt neki és ebben a filmben a vörshajú filmszillag nagy sikert aratott. Flemming rendező menyasszonya. Szeme gesztenyebarna, haja tizlányvörös, 1.54 m. magas, 50 kg. Címe: Paramount Famous Lasky-Studios, 5451 Marathon Str., Hollywood, Calif.

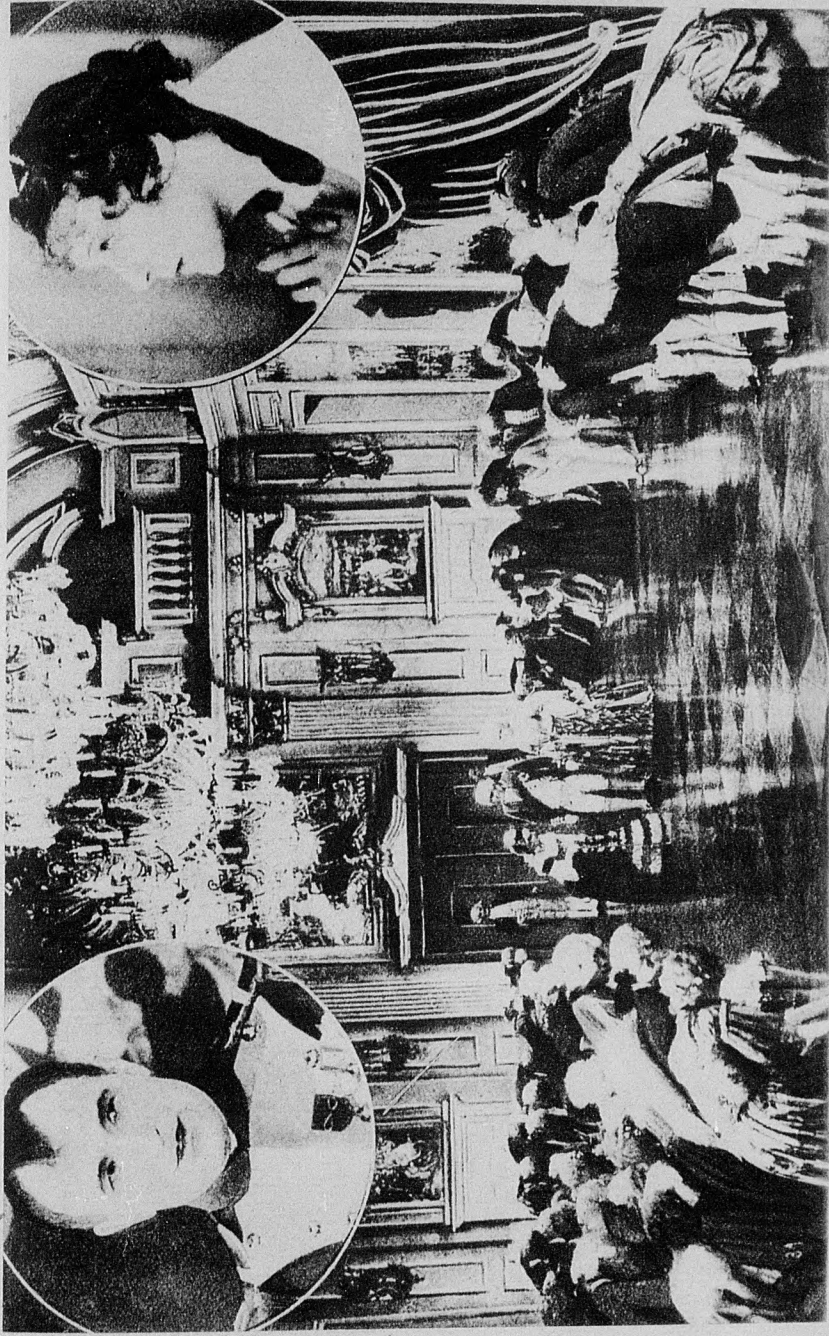
Clara Bow

Rózsahegyi Kálmán Balatonalmádiban (Vitéz Mészáros István felv.)

Mary Brian
amerikai filmsztár (Foto Paramount)

Jatssza a Royal Apollo

Lujza királyné
Történeti színmű, a főszerepben Mady Christians

Phöbus-film

Winnetou *
* wigwamjában *
* lakik *
* Silvester Schäffer *

Frankfurt am Main. Augusztus. Itt ülök a frankfurti orfeum egyik kis öltözőjében, velem szemben Sylvester Schäffer, a világ egyik legjobb artistája, aki a „Nobody”-filmekről jó ismerőse a pesti mozilátogató közönségnek is. Sylvester Schäffer az orfeumnak több mint a fél műsorát kitölti.

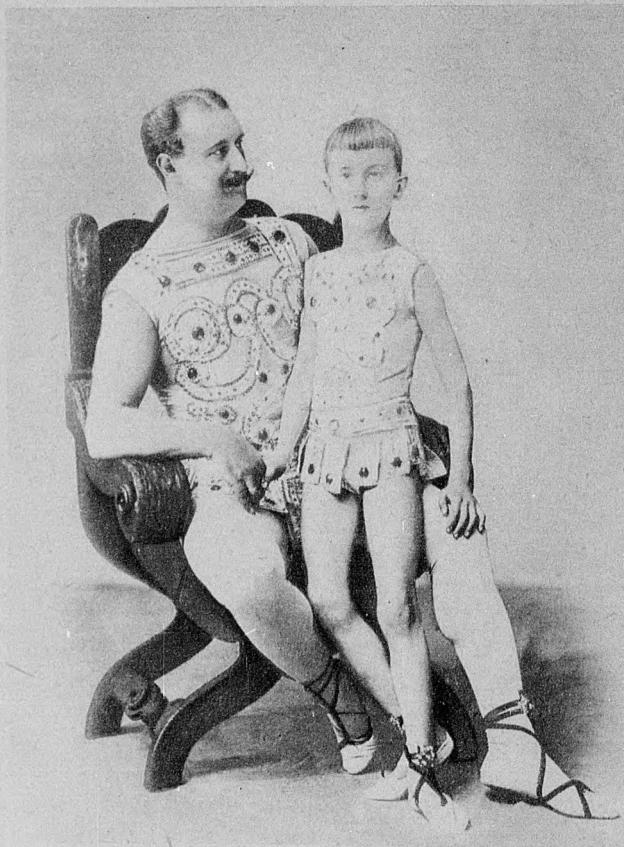
Ez a sokoldalú ember tizenegy

különálló számmal szerepel az orfeum műsorán.

Mint ekvilibrista, bávész, céllövő, légtornász, gyorsfestő, műlovar, hangutánzó aratja estéről-estére sikereit. — Régi artista családból származom — mondja Sylvester Schäffer, amikor megkérem, hogy mesélje el a „Délbáb” számára élettörténetét.

— Nyolcéves voltam, amikor apám először vitt az orfeum színpadára Berlinben. Kimondhatatlanul tetszett nekem ez az élet és miután mint apró gyerek is mindig higgadtan, józanul gondolkodtam, a legveszélyesebb feladatokat könnyűszerrel oldottam meg, amíg...

Amíg szerelmes nem lettem. A párizsi Moulin Rouge-ban vendégszerepeltünk ekkor, ahol ugyanakkor lejtette csábtáncait Berolina is. Berolinát meglátni és megszeretni egy pillanat műve volt számomra és attól kezdve többet gondoltam rá, mint életveszélyes mutatványaimra. A legszebb produkciónk az volt, amikor fölmásztam egy három méter magas rúdra, amelyet apám felemelt és az állán elhelyezve balanszírozott, miközben én a rúd tetején különféle tornamutatványokat végeztem.

Sylvester Schäffer 8 éves korában édesapjával

Egy este, amikor a rúd tetején dolgoztam, véletlenül a kulisszák mögé pillantottam. Ott állt Berolina, karcsú testére feszesen simult rá a fehér trikó és uram bocsá, a partnerével csókolózott. Elfelejtkeztem arról, hogy hol vagyok és

**megbotránkozásomban összeesap-
tam kezeimet. A következő pillá-
natban már zuhantam lefelé a
mélységbe és összetöri tagokkal
terültem el a földön.**

Hetekig nyomtam az ágycat és évekig nem voltam szerelmes.

Végigjártuk apámmal a világ minden metropolisát és ez alatt az idő alatt sajátítottam el az artistaság sokféle ágát. Mondanom sem kell, hogy közben

**tizenegy nyelvet tö-
kéletesen megtanul-
tam.**

Különben most végeztem be egy új film felvételeit és ugyancsak rövidesen most fejezem be frankfurti vendégszereplésemet is. Nyaralni megyek starnbergi villámhá partnernőmmel, Lilli Krüggerrel együtt. Itt érzem magam a legmegelégedettebben és a legboldogabban. Mint May Károly indiánus történeteinek leglelkesebb olvasója,

**villámát és az azt
körülövező parkot
úgy csináltattam
meg, hogy az teljes
mértékben hasonlít
„Winnetou” vadász-
területéhez.**

Aki olvasta Winnetou történeteit és megnézi villámát, megláthatja a híres apacsfőnök wigwamját, amelynek egyik oldalán ott függ a híres ezüstsövű Henry-puska is.

Darvas Lajos.

Sötét felelet

Petheő Attila és Gózon Gyula közös leányismerősükről beszélgetnek.

— Vajjon miért nem megy férjhez a lány? — töpreng Gózon.

— Mert még vár — feleli Petheő.

— Mire?

— Arra, hogy megkérjék.

Féltreértés

Ezt a kedves viccet Somogyi Bogyó mesélte el:

Két kereskedő beszélget.

— Nos, hogy megy az üzlete? — kérdi az egyik.

— Köszönöm kérdését, a feleségem nevén.

Sylvester Schäffer

SPORT

Hovatvezető: MAROS IMRE

Fodor Henrik és a Hungária

A magyar footballsport páratlanul nagyarányú népszerűségét az FTC és az MTK késhegyig menő rivalizálása idézte elő.

A tűz és a víz között nincs oly ellentét, a kutya és a macska párharca nem lehet oly szüntelen, mint a kék-fehér és a zöld-fehér csapatok évtizedes küzdelmei a hegemoniáért.

Ha footballra gondolunk, akkor elsősorban a „Ferencváros” és a „Hungária” jut önkéntelenül az eszünkbe és hogy miként készülődik az új szezonra a bajnokságot mögött fejjel hátrahagyó másodiknak beérkezett Hungária, megszólaltattuk dr. Fodor Henriket, a kék-fehérek vezérét:

Dr. Fodor Henrik

— Kétségtelen és be kell ismerünk, hogy a Hungária csapata az utóbbi két-három évben kissé visszaesett és azt a pozíciót, amelyet közel egy évtizedig uralt, amikor Közép-európa legjobb és legtechnikásabb footbalcsapata volt, elvesztette. A professzionalizmussal változott helyzet egyáltalán nem kedvezett a Hungáriának és a más körülmények folytán a vezetőszerepet át kellett engednie nagy riválisának.

Most már rájöttünk a hibákra, tudjuk, hogy mit kell csinálni:

friss, fiatal játékosokat szerepeltetni,

mert csak ez hozhatja újra vissza a régi hírnevet, dicsőséget és pompás eredményeket. A régi, bár nagynevű játékosok nem bírják az iramot a fiatal, új generációval és ennek a szempontnak, elvnek eredménye már

az, hogy: *Hirzer, Kalmár, Ujvári* szerepelnek a kék-fehérek együttesében.

Még nem heverte ki teljesen a Hungária a gyöngeségi periódusát, de biztosan hiszem, hogy lelkiismeretes, komoly munkával, szorgalmas játékkal az ideai bajnoki év végével elfogjuk érni azt a pozíciót, amelyet hosszú ideig élvezett az egykori MTK együttes.

Dr. Fodor Henrik sportkarrierjéről a következőket mondotta:

— Több mint egy negyedszázad előtt, pontosan 1902. évben volt az első sportsikerem, amikor mint a beregszászi állami főgimnázium tornatanára iskolámmal a löcsei kerületi iskolaversenyen első díjat nyertem. Két évvel később léptem be a *Magyar Testgyakorlók Körébe*, ahol a tornát, vívást irányítottam, majd 1914-ben a footballsakosztályt vettem át Vida Henriktől. Később az MTK főtítkára, majd az MLSz alelnöke és megalapítása óta a profiszövetség főtítkára vagyok.

Az MTK futbalcsapatának fénykora és legszebb tíz esztendei szereplése (1914—1924) idején én vezettem, a kék-fehér együttest, amelyre mindenkor boldogan tekintek vissza, amikor nemcsak a zöld gyepen, hanem a szövetségben és az FTC-vel vívott nagy küzdelmekben mindig győzedelmesen kerültünk ki. A nagy *Schlosserpör*, az *FTC kizárása a bajnokságból*, az MLSz-ben az abszolút vezetőszerep, hosszú-hosszú ideig az MTK-é volt és ezekben a harcokban, amelyek ma már szinte elképzelhetetlenek — bizony — igen tevékenyen vettem részt.

Aldozatkészség

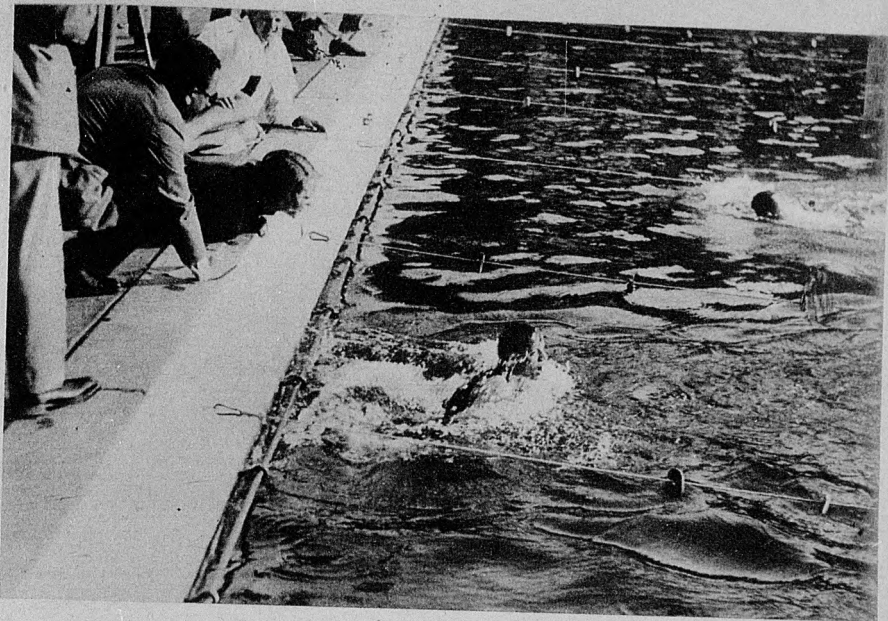
— Apukám — mondja Sziklai József kislánya, Györgyike, — lenn az utcán áll egy szegény ember. Adj húsz fillért, hogy levihessem neki.

— Tessék — mondja meghatva Sziklai — és átnyújtja a kért összeget és most mulat meg, melyik az a szegény ember.

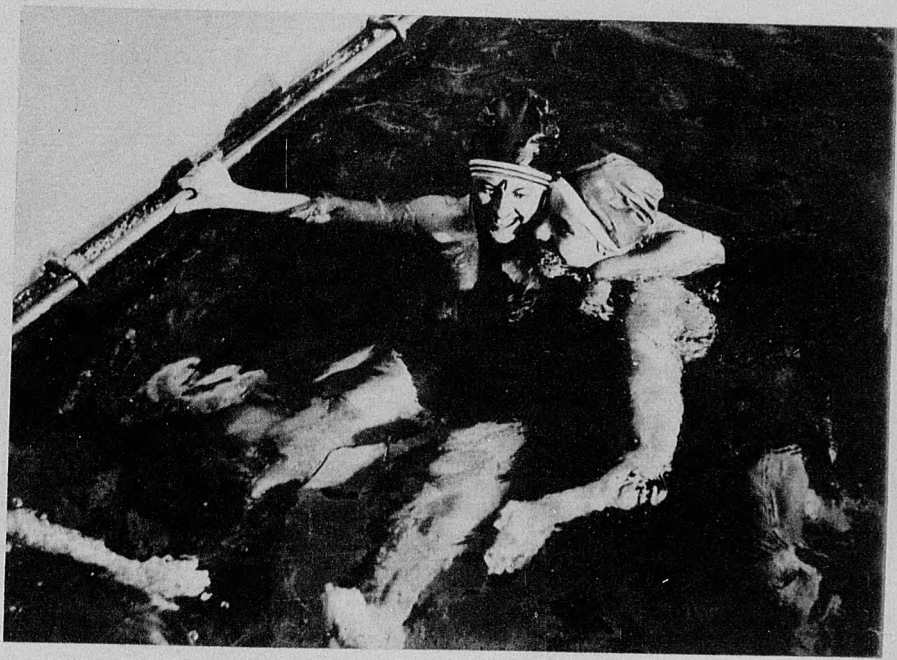
— Az ott, aki fagyaltot árul.

bál

Délbáb

Arne Borg fordulóban az MTK versenyén az 1000 m. úszásban

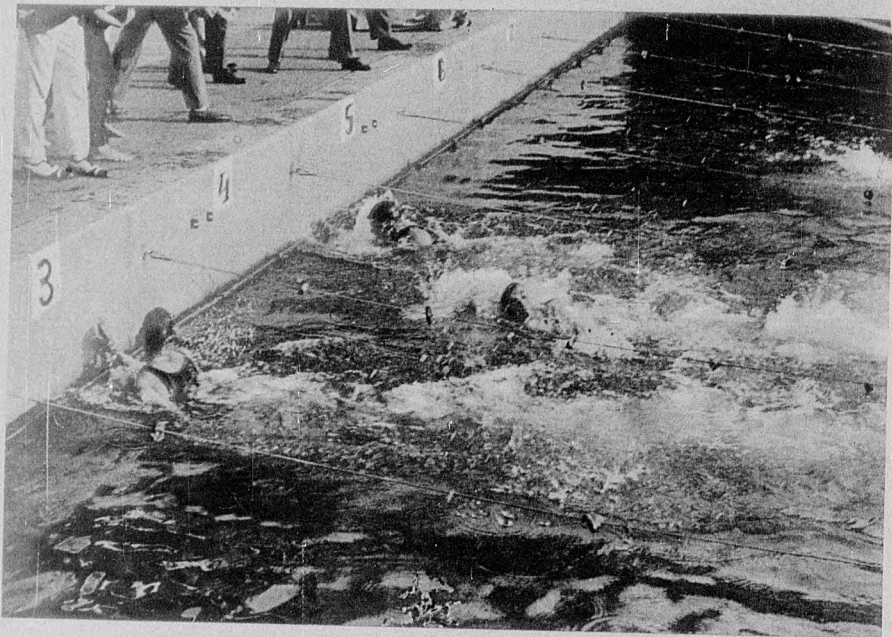

Sipos Mancsi és Marta Norelius verseny után megőlelik egymást a vízben

sze-
ben.
n a
t, de
etes,
áték-
gjuk
összű
ttes.
jéről

ázad
t az
be-
rna-
ileti
tem.
gyar
, ví-
n a
Vida
ára,
tása
yok.
ény-
rep-
em,
min-
ami-
m a
vott
del-
sser-
ból,
rep,
t és
már
ony

Jó-
az
Adj
eki.
tva
sze-
yik

A 100 m. gyorsúszás finise: 1. Borg, 2. Kojac, 3. Bárány

Grabbe, Kojac, M. Norelius, Borg és kísérőjük a Császár-uszodában

gá
az
me
m
sz
dég
a
viz
zet
tis
ron
bef
sze
Br
ak
hog
Br
sik
Ve
zér
Ver
art
egy
lesz
hez
ged
ala
bár
m
sz
Sár
bár
lány
Pár
Lur
fiúk
rák
kal.
öreg
neve
tudj

A budapesti Artistaegyesület vizsgáján nagy sikerrel mutatkoztak be az eltűnt Brick Gáspár artista gyermekei, a Brick-fiúk. Brick Gáspár mutatványait egy átok kísérette: az a szám, amely utána következett, mindig szerencsétlenül járt. Ez az átok a Brick-fiúkra is átszállt; már a vizsgán szerencsétlenül járt egy artista, aki az ő számuk után következett. A fiúkkal együtt dolgozott Veronka, aki egy Camponi nevű artista befolyása alatt állt. A fiúk Párizsba szerződtek. Veronka beleszerelt az egyik Brick-fiúba, Pistába. Camponi arra akarta kényszeríteni Veronkát, hogy készítsen elő merényletet a Brick-fiúk ellen. A merénylet nem sikerült. Camponi dühében megszúrja Veronkát. Camponi a rendőrség kezére kerül, de sikerül kiszabadulnia. Veronka helyett szükség van még egy artistanőre. Egy kocsmában felfedez egy Sári nevű magyar lányt. Sári leszerződött a társasághoz, de csak nehezen tudott Veronka iránt felmelegedni. Közben látol Magyarországon új alakok vonulnak a regénybe. Hadházy báró leszerződött a gazdaságába Minimisszimusz, az egykori németországi szerlartásmeslert, aki a báró lányát, Sárit neveli. És Sári megszökik. A bárónak Minimisszimusz jelenti lánya szökésének okát. Minimisszimusz Párisba megy. Fel is fedezi Sárit a Luna-variété színpadán. A Brick-fiúk leszerződtek és Minimisszimusz ráakad. Most együtt folytatták útjukat. — Cincimatiban egy rejtélyes öreg ember él, akit Szakáll apónak neveznek. Szakáll apó, amikor megtudja, hogy a Brick-fiúk vendégsze-

repelni fognak Cincimatiban, bevallja, hogy artista és fel akar lépni. Szakáll apó régi ellensége Camponinak. Ez alatt Berlinben megludják a Brick-fiúkat, hogy Sárinak kisbabája van.

Egy pólya, a pólyában valami evickélő apróság...

Sári és az idegen asszony meglepetten tekintettek Brick Gáborra, aki lehajtott fővel állt meg előttük. És most nagyon tisztán, érthetően szólalt meg Sári.

— Mit akar, Gábor?

— Nem tudom — felelte az artista.

— Miért jött utánam...?

— Tudni akartam az igazat.

Sári mosolygott és Gábor felé tartotta a babát.

— Ez az igazság, kedves Gábor.

És a kis piros igazság a pólyában sírni kezdett. Az anyja csitította.

— Ne félj, kisfiam — mondta. — A bácsi nem bánt. A bácsi csak a mamát fogja bántani... Amiat ne sírj, kisfiam...

Az idősebb asszony lábujjhegyen kiment a szobából.

— Én nem bántom magát, Sári — mondta Brick Gábor. — Én csak most kezdem magát igazán becsülni... Milyen hősiessé volt, micsoda hallatlan küzdelmet folytatott a gyermekéért...

— Ez az anyák kötelessége...

— Maga egy szent, bárónő!

— Ne mondja, hogy bárónő. Maradjon csak a Sárinál. En egy esett nő vagyok...

— A legtisztább nő — mondta Gábor mély meggyőződéssel.

— Egy gyereket tartok a karjaimban, akinek az apja nincs itt, nem tudom hol van és nem a férjem és maga mégis tiszta nőnek tart engem?

— Szentnek tartom — mondta Gábor.

— Így is szeret?

— Így is...

— Hiszen gyermekem van...

— Mégis, Sári...

— Nincs férjem és gyermekem van...

— Mégis...

És a hatalmas atléta, az izomember, akinek az egész világ megcsodálta testi erejét, most gyengén, akaratlanul oda-borult a nő elé...

— Szeretem! Szeretem! — kiáltotta.

— A fiamat is?

— Őt is.

— Csókolja meg...

Brick Gábor felkapta a pólyásbabát és egy atlétától telhető minden gyengédséggel megcsókolta.

— Vigyázzon, mert összetöri — mondta Sári.

És most Gábor kiegyenesedett. Szembefordult Sárával. Aztán néhány lépést tett feléje.

— Akar a feleségem lenni? — kérdezte.

Sári felugrott. A kisbabát a bölsőbe helyezte.

— Maga megőrült...

— Józan vagyok.

— Elvenne?

PÁRATLANUL ÉRTÉKES KEDVEZMÉNY

Tolnai Világlapja háborús számainak fél évfolyamát, vagyis 26 egymás után következő számát bérmentve kaphatja 2 pengő 90 fillérért. Ha utánvétellel kívánja a küldeményt, akkor 50 fillérrel drágább. Az öszszegyet beküldheti akár póstautalványon, akár levélbélyegeken ajánlott levélben a kiadóhivatal címére (Budapest, VII, Dohány ucca 12)

— El. De attól félek, hogy nem adnák hozzám.

— Kik?

— Hát a szülei. A báró és a bárónő. Indulatosan félt a lányt:

— Én már szabadon rendelkezem magammal — mondta. — Ha én el akarok menni valakihez feleségül, akkor el is megyek. De most nem akarok...

— Hát nem szeret?

— Nagyon, Gábor.

— Akkor miért gondolkozik?

— Mert nem tehetem magát szerencsétlenné, Gábor.

— Hiszen az lenne az én legnagyobb boldogságom, ha a feleségem lenne, akkor miért félt attól, hogy szerencsétlenné tenne?

— Nem mehetek magához.

— Miért nem?

— Mert az első összetűzésnél a szemre vetné, hogy gyerekem van...

— Így ismer? — kérdezte Gábor.

— Lehet, hogy nem ismerem eléggé. De a férfiakat ismerem...

— És ki az apja a gyermeknek?

A RÉGI NYÁR

HONTHY HANNA
FELLEPTÉVEL

A PREMIER SZEREPOSZTÁSÁBAN
MINDEN ESTE ¼ 8.

BUDAI SZINKÖR

Hadházy Sári egészen belepirult ebbe a kérdésbe.

— Miért érdeklí ez?

— Mert ha nem jön hozzám feleségül, akkor őt akarom kényszeríteni, hogy vegye el...

— Nem tudom, hol van.

— A nevét sem tudja?

— De tudom...

— Tudni akarom én is. Ehhez jögom van.

— Egy artista a gyermekem apja.

— Neve?

— Egistö Ziganelli.

Brick Gábor egész testében megrázódott. Azután hangosan kifakadt.

— A gazember! A gyilkos! Istenem, csak a kezem ügyébe kerüljön.

— Ismeri?

— Hogyne ismerném.

— Honnan ismeri?

— Ma is volt szerencsénk hozzá.

— Itt Berlinben?

— Igen. Ő volt az, aki ránk lőtt a nézőtérről.

A bárónő felsikoltott. Remeggett egész testében és a homlokára kiült a verejték.

— Itt volt Berlinben?

— Igen. Ő a Brick-fiúk legnagyobb ellensége. Ha tehetné, akkor egy kanál vízben megfojtana mindnyájunkat. De maga, Sári, hol ismerkedett meg vele?

Sári lehajtotta a fejét és a következőket beszélte el halkán:

— Hadházán a születésnapomat ünnepeztük. Ott volt a megye minden előkelősége. Az apám nagyon szereti a telepátikus mutatványokat és ő maga is amatőr hipnotizőr. Hogy a születésnapomra rendezett estélyt fényesebbé tegye, elhatározta, hogy egy világhírű hipnotizőrt és telepátikus fenomént fog meghívni Budapestről, természetesen nagy honorárium mellett. Ekkor lépett fel Pesten igen nagy sikerrel Ziganelli Egistö. Az apám azonnal táviratozott érte. Ziganelli visszatáviratozott, hogy nem jöhet, mert szerződése az egyik pesti varietéhez köti. Erre az édesapám visszatáviratozott, hogy kárlelítést ad a szóbanforgó varietének, csak engedjék el Ziganellit. És Ziganelli délután megjelent nálunk Had-

házán. Automobilon jött. A vendégek csak este gyülekeztek. Apám bemutatta nekem az artistát, aki tetőtől-talpig korrekt dzsentlemennek mutatkozott. Én délután Ziganellivel sétállam a parkban. Fogalmam sem volt róla, hogy a befolyása alá kerültem. Csak éreztem, hogy egy pillanatig mereven a szemembe néz, azután olyasvalami történt, amire nem emlékszem. Mintha kábult lettem volna. Amikor kikerültem ebből a kábult állapotból, ott ült mellettem és csevegett velem, mintha mi sem történt volna. Pedig én akkor már tudtam, hogy nagy változáson esem keresztül... Először el akartam szaladni, hogy mindent elmondjak az apámnak. De ő ismét rám nézett és ismét nem voltam a magam ura... Mintha álmokóros lettem volna, úgy mentem el a tiszteletemre rendezett lakomára...

És a lakoma után bejött a szobámba. Én megint nem tudtam védekezni...

Brick Gábor egész testében megremegett

Azután elutazott. Megfeledkeztem az egészről, mint egy rossz álomról. De amikor a szerződése lejárt, ismét megjelent nálam. Mindenesetre feljött hozzám. És közben teljesen a hatalmába kerített. Talán szerettem is. Hittem neki. Azt mondta, hogy ő tulajdonképpen egy olasz herceg és el fog engem venni feleségül.

— És később? — kérdezte Gábor.

— Ziganelli nem mozdult a környékről. Szakállt növesztett, senki sem ismert rá. A jegyzőségen dolgozott, Ziganelli természetesen álnéven jött be hozzánk és apámnak fogalma sem volt róla, hogy azonos azzal a hipnotizőrrel, ki az én születésnapomon nálunk dolgozott —

— Később elhagyta magukat?

— Igen.

— Nyomtalanul, szóltanul távozott?

— Nem. Utolsó este eljött hozzám. Ekkor már tudtam azt, hogy a mi bűnös szerelmünknek következményei lesznek. És aztán elhagyott. Utolsó esti beszélgetésünket hallgatta ki Minimissimusz, ez a drága jó ember, az én nevelőm... És én elhagytam a szülői házat...

— Mit csinált Párizsban?

— Nyomorogtam a gyerekekkel, amíg a sors magukkal össze nem hozott...

— És miért nem árulta el nekünk az igazi nevét?

**Crepe de Chinek, Georgettek
Foulard- és nyersselymek
Nanszubatisztók, pouplinok
Kartonok, delének, ripszek
Csipkeujdonságok, szalagok
Harisnyák, kesztyűk, sálak**

legszébb választékban, legolcsóbban

Klein Antal

divatnagyrúházában

**Király ucca 53 szám
(Akáfa ucca sarok)**

— Ehhez nem volt jogom, Gábor. Én szégyent hoztam a Hadházy névre. Én ezt a szégyent nem terjeszthettem.

— És azóta nem látta Ziganellit?

— Nem.

— Nem is írt?

— Egy sort sem — —

Gábor felállt és hadonázott az öklével.

— Legyen nyugodt — mondta, — majd mi megtaláljuk. Itt álnéven szerepelt. Mint Camponi lépett fel varietékban. Tényleg Európa legkitűnőbb telepatája...

Könyvespolc

a Lexikon és Világtörténelem részére. Egy izléses szobadisz az itt rajzban bemutatott könyvvállvány, amely 60 cm. magas és 33 cm. széles.

A könyvvállványon 12 Lexikont és 12 Világtörténelmet lehet elhelyezni. Igen izléses és finom kivitel.

Előfizetőinknek készült díofaszímben. Az ára 6 pengő 90 fillér, postadíj 60 fillér. Utánvétellel 40 fillérrel drágább.

Megrendelhető a „Délibáb“ kiadóhivatalánál, VII, Dohány ucca 12.

— Édes Istenem... — suttogta Sári.

Visszamenték Minimisszimuszhoz. A gyermeket nem vitték magukkal. Az öreg udvarmester már jól érezte magát.

— Nem vet meg, Minimisszimusz bácsi? — kérdezte Sári.

— Dehogy is, bárónő. A legalázatosabb hódolója vagyok...

Az öreg feltápáskodott és kezét csókolt Sárinak.

— Most pakkolunk — mondta.

— Minek? — kérdezte Sári.

— Hazautazunk a papához meg a mamához...

— Nem — felelte határozottan Sári.

— Miért nem? — kérdezte rémülten Minimisszimusz.

— Mert addig nem akarok hazamenni, amíg büszkén és magasra tartott fővel nem mehetek haza...

— Hogy érti ezt?

— Addig nem akarok az édesapám szeme elé kerülni, amíg nevet nem szereztem a gyermekemnek...

— Nem értem.

— Hát majd világosabban beszélék.

Addig nem megyek haza, amíg valaki el nem vesz feleségül...

— És mi lesz velem? — kérdezte Minimisszimusz —

— Maga hazamegy, Minimisszimusz bácsi és bejelenti a bárónak és a bárónőnek, hogy a gyermek és anyja jól érzik magukat...

Minimisszimusz elhatározó gondolatokat érelt az agyában.

Ez nála sokáig tartott.

— Nem — mondta végre.

— Hát mit akar csinálni?

— Itt maradok magukkal és vigyázok magára. Megírom jelentésem a bárónak, pénzt kérek és itt maradok...

— Nem kell pénz — mondta Sári nevetve. — Én felfogadom magát titkárnak...

— Minek magának titkár? — kérdezte Minimisszimusz csodálkozva.

— Nem nekem kell — mondta Sári.

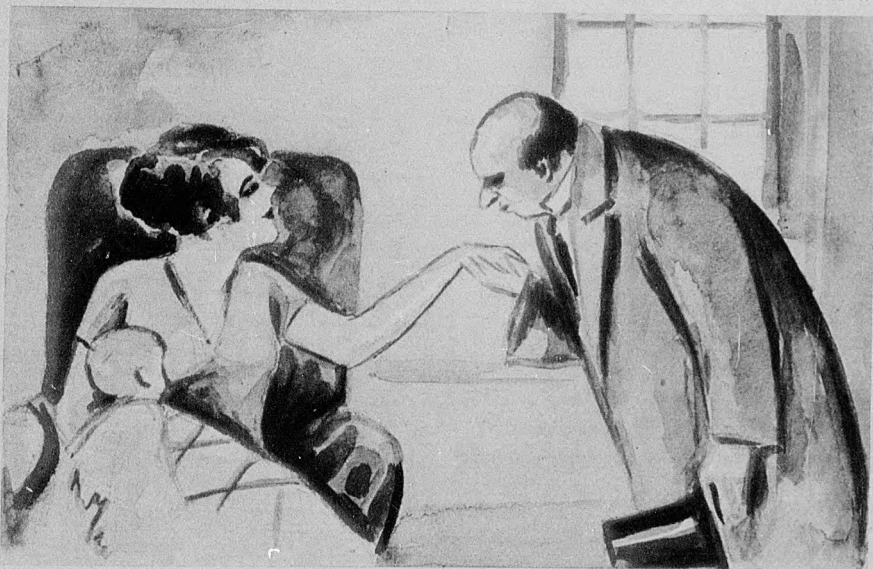
— Hát kinek?

— A fiamnak...

Minimisszimusz majd leszédült.

— Sejtettem — mondta. — Itt van a fia, bárónő?

— Itt van Berlinben. És ezennel a

... kezét csókolt Sárinak

maga gondjaira bízom őt, kedves Minimisszimusz.

— Nagyon köszönöm — felelt az egykori udvarmester kelletlenül.

— Egy tejesüvegből fogja táplálni és majd jól megleszünk mi hárman.

Igy lett Köppke Minimisszimuszból, az egykori udvarmesterből gyermek-kertész.

Elhozták hozzá a babát. Nagyon komikus látvány volt, amikor Köppke megjelent a babával. De hivatását Minimisszimusz lelkiismeretesen fogta fel és nemsokára ő lett a kis névtelen Péter legjobb barátja.

Másnap Köppke Minimisszimusz a következő levelet küldte haza Hadházára:

Méltóságos báró úr!

Mély tisztelettel értesítem, hogy sikerült kedves lányát, a méltóságos bárókisasszonyt, költségeket és fáradságot nem kímélve, megtalálnom. Jelentem, hogy a bárókisasszony különöleg egészségesnek örvend és nem panaszkodhat magányról, mivel báróságodnak egy kis újszülött unokája van vele állandóan. Az unoka apja ismeretlen, őt még nem sikerült eddig kikutatni. Annnyit azonban már megállapítottam, hogy a kis gyermek feltűnően hasonlít méltóságos nagypapjához, amiben Sári bárókisasszonynak is nagy része van. Hogy apai részről kire ha-

sonlít a gyermek, azt eddig megállapítanom nem sikerült, de azon leszek, hogy nemsokára az irányban is kimerítő jelentést tegyek.

A kis unoka egészséges.

Én is jól érzem magam és egyelőre Sári bárókisasszony társaságában maradok, hátha szüksége van rám.

Mély alázattal:

Köppke Minimisszimusz.

Utóirat: Alázattal esedezem, méltóztassék úgy az újszülött unokának, mint a kedves lányának megbocsátani.

Minimisszimusz sokáig nem kapott választ a levelére, holott mindig izgatottan leste a postát. De egy sürgöny érkezett:

„Semmi közöm hozzátok!”

Hadházy.“

— Én jót akartam — mondta Minimisszimusz, amikor megmutatta a sürgönyt Sárinak. Én írtam, hogy bocsásson meg.

— Én erre nem hatalmaztam fel — mondta Sári dacosan. — Nem kell bocsánat.

— Hát egész életét itt az artisták közt akarja eltölteni?

— Egyelőre itt maradok — mondta Sári és a volt udvarmester, a spanyol etikett mindenható szabályai alapján kénytelen volt tudomásul venni unője válaszát.

Úrinőnek kenyér

Párizstól 35 percnnyire nagyszerű villa, mely 9 szobából, 2 fürdőszobából és mellékhelyiségből áll, légfűtéssel, kerttel, kiadó; különösen egy kisebb leánypensióknak, illetve nevelőintézetnek predesztinálva. Nagyszerű alkalom! Magyarul is írhat a következő címre:

Elsa Posa, Rueil (S. et. O.) 386., Av. de Paris

Egy órával később még egy sürgöny érkezett a fekete ördögök szállodájába. A cincinnati ügynök távirata volt ez, amely szerződötési ajánlatot tett nekik.

— Mit csinálunk? — kérdezte Brick Pista.

— Elfogadjuk.

— Nagy kedvem van Amerikába menni.

— De éppen Cincinnatiban kezdjük a turnét? Nem is tudom, hogy hol van az a Cincinnati?

— Az nem fontos. A fontos az, hogy sok pénzt keressünk. És mit gondoltok, rendes fizetés napi száz dollár?

— Megélünk belőle. Hát akkor táviratozz Pista, hogy az ajánlatot elfogadjuk.

*

Brick Mátyás Cincinnatiban hivatalos ügyben kereste ismét az artista-ügynököt. Amikor belépett a szobába az ügynök, éppen egy táviratot tartott a kezében.

— Nem tudom elolvasni ezt a sürgönyt — mondta.

— Miért nem?

— Nem tudok franciául.

— Adja ide, én majd elolvasom — mondta Szakáll apó és az orrára biggyesztette okuláriumát.

Az ügynök átadta neki a sürgönyt.

A következő pillanatban Brick Mátyás elszédült. Levegő után kapkodott és vizet kért. Az ügynök egy pohár vízzel egy-kettőre magához térítette.

— Mi baj van? — kérdezte az öreg.

— A távirat... — molyogta az öreg.

— Mi van benne?

— Hogy a fekete ördögök elfogadták a szerződötési ajánlatot és eljönnek a májusi műsorra.

— Nagyszerű — mondta az ügynök.

— De miért ijedt maga meg úgy, öregem?

— Tud ön hallgatni? — kérdezte Szakáll apó.

— Mint a sár...

— Hát akkor elárulok egy titkot. Az én fiaim, az én édes szép fiaim jönnek ide májusban...

— A fiai?

— Igen.

Brick Mátyás egy székbe hanyatlott és még ivott a vízből.

— A négy fekete ördög... a maga fiai?

— Igen, uram.

— És ők nem tudják, hogy magait van?

— Fogalmuk sincs róla...

— Hát akkor ez egy örömhír, Brick apó. Találkozni fog a gyermekeivel. Biztosan nagyon vágyódik utánuk.

— Igaz?

— Nagyon — felelte az öreg.

Aztán kitámolygott a szobából. Csak nehezen, lépésben tudott lemenni a lépcsőn.

Az ügynök sokáig meredt utána.

— Vannak az életben megmagyarázhatatlan dolgok — gondolta. — Más apa örül annak, ha megtudja, hogy a fiai eljönnek. Ez az öreg pedig elájult emiatt. Vajjon mi lehet emögött?

*

Brick Mátyás lassan hazament.

„A távirat...“ molyogta az öreg

Egész úton beszélt magával félhangosan.

— Isten őrizze őket — mondta. — Szerencsétlenséget hoztam az anyjukra és talán szerencsétlenséget hozok rájuk is...

A templomba ment.

Húsz év óta nem volt templomban.

Mindenki ránézett. Az ájtatos hívőknek feltűnt ez a szokatlan jelenség, aki egyenesen a legnagyobb oltár elé borult és hangosan fohászzkodott.

— Könyörgöm, ne hozzak rájuk szerencsétlenséget... Isten, óvd meg őket tőlem...

A templomból egyenesen az ügynökhöz szaladt.

— Valamire kérni akarom — mondta.

— Mi az? — kérdezte az ügynök, már kissé idegesen.

— A fiainak nem szabad megidni, hogy én itt vagyok...

— Szamárság!

— Ennek így kell lenni.

— De nem tagadhatom le magát előlük.

— Erre nincs is szükség. Csak arra kérem, ne mondja nekik, hogy az édesapjuk vagyok...

— Hát mit mondjak?

— Semmit.

— De felismerik magát?

— Nem ismernek fel. Amikor még köztük éltem, nem volt szakállam, nem fognak rám ismerni.

— Kérem, ahogyan kívánja — mondta az ügynök kelletlenül. — De nem tudom megérteni, hogy miért kell titokban tartania a nevét a saját gyermekei előtt...

— Uram, engedje meg, hogy ne szolgáljak magyarázattal — mondta Szakáll apó. — A lelkiismeretem tiszta. Hígyje el, hogy mindez csak a gyermekeim érdekében történik.

És olyan tisztán, olyan meggyőzően nézett Szakáll apó az ügynökre, hogy az nem tett több ellenvetést.

— Legyen nyugodt, úgy csinálom, ahogyan kívánja — mondta.

— Majd egyszer megmagyarázok mindent — mondta Szakáll apó.

— El is várom — felelte az ügynök. Szakáll apó magára hagyta az ügynököket, aki még mindig csodálkozva tekintett utána.

Berlinben ezalatt a fiúk megtették minden utikészülődést. Elhatározták, hogy magukkal viszik Minimisszimust is, mint a kis társulat titkárát. A volt udvarmester nagyon örült a megbizatlásnak. Ezentúl ő intézte az öt fekete ördög anyagi ügyeit.

— Én vagyok az öt fekete ördög közt a hatodik — mondta mindig nevetve.

— És a kisfiam a hetedik — szölt Sári mosolygva.

— És artistát nevelünk belőle — mondta Gábor nevetve.

Ez ellen úgy Sári, mint Minimisszimusz a legélénkebben tiltakoztak.

— Rendes embert akarok belőle nevelni — mondta Minimisszimusz. — És én hivatásomat komolyan fogom fel. Én éppen úgy fogom nevelni, mintha báró lenne. Én nem tehetek arról, ami történt — mondta Minimisszimusz. — Én csak bárófiút láthatok ebben a csemetében...

Mind meg voltak hatva Minimisszimusz tettétől. Felemelte a gyereket és körülvitte a szobában. Mintha a saját gyereke lett volna. Gábor mosolygva mondta:

— Az öreg úgy látszik nem a fiúba szerelmes.

— Hát?

— A mamába — mondta Gábor.

(Folytatjuk)

— **Gyomor- és bélzavaroknál, étvágytalanságnál, szorulásnál, fölfúvódásnál, gyomorégésnél, felbőgésnél, szédülésnél, homlokfájásnál, hányingernél 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz alaposan kitisztítja az emésztőutakat. Közkórházi jelentésekben olvassuk, hogy a Ferenc József vizet még a fekvő betegek is nagyon szívesen isszák és általánosan dicsérik. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.**

A I
rejtven
rejtven
ság dő
osztott
nevein
zöljűk)
kírákot
M. A.
ügyvéd
igazgat
van. 5
kereske
egy ez
szeli m
násos,
Szolnok
Podman
5. P. R
goratan
ezüsth
szeli m
út 159.
3. B. M
L. J. sz

A 32.

Vizszinte
15. Etlen
22. Poe
35. Rien
Holnap 4
51. Az 5
ris 60. A
Tied 69.
tini Güse
bert 2. Z
Nur 6. It
quez 10.
14. Sétat
Ebro 27.
34. Kant
45. Ial (A
Uliop (Pa
65. Ill 66

Megfejtés

Nyerők névsora:

A Délbáb 28—29—30—31. számában közölt rejtvény megfejtése: Lásbas Juci. A kifizőtt rejtvénykedvezményeket a hattagú bírálóbizottság döntése alapján az alábbi megfejtők között osztottuk ki. (Helyszűke miatt csak a megfejtők neveinek kezdőbetűjét, valamint lakcímét közöljük): Egy-egy pár ezüsthé foglalt, ékkövekkel kirakott kézelőgomb, ötvösművészeti munka: 1. M. A. póstatanácos, Balatonboglár, 2. S. V. dr. ügyvéd, Bp., VIII, József u. 33. 3. L. B. aligazgató, Kaposvár. 4. I. S. ny. igazgató, Hatvan. 5. B. R. festőművész, Tihany. 6. L. K. kereskedő, Bp., IV, Petőfi Sándor u. 3. Egy-egy ezüsthé foglalt férfitűrű ékkövel, ötvösművészeti munka: 1. L. M. H. m. klr. ptpári tanácsos, Bp., II, Pálffy tér 1. 2. B. F. színész, Szolnok. 3. B. I. bankfőpénztáros, Bp., VI, Podmaniczky ucca 1. 4. H. Gy. tanár, Pécs. 5. P. R. dr. főtitkár, Római-fürdő. 6. M. N. zongoratanár, Bp., VII, Thököly ut 26. Egy-egy ezüsthé foglalt női gyűrű ékkövel, ötvösművészeti munka: 1. F. K. színésznő, Bp., VI, Váci út 159. 2. dr. L. L.-né, ügyvéd neje, Kistelek. 3. B. M. színinövendék, Bp., VIII, Üllői út 2. 4. L. J. szính. ruhatárosnő, Bp., VII, Petyerdy u. 8.

5. S. B. tanárnő, Debrecen. 6. A. D. gépirónő, Fonyód. Egy-egy ezüsthé foglalt, ékkövekkel kirakott brosz, ötvösművészeti munka: 1. T. S. tanítónő Bp., IX, Üllői út 119. 2. P. Ó.-né, főhadnagy neje, Bp., VIII, Rakóczi út 53. 3. C. B. varrónő, Bp., VIII, Illés ucca 26. 4. Sz. R. főfelügyelő neje, Debrecen. 5. F. G.-né, kereskedő neje, Győr. 6. J. M. szính. pénztárnő, Bp., VIII, Népszínház u. 22.

Ezek a megfejtőkön kívül minden pályázó, aki feltételeket betartotta, egy-egy megfejtési kedvezményt kapott.

Lásbas Juci

A 32. számú keresztrejtvény megfejtése.

Vizszintes sorok: 1. Széchenyi István 12. Porticus 15. Étlen 16. Erdő 17. Kréta 19. Illyr 21. Der 22. Poe 24. Tekla 25. Aod (Oda) 26. Cik 28. Borban 29. Linz 30. Se 31. Eltakar 32. Toast 35. Rien 36. Rio 37. Ér 38. Szín 40. As 41. Holnap 45. Irka 47. Trenk 48. Beata 49. A kádi 51. Az 52. Ti 53. Rendetlenek 55. Túl 58. Boris 60. Arsenal 63. Lel 64. Elér 65. Igazság 68. Tied 69. Regél 71. Ige 72. Trahoma 74. Tartini Giuseppe. Függőleges sorok: 1. Spencer Herbert 2. Zord 3. Érdektelen 4. Hippokratés 5. Nur 6. Itten 7. Stiliztika 8. Ti (Té) 9. Velazquez 10. Anyos 11. Nordenskiöld A. E. 13. Tör 14. Sétater 17. Korai 18. Ak (Ka) 20. Lant 23. Ebro 27. Ili 28. Ban 29. Las (Sál) 33. Orkán 34. Kant 39. Irat 42. Ob 43. Nadír 44. Pata 45. Ial (Ali) 46. Aden 50. Keszeg 54. Eol 56. Uliop (Poilu) 57. Lee 59. Rég 61. Rag 62. Est 65. Ili 66. Gin 67. Árú 68. The 70. Ét 73. Mp.

Szerkesztői üzenetek

Érdeklődő. Az illető művész már napok óta itthon van. Címe: V, Személynök ucca 16.

Kék csillag. Lillian Harvey ezelőtt táncosnő volt, és különféle revűszínházakban lépett fel Max. Neufeld német filmrendező fedezte fel őt a film számára. Első szerződése a Vita filmgyárhoz szült. Nem német, hanem angol származású.

Szerény kísérlet. Jeligéjében válasz.

Sz. I.-né Szeged. Liptai Imre „Az utolsó légy” című tréfája a Délbáb 30. számában jelent meg. Kiadóhivatallunkban megszerezheti. Igaza van, mert tényleg nagyon alkalmas műkedvelői előadásra.

Mozirajongó. Lon Chaney valamikor díszletmunkás volt. Később egy kis cirkuszban működött, mint bohóc. Csak azután került a filmhez. Címe: Metro—Goldwyn—Mayer-Studios, Culver City, California.

Stella Maris. A leghelyesebb, ha közvetlenül a Színművészeti Akadémiához fordul. Egyébként a felvételi vizsgák szeptember elsejétől hatodikáig tartanak.

Film 1928. Petrovich Szvetisláv jelenleg Berlinben filmezik.

Firestone

⊗ Cord ⊗

Autóalkatrész ⊗ Főlszerelések

Stark László és Társa

V1. Jókai (Gyár)-utca 8. sz. Telefon: Teréz 110-51

Előfizetési ár:

¼ évre 3 pengő 50 fillér, ½ évre 7 pengő.
Ausztriában példányonként 60 Groschen

Felélős szerkesztő és kiadó: PAIZS GÉZA
Kiadótulajdonos: TOLNAI NYOMDAI MŰ-
INTÉZET ÉS KIADÓVÁLLALAT RT

Nyomatott Tolnai Nyomdai Műintézet és Kiadó-
vállalat Rt. mélynyomó-körforgógépein,
Budapest, VII, Dohány ucca 12 szám

R.
fejtési határ-
16
határozó szó
en nevelő
semmi enél-
kanál is van
ség
szó
lőszó
ság
t város
agyott
zésekben elő-
ó rövidítés
árak mer-
sege
llat hangja
szó
em vigyáz
zben, annak
esz az ujja
asz ígéje
em" más
n
ai műszó
szeszelt
rat „Ó"-je
pen egy
hangzóval
olásgyerek
elő olvasva
lsó két be-
erélésével
és
értékegy-
nyos em-
e
yó
ves névmás
az ügyvéd,
el több van
betűjét a
éve ital
t női név
ruhadarab
zetett más-
zó
" más nyelv-
ipart he-
a többi
népiesen
kihalt tö-
előtt fon-
pe van
két betű
ével szám
más nyelv-
yelvű sze-
évmás
é olvasva
mint fűg
3.

Alexandra Enkström svéd énekesnő (Foto Rasmussen)

Délibáb

30
fillér

Megjelenik minden szombaton

Lien Deyers
új német filmsztár (Foto Ufa)

Hollay